

ZBORNİK POVZETKOV (BOOK OF ABSTRACTS)

Tatjana Pintar / Osnovna šola Gorje / Kulturnih 5

Na Osnovni šoli Gorje vsaka dva meseca pripravimo za eno šolsko uro programa in se z učenci predmetne stopnje odpravimo na predstavo v lokalni kulturni dom. Poimenovali smo jih Učne ure kulture ali Kulturnih 5. Različne točke povežemo z besedilom in ga 'uglasimo' na letni čas, praznik ali posebno leto. Želimo biti sporočilni, pa tudi komični in aktualni. Da se proces v osnovni šoli ne konča, nam pričajo mladi gimnazijci in študentje, ki se vračajo v domačo vas in so vse bolj dejavni na občinskem odru. Vsako leto se ob državnem prazniku v juniju povežemo z odraslimi ustvarjalci v kraju in pripravimo odmevno občinsko prireditev. Skozi K5 raste pozitivna šolska klima, opažamo pa tudi lepše vedenje naših učencev, kadar obiščemo kulturne dogodke izven šole. Za trajnostno učenje na področju kulture sistematično skrbim že od leta 2009.

Alenka Rutar / OŠ Podgora Kutežovo / Didaktični pripomoček za slepe in slabovidne učence pri učenju matematike

Pri učenju imajo slepi in slabovidni učenci posebne prilagoditve in pripomočke. Vsak šolski predmet zahteva svoje in matematika pri tem ni nobena izjema. Običajno učencem matematika ni eden izmed najljubših predmetov, a kljub temu jim da znanje in veščine, ki so potrebne v življenju. Da bi didaktične pripomočke ustrezno oblikovali, je potrebno pri tem upoštevati določene zakonitosti in pravila, ki veljajo pri načrtovanju le-teh za slepe in slabovidne učence.

S proučevanjem zakonitosti, ki veljajo pri učenju slepih in slabovidnih učencev, smo izdelali lesen didaktični pripomoček za učenje matematike drugega izobraževalnega obdobja osnovne šole za slepe in slabovidne učence. Izdelek je narejen tako, da ima učenec na enem mestu vse potrebne pripomočke, ki pomagajo pri učenju geometrijskih elementov. Pri sami izdelavi pripomočka je bil izhodišče učni načrt za poučevanje matematike v četrtem, petem in šestem razredu osnovne šole. Pripomočki za učenje so umeščeni v lesen kovček. Kovček vsebuje tudi navodila za učitelja ter legendo elementov, ki je namenjena učencem. Izdelan pripomoček so preizkusili učenci na Zavodu za slepo in slabovidno mladino v Ljubljani. S pomočjo intervjujev in opazovanja učencev smo dobili povratno informacijo o izdelku.

Sonja Lenarčič / OŠ Dobropolje / Raziskovanje folklorne dejavnosti za trajnostni razvoj šole

V šoli stremimo k izobraževanju za trajnostni razvoj, saj je izobraževanje temelj in ključni pripomoček za spremembe vrednot in stališč, spretnosti, vedenja in načina življenja. Za naš cilj smo si zadali ohranjanje kulturne dediščine in povezovanje s starejšimi. Tako smo na naši šoli začeli s folklorno dejavnostjo, z namenom, da ohranjamo in raziskujemo nesnovno in snovno kulturno dediščino. Vizija naše dejavnosti je raziskovanje, poustvarjanje in ohranjanje domačega ljudskega izročila naše doline. V okviru nadstandardnega in razširjenega programa aktivno delujeta na naši šoli dve otroški folklorni skupini, mlajša in starejša, ki štejeta 70 članov – folklornikov. Poleg plesa negujemo tudi večglasno ljudsko petje ter skrbimo za ohranjanje kulturne dediščine še z obujanjem starih šeg in navad (izdelovanje zobotrebcev ...), hrane (kuhanje žgancev, peka poprtnikov ...). S folklorno dejavnostjo tako prenašamo dediščino naše doline, ohranjamo vrednote, spretnosti naših babic in dedkov ter s tem bogatimo življenje vseh nas.

Urška Valenčič / Osnovna šola Jelšane / Pametni telefon pri pouku?

Uporaba pametnega telefona med učenci je zelo razširjena, njegova uporaba v šoli in pri pouku pa velikokrat temelj spora. Učitelj mora učno uro, ko bodo učenci uporabljali pametni telefon, skrbno in natančno načrtovati, ter poskrbeti, da bodo učenci osredotočeni na delo. Učenci so pri delu bolj aktivni, samostojni ter motivirani. Uporaba pametnega telefona pri pouku ima veliko prednosti, zavedati pa se moramo tudi slabosti, zato je pri vsem tem zelo pomembna vloga učitelja.

Mirjana Tomažič / OŠ Dragotina Ketteja Ilirska Bistrica / Maksa Samsa: "Živela sem za pesem..."

Naš kraj ima veliko znanih osebnosti, ki so prispevale k razvoju. Maksa Samsa je zagotovo ena izmed njih. Zaslužna je predvsem za razvoj slovenske kulture, jezika in književnosti. Naša mestna knjižnica v Ilirski Bistrici nosi njeno ime. Ker smo kot šola zelo povezani s to ustanovo, se je porodila ideja, da jo bolje spoznamo, predvsem njeno življenjsko modrost, ki jo je izrazila v pesmih. S petošolci sem izvedla projekt "Živela sem za pesem", ki je vključeval glasbeno, športno, likovno in jezikovno področje. Učenci so izražali svojo kreativnost na različne načine. Zaključil se je z razstavo v knjižnici Makse Samsa. Sedaj se na nek način nadgrajuje z branjem del sodobnih avtorjev. Prisotna je tudi modernejša oblika branja, to so e-knjige. Cilj je, da spodbujam učence h kreativnemu razmišljanju in s tem tudi k sooblikovanju boljšega jutri.

Nina Globovnik / Osnovna šola dr. Jožeta Pučnika Črešnjevce / Trajnostno vrtnarjenje za čistejšo okolje in zdravo prehrano

Zagotavljanje zdrave in kakovostne hrane je danes velik izziv, kateremu moramo slediti tudi na področju vzgoje in izobraževanja. Vse več alergij in diet, povezanih s hrano in prehranjevalnimi navadami, so povezane tudi z uživanjem zdrave, raznovrstne in kakovostne prehrane. Učence zato že v zgodnjem obdobju njihovega razvoja in odraščanja moramo naučiti, kako pravilno in trajnostno vrtnariti, da si bomo v prihodnje lahko sami zagotovili zdravo hrano in hkrati upoštevali naravne zakonitosti okolja. Upoštevanje trajnostnih načinov vrtnarjenja brez umetnih gnojil in škropiv in brez uporabe strojne tehnologije je dokazano primernejša ne samo za naše zdravje ampak tudi za naravno okolje. Princip permakulturnega vrtnarjenja, ki sta ga v prejšnjem stoletju utemeljila avstralski znanstvenik in naravovarstvenik Bill Mollison in avstrijski kmetovalec Sepp Holzer spodbujata naravno vrtnarjenje, kateremu sledimo tudi na naši šoli.

Petra Kraigher / Osnovna šola Gorje / Vključevanje težko gibalno oviranega otroka k pouku

Do gibalne oviranosti pride zaradi prirojene ali pridobljene okvare gibalnega aparata, centralnega ali perifernega živčevja. Zato imajo gibalno ovirani otroci težave pri hoji, uporabi rok ter pri izvajanju drugih motoričnih aktivnosti v vsakdanjem življenju. Kljub omejenim gibalnim sposobnostim imajo pravico do izobraževanja in usposabljanja za dejavno življenje v družbi. Na podlagi odločbe o usmerjanju se lahko vključujejo v program redne osnovne šole. Pripada jim dodatna strokovna pomoč in po potrebi začasni ali stalni spremljevalec za fizično pomoč. Gibalno oviran otrok v razredu je za učitelja velik izziv in odgovornost. Vključevanje k pouku zahteva dobro poznavanje otroka in upoštevanje njegovih telesnih, spoznavnih, čustvenih in socialnih potreb. Veliko je načrtovanja in prilagajanja. Učitelj mora biti fleksibilen ter mora dobro sodelovati z drugimi strokovnimi delavci. Tako lahko veliko pripomore k vzgojno-izobraževalni in k socialni integraciji gibalno oviranega otroka. Prispevek govori o vključevanju učenca na invalidskem vozičku k pouku.

Meta Šilc / OŠ Gorje, Enota Vrtec Gorje Vzgojitelj – razpet med različnimi pričakovanji in ravnanji

Vzgojitelj se pri svojem delu vsakodnevno srečuje ne le s profesionalnimi ravnanji, ki jih od njega pričakuje stroka in javnost, ampak tudi s svojimi lastnimi prepričanji, predsodki, stereotipi, navadami in privzgojenimi ali naučenimi odzivi in ravnanji. Sooča se za lastnimi dvomi in dilemami o ustreznosti svojega ravnanja. Od številnih dejavnikov je odvisno, kako nadzorujemo svoje vedenje in katere odzive izbiramo v vsakodnevnih izzivih, predvsem pa, kadar smo v situaciji, ki jo težka obvladujemo, ki nas vznemiri, ko se ne počutimo dobro, ko se razjezimo, ko smo obremenjeni, ko nas skrbi ... Ali je naše ravnanje in odnos do otrok vedno korekten? Ali smo vedno spoštljivi v komunikaciji z otrokom? Ali se upamo o tem odprto in odkrito pogovarjati? Ali se zavedamo, koliko neustreznih fraz rutinsko ponavljamo iz dneva v dan? Ali zmoremo kolega opomniti na njegovo neustrezno ravnanje? Ali si upamo v resnici zaščititi otroka pred nespoštljivim ravnanjem?

Maja Zidar / OŠ Preserje / Vzgam rastlino

Predstavila bom projekt, ki vključuje uporabo šolskega vrta in uresničitev ciljev iz učnega načrta za naravoslovje v 6. razredu. S projektom želim učencem približati tudi pomen samooskrbe. Pri projektu, imenovanem Vzgam rastlino, si učenci pri uri naravoslovja izberejo rastlino (zelenjavno ali na vrtu koristno cvetlico), ki jo bodo vzgojili na šolskem vrtu. Najprej preučijo literaturo na temo svoje rastline, si pridobijo znanje o njeni vzgoji. Rastlino ob primernem času posejejo oziroma jo nesporno razmnožijo. Spremljajo njen razvoj od semena do pridelka. Spomladi sadike posadijo na šolski vrt in skrbijo za njih. V juniju vsak učenec na šolskem vrtu predstavi svojo rastlino. Pri predstavitvi predstavi: uvrstitev v družino, izvor rastline, zdravilne in hranilne lastnosti, navodila za vzgojo, dnevnik rasti, morebitne posebnosti rastline. Rastlino v celoti vzgojijo v šoli.

Učenci z izvedeno projektno nalogo pridobijo znanja iz botanike, geografije, vrtnarstva, gospodinjstva, naravoslovja. Učenci urijo in razvijajo spoznavne postopke, veščine in spretnosti ter oblikujejo nekatera stališča in vrednote.

Jožica Orož Berginc / ŠC Slovenske Konjice-Zreče / Jezik prestopa meje in odpira vrata v svet

Znanje tujih jezikov je v današnjem času zelo pomembno. Zavedamo se dejstva, da je znanje, pridobljeno v učilnici najboljšo prenesti v realni svet, torej v prakso. Zato smo se odločili, da pridobljeno znanje izpopolnimo s sodelovanjem s tujino. Navezali smo stike s srednjo šolo WIMO iz Celovca, organizirati smo začeli ekskurzije v nemško govoreči prostor.

S potovanjem v tujo državo, smo поблиže spoznali drugi jezik, kulturo, znamenitosti in ljudi. Mladi se lahko v sklopu mednarodne izmenjave bolje spoznajo, komunicirajo in navežejo stike, ki trajajo. S potovanji v Avstrijo in Nemčijo smo spoznali največja mesta, njihove znamenitosti, zgodovino in posebnosti. Tako imajo dijaki možnost, da negujejo poznanstva in utrjujejo jezik.

S tem, da so del izmenjave, ali da se podajo na pot v Berlin, na Dunaj, v Celovec, postanejo bogatejši, bolj zreli, samostojni in samozavestni. Po mnenju mnogih dijakov, so te aktivnosti tiste, ki jim ostanejo v najlepšem spominu.

Helena Miklavčič / Gimnazija Koper / Application of positive psychology in the English classroom

The focus in my talk/workshop will be on practical ideas for classroom activities that implement the tenets of Positive Education. Positive education is a spin-off of Positive psychology and aims to teach not only knowledge that is usually tested, but also life skills, such as perseverance, engagement and mindfulness. This, in my opinion, makes the learning

experience more meaningful and, as a consequence, enhances language acquisition. The activities presented will cover several areas, from establishing the right – positive atmosphere in the classroom by setting the rules of behaviour to analysing inspiring poetry, short films, quotes, proverbs, etc. and drawing life lessons from it. I will try to show how the topics of most textbooks, such as environmental issues or gender stereotypes, can be used and enriched to make the experience fun, exciting and at the same educational. In the presented activities, students need to be creative and frequently work in groups.

Barbara Blatnik / JVIZ OŠ Dobropolje / Zabavni in slastni dnevi dejavnosti

Prihajam iz manjšega kraja in vaškega okolja. Temu primerno tudi naša šola ne spada ravno med velike osnovne šole (imamo okoli 350 učencev). Če bi se peljali skozi našo dolino ali si ogledali fotografije naših krajev zagotovo ne bi pomislili, da naši otroci ne ločijo repe od kolerabe. A žal je tudi pri nas že prišlo do tega. Na kmetijah (kolikor jih je še ostalo) se dela strojno, kaj so zobotrebci, otroci sploh več ne vedo, kaj šele, da bi vedeli, kako se jih izdeluje (naj povem, da je naša dolina znana po izdelavi zobotrebcev), kruh pečejo le še zelo redke gospodinje, pa še te v pečici, saj krušnih peči ni več. Žal mi je bilo, da otroci več ne poznajo omenjenega, zato sem se začela dogovarjati najprej kar z mojo mamo, ki ima manjšo kmetijo, da jo za kakšen naravoslovni ali tehniški dan obiščemo z razredom učencev na njivi, kjer pomagajo pri pobiranju krompirja, puljenju repe, kolerabe ali pese, pobiranju čebule, fižola, skratka spoznavajo ročno delo na polju. Mama ima tudi krušno peč in v njej zna speči čudovit kruh. Otrokom pokaže in dovoli tudi pomagati pri peki. Ko se kruh peče, pove otrokom kakšno zgodbo, ki je včasih krožila med vaščani, jim pokaže kako se izdelujejo zobotrebci, včasih pa delajo tudi slastne flancate. Ker z vsemi ne moremo na mamin dom, jo povabimo tudi na kakšno razredno uro. Z leti sem pritegnila k sodelovanju še dve mamini prijateljici in na ta način poskrbim, da otroci vsaj spoznajo nekatera opravila, ki žal tonejo v pozabo. Verjemite, otroci so navdušeni, gospe, ki nam pomagajo, pa navadno tudi.

Andreja Perhavec Čok / OŠ dr. Bogomirja Magajne Divača, Podružnična šola Vreme / Celostno učenje iz dediščine: Kraški suhi zid

Premalokrat se zavedamo, kako pomemben za življenje in obstoj je naš odnos do narave in okolja, v katerem živimo in do zapuščine naših prednikov. Zato je pomembno že najmlajše seznanjati s tem problemom in jih ozaveščati, kako pomembno je varovati in ohranjati naše okolje. Otroke učimo o varovanju in zaščiti narave, jih spodbujamo, da raziskujejo s vsemi čutili, jo doživijo in vzljubijo, da bi znali ceniti in spoštovati okolje in dediščino naših prednikov.

Suhi zid je del kraške kulturne krajine, torej je vrednota, dediščina in realnost, ki je ne moremo zanikati.

V okviru pouka sem poskušala uvesti nove metode poučevanja, ki na celosten in ustvarjalen način vključujejo kulturno dediščino lokalnega okolja v učni program, ki je ključna za vzgojo ozaveščenih učencev in tudi za varstvo dediščine. V ta namen sem učence vzpodbujala, da doživijo kamen kot neko vrednoto, dediščino Krasa.

Dejan Čeranič / OŠ Jelšane / Od učenca do vrhunškega športnika

Na konferenci bom predstavil pot dveh vrhunskih športnikov, rokometašev, ki sem ju poučeval, ter treniral od 3. do 9. razreda osnovne šole. Sedaj igrata za Rokometni klub Celje Pivovarna Laško ter nastopata v najelitnejšem rokometnem klubskem tekmovanju, evropski ligi prvakov. Poleg tega sta člana slovenske reprezentance.

Pot vrhunškega športnika, ki si zna že zelo zgodaj postaviti življenjski cilj in mu brezpogojno slediti, je lahko vzor vsem, saj je ciljna naravnost pogoj za dosego življenjskih uspehov.

Lorin Möscha / OŠ Ledina / Medvrstniško nasilje v osnovnih šolah

Nasilje med vrstniki ni nov pojav. Z njim se je, v takšni ali drugačni obliki, kot starš ali kot mladostnik, srečal skoraj vsak izmed nas. Po podatkih strokovne službe Zveze prijateljev mladine Slovenije se nasilje v osnovnih šolah povečuje, in sicer vsako leto za dva odstotka. Kdaj otroško nasilništvo preseže meje dobrega okusa, kje je ločnica med prijateljskim zafrkavanjem in zbadljivko, kdaj beseda postane žaljivka in kdaj se nasilništvo sprevrže v načrtovano in ponavljajoče se izživljanje močnejšega nad šibkejšim, je področje, ki ga vsaka šola razume in rešuje po svoje in s svojimi vzgojnimi prijemi. Primer dobre prakse na eni izmed osnovnih šol pa je dokaz, da rešitev ni vedno v prešolanju žrtve ali izključitvi nasilnežev, temveč v medsebojnem sodelovanju, preventivnih delavnicah in skupnih projektih učiteljev ter učencev, s katerimi so vplivali na zmanjšanje nasilja, predvsem pa na glas spregovoriti in nasilju o katerem ni želel nihče govoriti.

Andreja Polzelnik Marolt / VIZ OŠ Dobropolje / Bogastvo sodelovanja med podružnično šolo in okoliškim prebivalstvom

Podružnična šola Struge je devetletna OŠ, ki stoji v vasi Pri Cerkvi – Struge na Dolenjskem in kjer se srečujejo izobraževanje, ustvarjalnost in želja po sobivanju ter obstoju. Število učencev sicer vsako leto upada (letos jih imamo 36), toda tisti, ki imamo radi te kraje in ljudi, ki prebivajo še v devetih bližnjih vaseh, se trudimo, da ohranjamo to njihovo središče izobraževalnega in kulturnega življenja, kar pa je včasih težko, saj smo odvisni od financiranja s strani Ministrstva za šolstvo in predvsem Občine Dobropolje. Šola naj bi bila prostor, v katerem se srečuje več generacij in v katerem se otroška razigranost, vedoželjnost in drznost rokujejo z zrelostjo, izkušnjami in širokim spektrom znanj. Zato vsako šolsko leto učitelji in učenci poskrbimo, da organiziramo dogodke, na katerih se povežemo z okoliškimi prebivalci in so postali že tradicionalni, npr. zbiranje starega papirja, izdelovanje adventnih venčkov, peka medenjakov, pohod otrok in starih staršev, obisk varovancev doma starejših občanov, zglede tudi sodelovanje z gasilci in župnikom. Letos smo prvič organizirali tudi pohod z lučkami v adventnem času. Še posebno dobro so obiskane naše proslave ob materinskem dnevu in državnem prazniku, dnevu samostojnosti in enotnosti, na katerih sodelujejo naši učenci in lokalni prebivalci. Zgledno sodelovanje nas obojestransko bogati in nam vliva vero v prihodnost naše podružnične šole.

Martina Šajn OŠ Jelšane / Učenje v naravi: spoznavanje krasa

Učne cilje poleg uporabe sodobnih učnih oblik in metod dela ter raznolikih učnih pripomočkov in medijev dosegamo tudi z neposrednim opazovanjem geografskih procesov in pojavov v okolju. Osnovni predmet geografskega proučevanja je gotovo pokrajina z vsemi elementi ter dejavniki, ki jo sooblikujejo. Pouk na prostem, v pristnem okolju, omogoča doživljajsko učinkovitejši pouk ter trajnejše in uporabno znanje. Dolgoročno bodo učenci razvili proceduralno znanje, kar jim bo omogočilo širše razumevanje geografskih konceptov in povezav tudi v regionalnem smislu.

Terensko delo omogoča učencem urjenje v opazovanju, primerjanje, logično sklepanje in posploševanje. Krepi izkustveno in sodelovalno učenje. Učenci spoznavajo različne terenske metode in tehnike dela (uporaba zemljevidov, orientacija, kartiranje, merjenje, anketiranje). Razvijajo miselne veščine in praktične spretnosti.

Jelšansko podolje leži v jugozahodnem delu Slovenije, kjer najdemo dva tipa kamnin: apnenec in fliš (peščenjak in lapor). Pokrajina je z vidika proučevanja krasa izjemno zanimiva, saj leži na kontaktnem krasu. V neposredni bližini najdemo več kraških pojavov (vrtače, jame, reke ponikalnice, udornice idr.). Geografsko znanje lahko povežemo tudi z

zgodovino, saj so na področju jam našli ostanke črepinj iz bronaste dobe. Učenci lahko v pristnem in domačem okolju spoznavajo osnovne značilnosti kraškega površja, njene pojave in procese. Ugotavljajo ranljivost kraškega površja. Spoznavajo človekov vpliv na okolje in njegovo soodvisnost. V prispevku je predstavljen in ovrednoten primer učne ure v naravi.

Zdenka Kersnik / OŠ Prežihovega Voranca Jesenice / Pisno sporočanje pri angleščini

Po težavnosti je najtežje od vseh spretnosti. Na začetku je potrebno učence pripraviti k pisanju. Učence delim v dve različni skupini, in sicer ene z večjim oz. manjšim odporom do pisanja, in druge, ki se radi pisno izražajo, saj jim pisanje ne dela večjih težav. Bogato besedišče je pridobljeno na različne načine: z branjem besedil, člankov in knjig.

Učenci so bili / so pisno ustvarjalni, zato sem se odločila za objavo njihovih prispevkov. Po zgledu šolskega glasila v slovenščini sem začela izdajati Mavrico, samostojno glasilo v tujih jezikih, zato sem k sodelovanju povabila učence in učiteljice tujih jezikov. Na naši šoli so trije tuji jeziki, poleg angleščine še nemščina in francoščina.

Mavrica je na vpogled tudi na spletni strani naše šole. Ni samo zbirka besedil v treh jezikih, temveč tudi didaktično gradivo. Križanke, mreža besed, uganke, besedila različnih zvrsti so krasni za popestritev ur tujih jezikov.

Meta Polovič / Podružnična osnovna šola "11. maj" Grahovo / Medgeneracijski mozaik

Na naši podružnični šoli se zelo trudimo vzgajati delavne, poštene, odgovorne in samostojne učence, kar smo med drugim zapisali tudi v viziji šole. Predvsem se trudimo, da se v šolskih prostorih vsi počutimo čim boljše, da smo spoštljivi, prijazni in strpni do soljudi ter narave. Zavedamo se, da je v razvoju mladega človeka to še kako pomembno.

Medgeneracijski mozaik je zelo pester in barvit, saj so kamenčki v mozaiku sestavljeni iz najrazličnejših starostnih skupin. Vsak kamenček tega mozaika, vsak skupen trenutek, vsaka skupna dejavnost nas bogati, izpopolnjuje in plemeniti.

Mozaik gradimo z otroki iz vrta, s starši, krajani, z raznimi društvi (lokalna gasilska društva, lovske družine ...), ustanovami (VDC, DEOS ...) idr. Vse medsebojne dejavnosti pa lahko brez pomisleka poimenujemo tudi simbioza.

Ocenjujem, da preko te barvite palete najrazličnejših dejavnosti gradimo čudovit mozaik, v katerega je vključen celoten kolektiv. Pri tem smo zelo uspešni in prepoznavni, na kar smo tudi zelo ponosni.

Helena Novak Obreza / OŠ heroja Janeza Hribarja Stari trg pri Ložu / Učenje za življenje

Na OŠ heroja Janeza Hribarja Stari trg pri Ložu že nekaj let v okviru interesne dejavnosti za učence 2.in 3. triade delujemo pri uvajanju podjetniških vsebin. Mladim skušamo predstaviti pomen znanj in spretnosti, ki niso del obveznega šolskega izobraževanja, a so v vsakdanjem življenju prav tako pomembne. Vzgajamo predvsem za življenje.

Rdeča nit naših srečanj je, da v mladih spodbujamo in razvijamo kreativnost, delavnost, samoiniciativnost, inovativnost. Zelo pozorni smo na kakovostne medsebojne odnose, razvoj socialnih kompetenc, zdrav način življenja ter kakovostno preživet prosti čas.

Vsebine projekta so blizu učencem, saj zelo aktivno sodelujejo pri načrtovanju dela. Ker učenci marsikaj praktično preizkusijo, si na ta način veliko zapomnijo. Namen naših srečanj je predvsem ta, da se učenci oborožijo s potrebnim znanjem in veščinami, ki jih lahko uporabijo na različnih področjih, tako za osebni razvoj, vključevanje v družbo in gospodarske namene.

Na konferenci bom predstavila letošnji projekt »Učenje za življenje«. Izvedli smo 5 delavnic, ki so potekale ob sobotah dopoldne.

Mojca Mele / OŠ Notranjski odred Cerknica

Skupaj zmoremo več Na šoli se je predvsem na predmetni stopnji, ponekod pa že na razredni (4. in 5.r) pokazala preobremenjenost otrok, ki se kaže tudi s pogostejšo odsotnostjo od pouka. Učenci z naše podružnice gredo po končanem 5. razredu na matično šolo in se tam spopadajo še z dodatnimi izzivi. V oddelku podaljšanega bivanja smo zato raziskovali in iskali načine, kako si obveznosti uskladiti s prostim časom, katere dejavnosti izbirati v prostem času, da lažje izpeljemo šolske obveznosti ter kako v obveznostih, ki nam jih nalaga vsakdan poskrbeti za zdravo telo in preko tega za psihično vzdržljivost. Razmišljali in delovali smo tudi v tej smeri, da na naše dobro počutje vplivajo tudi medsebojni odnosi, zato smo z različnimi dejavnostmi poskušali pokazati, kakšni odnosi dobro vplivajo na učenje. Sprostitev je velikokrat povezana z zabavo, zato smo poskušali sami izdelati družabne igre, ki bodo popestrile naš prosti čas in hkrati širile znanje o ohranjanju zdravega telesa.

Mojca Leben in Anja Kristan / Vrtec Sežana / Srečen, slišan in prepoznan otrok – bodoči aktiven državljan

Že četrto leto se vsako sredo srečamo otroci iz vrta in osnovnošolci. Skupno jim je to, da jim slovenski jezik predstavlja drugi ali tuj jezik. Zaradi tega se lahko otroci v vrtcu ali šoli srečujejo z raznimi težavami. Vsako leto preizkušamo različne metode-poti do otrok, da bodo lahko otroci bolj samozavestni, srečni, da bodo lažje premagovali težave. Letos je z nami umetnica Mojca Leben, ki na edinstven način z nami išče pot do otrok. Otrok, ki je srečen, slišan, prepoznan, aktivno vključen, katerega potenciali so prepoznani, bo imel več možnost, da postane aktiven državljan, ki bo vključen, slišan in prepoznan tudi kot odrasel in bo v družbi znal aktivirati svoje potenciale zase in za druge. Naš način dela - kot obliko trajnostnega razvoja v izobraževanju bi z veseljem predstavili na tem posvetu.

Nuša Ponikvar / OŠ Notranjski odred Cerknica / Navada je lahka, odvajaja je težja

V prihodnosti se bomo morali vsi temeljito soočiti s posledicami, ki jih prinašajo globalne klimatske spremembe, in se jim tudi prilagoditi. Premalo se zavedamo, da nekatere naše razvade zelo obremenjujejo okolje. Ena izmed rešitev je uporaba odpadnih materialov za izdelavo novih izdelkov. S tem bomo prispevali k trajnostnemu razvoju in omilitvi neizogibnih prihajajočih klimatskih sprememb.

Naša šola že dobri dve desetletji izpolnjuje načela Ekošole. Pri pouku, izbirnih predmetih, interesnih dejavnostih, delu z nadarjenimi učenci in razrednih urah izvajamo dejavnosti, ki prispevajo k trajnostnemu razvoju. Veliko poudarka posvečamo razvijanju ročnih spretnosti, kar dosežemo s praktičnim delom učencev. Iz odpadnih materialov tako nastajajo najrazličnejši zanimivi unikatni izdelki. S tem krepimo kreativnost, inovativnost in kritično mišljenje, ob tem pa spoznavamo različne materiale, orodja, stroje in pripomočke. Učenci so na svoje izdelke izredno ponosni in jih uporabljajo tako v šoli kot doma. Ob vsem tem pa nedvomno razvijamo in krepimo tudi pozitivne vrednote.

Katjuša Tomšič Juvančič / OŠ Spodnja Šiška, Ljubljana / Bralno-filmska izobraževalna noč v šolski knjižnici

V zadnjih letih učitelji opažamo, da imajo otroci ob vstopu v šolo vedno slabše razvite socialne in čustvene veščine.

Kot odgovor na to se pojavlja vedno več projektov, ki podpirajo tudi to področje. Na naši šoli v ta namen izvajamo delavnice programa Izštekani, delamo po metodah projekta Learning to be, že četrto leto pa izvajamo posebno bralno – filmsko izobraževalno Noč v knjižnici.

Noč v knjižnici je projekt, s katerim želimo mladim dati čas in prostor za pogovor in učenje o njihovih problemih ter spoznavanju oblik pomoči in samopomoči.

Do sedaj smo se srečali s problematiko trgovine z ljudmi, motenj hranjenja, zasvojenosti z drogami, za letos pa načrtujemo še problem vrstniškega nasilja.

Učenci se na Noč pripravijo tako, da preberejo predlagano knjigo. Na samem dogodku se o knjigi in temi, ki jo obravnava, pogovarjajo s strokovnjakom s tega področja. Po pogovoru sledi ogled tematskega filma in spanje v šolski knjižnici, naslednji dan pa izvedemo še eno ali dve delavnici in srečanje zaključimo

Učenci nam vsako leto znova potrdijo, da je to tisto, kar potrebujejo in si tega želijo še več.

Blanka Tomšič Premrl / OŠ Riharda Jakopiča / Disleksija in učenje tujega jezika

Znanje angleščine, jezika, ki je v veliki meri glavni jezik komuniciranja v mednarodnem okolju je postalo neizbežno. Za učenca s primanjkljaji na posameznih področjih učenja, izpostavila bi motnjo disleksije, pa predstavlja učenje tujega jezika svojevrsten izziv. V prispevku želim izpostaviti težave s katerimi se učenci z motnjo disleksije srečujejo pri učenju tujega jezika (zapis in izgovorjava besed, razumevanje navodil, težave s pomnjenjem dejstev, iskanjem dejstev v besedilu...) Specifične težave s katerimi se učenci z disleksijo srečujejo, učenca ne bi smele prikrajšati za uspeh in doseganje zadovoljivega nivoja znanja angleščine. Kako lahko učitelji k učencu pristopimo in ga opremimo z orodji, ki mu bodo pomagala premostiti lastne ovire? Na primeru želim predstaviti delo z učenko z motnjo disleksije in prijeme, ki jih pri podajanju znanja uporabljamo. Gledati pa je potrebno tudi širše in učenca opremiti s tehnikami učenja, ki mu bodo v pomoč tudi pri nadaljnjem izobraževanju.

Marjeta Košir / Osnovna šola Notranjski odred Cerknica, podružnična šola "11. maj" Grahovo / Odgovorni za jutri

Tudi na naši šoli se trudimo, da v proces vzgoje in izobraževanja vključujemo aktivnosti, ki temeljijo na ciljnih trajnostnega razvoja.

Ena izmed aktivnosti, ki ji posvečamo veliko pozornost, je skrb za ekološko ozaveščanje in odgovorno ravnanje s hrano.

Predvsem smo osredotočeni na problematiko porabe hrane in razvijanje kritičnega mišljenja. Učence navajamo in usmerjamo, da sprejemajo in usvojijo nove vedenjske vzorce na področju prehranjevanja. S tem želimo povečati učenčevo odgovornost do narave, okolja in lastnega zdravja. Omenjene problematike smo se lotili v okviru Ekošole in jo poskušamo obravnavati celostno z medpredmetnim prepletanjem dejavnosti in projektno naravnanim poukom. Delo smo želeli podpreti tudi z vključevanjem v različne projekte in sodelovanjem na natečajih, kjer smo bili zelo uspešni. Predvsem pa je naš cilj, da učenci svoja nova znanja, izkušnje in prepričanja o uporabi lokalno pridelane hrane prenesejo v svoje domove. Upamo, da pregovor: » Kar se Janezek nauči, to Janez zna!«, še vedno drži.

Nina Grum / OŠ Karla Destovnika-Kajuha / Medgeneracijsko učenje nemščine v osnovni šoli

V referatu Medgeneracijsko učenje nemščine v drugi triadi bom predstavila s katerimi izzivi se srečujem pri poučevanju heterogene skupine, ki jo sestavljajo učenci 4., 5. in 6. razredov. Učenci so lahko stalni (pouk nemščine obiskujejo vsa leta) ali tudi nestalni (pouk nemščine ne obiskujejo vsa leta). Učenje tujega jezika v okviru neobveznega izbirnega šolskega predmeta tako privede do močne heterogenosti glede na starost in znanje, do medsebojnega nepoznavanja učencev in do potrebe po inovativnem pedagoškem pristopu zaradi narave predmeta, t.i. «neobvezne izbirnosti». V referatu bom predstavila dobro prakso pri soočanju z danimi izzivi, ki so nastali pri formiranju skupine ter manjših skupin znotraj večje, prehajanju v frontalni pouk in opušanju le tega, nujnosti medgeneracijskega sodelovanja (učenec postane

učitelj) in kakšni so rezultati našega dela oz. kako lahko znotraj danega okvirja evalviramo napredek posameznika in celotne skupine.

Urška Čarni / OŠ Karla Destovnika - Kajuha Ljubljana / Poučevanje matematike v 21. stoletju

V referatu Poučevanje matematike v 21. stoletju bom predstavila primere aktivnosti, ki vzpodbujajo pri učencih kreativnost, logično mišljenje in razvijajo njihove zmožnosti za spontano pridobivanje znanja in veščin ter vzpodbujajo pozitivna stališča pri sprejemanju različnosti. Nenehne spremembe v družbi, novosti v možnostih komuniciranja in sodelovanja nas (pri)silijo tudi v spremembe na osebni ravni. Spremembe so postale edini stalni sestavni del našega življenja. Le znanje ni več dovolj za uspeh v življenju. V današnjem tehnološkem svetu se pričakuje, da ima posameznik dobro razvite različne veščine. Veščine, kot so ekološka osveščenost, kritično mišljenje, sposobnosti komuniciranja in sodelovanja ter učinkovitega upravljanja s svojim časom in učenjem, so nujne za uspešno življenje, morda preživetje. Posameznik mora biti informacijsko in medijsko pismen, družbeno angažiran, naklonjen različnim oblikam sodelovanja in globalno osveščen. Cilj aktivnosti je samozavesten, samostojen učenec, ki je pripravljen na učenje celo življenje in se poslužuje svojih potencialov ter jih razvija.

Marija Mojca Strmšek / OŠ Karla Destovnika - Kajuha Ljubljana / Vpliv branja na razvoj

V mojem referatu Vpliv branja na razvoj bom orisala, kako ohraniti, navdušiti in krepiti odnos do knjige v današnjem tehnološko-informacijskem času. Osredinila se bom na izziv, kako najti poti, s katerimi bi motivirali učence, da bi knjigo vzeli večkrat v roke in brali. Predvsem bo to branje, ki bo v učencih krepilo, povečevalo zanimanje za teme in poglavja o trajnostnem razvoju. Predstavila vam bom naš bralni seznam, v katerega so vključene vsebine o izčrpavanju naravnih virov, onesnaževanju okolja, o ohranjanju biološke raznovrstnosti, skrbi naravnih sistemov, okoljskih vprašanjih ter gospodarski vzdržnosti. Sodelujemo tudi v projektu Eko šola in Eko bralna značka, kjer prispevamo k razvoju okoljskega izobraževanja slovenskih šol. V okviru Ekošole in Ekoporočevalcev namreč učenci tudi kreativno pišejo o tovrstni tematiki. Zamenjava učnega okolja je prav tako eden od načinov za povečanje motivacije učencev. Odlična možnost je učilnica na prostem. V drugem delu referata bo nekaj besed namenila tudi pouku slovenščine izven šolskih sten.

Nataša Vrabl Osnovna šola Mala Nedelja

- 1. Berem, bereva, beremo**
- 2. »Računalniška vzgoja« za življenje**

1. Skozi leta poučevanja in spremljanja otrok opažam, da kljub vedno lažji dostopnosti do knjig in množici pisnih informacij, je bralna pismenost otrok vedno nižja/slabša. Njihov interes do knjig in nasploh branja iz leta v leto pada. Pisana beseda v knjižni obliki jih velikokrat sploh ne zanima več. Še več! Nekaterim otrokom se zdi celo nepotrebna!

Ta podatek je zame alarmanten! Saj se kot učiteljica v prvi triadi, še kako zavedam vrednosti znanja branja, saj je to znanje za življenje. Znanje, ki odločilno vpliva na uspešnost vsakega posameznika na njegovi celotni življenjski poti. Branje spodbuja človekov čustveni, socialni in intelektualni razvoj.

Že ob rojstvu vstopimo v svet črk, ki nas spremljajo skoti vso življenje. Tega se velikokrat sploh ne zavedamo, vendar je branje del nas na vsakem koraku in je pomemben dejavnik za naše uspešno funkcioniranje.

Branje je še kako potrebno za smiselno preživetje človeka v času neomejene ponudbe informacij, hkrati pa je tudi glavna pot do znanja in posledično »moči«.

2. Računalnik postaja vse pogostejši spremljevalec našega vsakdana. Lahko bi rekli, da si ne predstavljamo več normalnega delovanja brez računalnikov in ostale tehnologije. Računalniška tehnologija nam lahko precej olajša iskanje informacij, medsebojno komuniciranje, je vir zabave in pripomoček za delo. Tako je tudi v šoli. Računalnik postaja nepogrešljiv pomočnik učitelja in učencev. Vendar tukaj lahko nastopi težava. Vedno več odraslih ljudi izgublja ravnovesje med potrebno uporabo in nenadzorovano uporabo moderne tehnologije. Žal to prenašamo tudi na naše otroke. Vse več je otrok, ki cele dneve posedajo pred različnimi ekrani, kar vodi do novodobnih zasvojenosti. Otroci izgubljajo stik z resničnim življenjem.

Zato je naša naloga, da pričnemo z »računalniško vzgojo« že pri čim mlajših učencih. Naučiti jih moramo in jih pripraviti na življenje z novo tehnologijo. Zavedati se morajo, da računalnik ni le sredstvo za zabavo, ampak tudi odličen pripomoček za delo in ob varni ter pravilni rabi svetovnega spleta nam omogoča pridobivanje novih informacij, raziskovanje, spodbuja logično sklepanje in iskanje rešitev.

dr. Mateja Maljevac / Center IRIS - Center za izobraževanje, rehabilitacijo, inkluzijo in svetovanje za slepe in slabovidne Ljubljana / Zgodnja obravnava otrok s posebnimi potrebami in njihovih družin kot temelj trajnostnega razvoja in kakovostnega življenja

Zgodnja obravnava otrok s posebnimi potrebami in njihovih družin je zakonsko zagotovljena, vendar še ni v popolnosti zaživela na izvedbeni ravni. V prispevku predstavljamo primer dobre prakse zgodnje obravnave slepih in slabovidnih otrok oz. otrok z okvaro vidne funkcije v okviru vzgojno-izobraževalnega sistema Republike Slovenije, ki jo je s pomočjo sodelovanja s sorodnimi institucijami v tujini razvil Center IRIS.

Strokovna obravnava problematike je zasnovana v skladu z načeli trajnostnega razvoja ter presega »le« neposredno dodatno strokovno pomoč namenjeno otroku. Pomemben del pomoči je usmerjen k oblikovanju inkluzivnega okolja, v sklopu katerega strokovno podpiramo starše, strokovne delavce vrtcev in šol ter ožje in širše socialno okolje, v katerem otrok živi. Preko projekta Strokovnega centra za celostno podporo otrokom in mladostnikom z okvaro vida ter otrokom in mladostnikom s primanjkljaji na posameznih področjih učenja želimo podoben način dela razvijati tudi na drugih nivojih vzgoje in izobraževanja.

Glavni cilj našega načina delovanja je dvig kakovosti življenja slepih in slabovidnih oseb in vseh, ki vstopajo v interakcije z njimi.

Dragica Filipčič / OŠ Vojnik / Angelščina zunaj učilnice

Pri pouku angleščine pripravljamo učence na vseživljenjsko učenje z različnimi vsebinami in dejavnostmi. Pri uresničevanju medpredmetnih ciljev se učitelji angleščine povezujejo z učitelji drugih predmetov tako na ravni predmetnih, kakor tudi širših interdisciplinarnih tem.

Ker je znanje v šolah postalo tako razdrobljeno, da ga učenci s težavo povezujejo v smiselno celoto, daje celostna, tematska in problemska obravnava učnih vsebin priložnost za izgrajevanje trajnejšega in kakovostnejšega znanja. Tak pristop k poučevanju tujih jezikov je značilen za različne modele CLIL (angl. Content and Language Integrated Learning).

Naš cilj je izvesti jezikovno kopel, t. j. uporabljati izključno angleščino skozi tematsko področje povezano z gozdom. Pri tej metodi se učenci brez predhodnih priprav »potopijo v jezik«. V ospredju dela so nejezikovne vsebine, jezik poučevanja je tuji jezik. V jedru so opisani primeri delavnic in evalvacija dela z vidika učenca. Projekt zaključimo s kratko predstavitevijo staršem.

Helena Markuta / OŠ Škofja Loka-Mesto / Raztezne vaje za računalnikom

Že res, da nam računalniki omogočajo lažje načrtovanje in organiziranje, vendar pa se hkrati tudi vse bolj zavedamo, da delo za računalnikom lahko privede tudi do določenih težav in bolečin.

Človeško telo ni ustvarjeno za sedenje, dolgotrajno mirovanje in ponavljanje enakih gibov pa za naše telo prinaša tudi posledice, ki se odražajo na našem zdravju in dobrem počutju. Najbolj pogoste težave pri delu z računalnikom so poškodbe zaradi pogostega ponavljanja enakih gibov – npr. sindrom karpalnega kanala, bolečine v hrbtu, otrdeli vrat in ramena, slab krvni obtok ter bolečine v sklepih.

Pri teh težavah si lahko veliko pomagamo tudi sami in sicer z izvajanjem določenih vaj za raztezanje, ki blažijo in odpravljajo bolečine, izboljšajo počutje, krepijo vitalnost ter odpravljajo stres.

Gre za lahke, preproste in sproščujoče vaje, ki jih lahko delamo skoraj povsod, saj zanje ne potrebujemo nobene posebne opreme in pripomočkov.

Vaje bomo tudi praktično preizkusili in skušali začutiti prijetnost, sproščenost, gibljivost ter boljše počutje, prave koristi vadbe pa se nam bodo pokazale čez 2 do 3 tedne redne uporabe razteznih vaj.

Gabriela B. Blokar / OŠ Antona Žnideršiča Ilirska Bistrica / Šolska knjižnica kot osrednji izobraževalni in socialni prostor šole

Vpliv in pomen šolske knjižnice ter njena vpetost v vse segmente vzgojno-izobraževalnega procesa šole se kaže v izvajanju raznovrstnih dejavnosti.

Poleg osnovne knjižnične dejavnosti - zbiranje gradiva, strokovno obdelovanje in izposoja - je naloga šolske knjižnice, da sledi pedagoškemu procesu šole. Pedagoško delo predstavljajo ure knjižnično-informacijskega znanja, v okviru katerih vse učence redno vabimo v knjižnico in skrbimo za razvoj njihove bralne in informacijske pismenosti. Ob tem svetujemo učencem, delamo z nadarjenimi in z učenci s posebnimi potrebami. Pri pripravi na pouk, načrtovanjih krožkov in projektov sodelujemo z učitelji in vodstvom šole.

Učenci knjižnico obiskujejo in se v njej družijo pred in po pouku, zato opravlja pomembno socialno funkcijo. Obisk si zagotovimo tako, da skrbimo za dopolnjevanje knjižnične zbirke, razstavljamo novosti, objavljamo knjižne uganke, razstavljamo likovna dela, na spletni in facebook strani objavljamo prispevke, izvajamo bralno značko, medgeneracijsko branje, bralne krožke, na obisk vabimo avtorje in pripravljamo prireditve.

Osnovni cilj in načelo naše šolske knjižnice je vzgoja učenca v kritično mislečega in razgledanega posameznika.

Mojca Leskovec Meharich / Osnovna šola Notranjski odred Cerknica / Operacija Mladi kreativni potenciali

Operacijo Mladi kreativni potenciali sofinancirata Evropska unija iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja in Republika Slovenija v okviru Programa razvoja podeželja 2014-2020. Preko projekta smo na naši šoli pridobili novo sodobno snemalno opremo (sodobna kamera, mešalka, mikrofoni, prenosni računalnik in program za montažo). Eno leto smo se mentorji skupaj s skupino učencev izobraževali za uporabo nove opreme. Znotraj nove interesne dejavnosti medijskega krožka smo na naši šoli učencem obogatili izobraževalni program. Učenci dopolnjujejo in nadgrajujejo svoje znanje, spremljajo dogajanje na šoli, snemajo in montirajo posnetke in so podporni člen tudi pri pripravi video materiala za potrebe pouka ter raznih natečajev. V letošnjem šolskem letu smo se prijavi na nagradne natečaje SODO - »Uresničujmo, z energijo varčujmo!«, kjer so osvojili nagrado, namizni računalnik, za elektronsko preobrazbo na natečaju kratkih filmov. Na tekmovanju iz

kemijskega poskusa za osnovne šole so posneli in zmontirali kemijski poskus Modra zobna pasta in osvojili nagrado

Urška Čarni / OŠ Karla Destovnika - Kajuha Ljubljana / Poučevanje matematike v 21. stoletju

V referatu Poučevanje matematike v 21. stoletju bom predstavila primere aktivnosti, ki vzpodbujajo pri učencih kreativnost, logično mišljenje in razvijajo njihove zmožnosti za spontano pridobivanje znanja in veščin ter vzpodbujajo pozitivna stališča pri sprejemanju različnosti. Nenehne spremembe v družbi, novosti v možnostih komuniciranja in sodelovanja nas (pri)silijo tudi v spremembe na osebni ravni. Spremembe so postale edini stalni sestavni del našega življenja. Le znanje ni več dovolj za uspeh v življenju. V današnjem tehnološkem svetu se pričakuje, da ima posameznik dobro razvite različne veščine. Veščine, kot so ekološka osveščenost, kritično mišljenje, sposobnosti komuniciranja in sodelovanja ter učinkovitega upravljanja s svojim časom in učenjem, so nujne za uspešno življenje, morda preživetje. Posameznik mora biti informacijsko in medijsko pismen, družbeno angažiran, naklonjen različnim oblikam sodelovanja in globalno osveščen. Cilj aktivnosti je samozavesten, samostojen učenec, ki je pripravljen na učenje celo življenje in se poslužuje svojih potencialov ter jih razvija.

Katja Obreht OŠ Mala Nedelja

1. Branje in promocija branja

2. Izziv: vključevanje učenca tujca

1. Branje je izredno pomembno za osebno rast človeka, za boljše razumevanje samega sebe in sveta okoli nas. Spremlja nas na vsakem koraku in se ga začnemo učiti že pred vstopom v osnovno šolo. Branje je nujno za osebno in strokovno rast. Pomembno je za nadaljnje izobraževanje in učno uspešnost. Kasneje z njim prihajamo do informacij in znanja, hkrati pa ob tem razmišljamo ter pridobivamo modrost. Le v tem primeru je branje učinkovito.

V svoji poklicni karieri ugotavljam, da učenci vsako leto berejo vedno manj knjig, zato sem se odločila, da bo moja naloga, da učencem predstavljam pomen branja in da lahko v branju knjig uživamo ter s tem razvijamo radovednost, domišljijo in kritičnost.

S tem namenom sem že pet let vključena v projekt Naša mala knjižnica, ki ga organizira kulturno umetniško društvo Sodobnost International. Namen projekta je spoznavanje kvalitetnih slovenskih in tujih avtorjev ter ilustratorjev, promocija bralne kulture in dviganje bralne pismenosti ter spoznavanje drugih kultur.

2. Prispevek je osredotočen na učenca tujca, ki je prišel na šolo v šolskem letu 2018/19 v 4. razred in ni znal govoriti slovensko ali katerega koli drugega tujega jezika. To je naš prvi tujec na šoli, zato nam vsem skupaj predstavlja poseben izziv, hkrati pa se v nas poraja nekaj strahu, dvoma ali ravnomo pravilno.

Po slovenski zakonodaji otrokom priseljencem pripada pravica do vključitve v slovenski izobraževalni program, kjer jim moramo prilagoditi obseg snovi, oblike, metode in načine dela. Za učenca smo pripravili oz. oblikovali individualiziran program za učenca tujca s konkretiziranimi cilji za prvo in drugo ocenjevalno obdobje ter zapisali splošne prilagoditve po posameznih predmetih. V pripravljavnico v času počitnic ni bil vključen, saj se je prešolal v drugem tednu meseca septembra. Vključili smo ga v razred in se potrudili, da smo predhodno pripravili in seznanili sošolce ter njihove starše na sprejem učenca tujca. Izredno pomembno se mi je zdelo, da dobi pozitivno izkušnjo o razredni klimi in samem počutju na šoli.

Zavedali smo se, da bo učenec potreboval več pomoči, spodbud, številne prilagoditve in različne oblike dela. V sam proces integracije, zaradi majhnosti podeželske šole, je vključena vsa šola od strokovnih delavcev, učencev šole, socialne službe, vodstva šole in starša priseljenca. Otroka smo vključili v čim več dejavnosti, ki ga zanimajo, da bi začel čim prej uporabljati slovenščino.

Ines Ožbolt / Osnovna šola Notranjski odred Cerknica / Learning to be na OŠ Notranjski odred Cerknica

V šolskem letu 2018-19 smo se odločili z društvom Utrip o sodelovanju pri projektu »Learning to be«. To je model socialnega in čustvenega učenja, ki vključuje socialne in čustvene kompetence, standarde na področju socialnega in čustvenega učenja, socialno in čustveno učenje v razredu in načine spremljanja. Socialno in čustveno učenje je proces pridobivanja in učinkovito uporabljenega znanja, stališč in veščin, ki so pomembni pri prepoznavanju in obvladovanju čustev; razvoju čuta in skrbi do drugih, sprejemanju odgovornih odločitev; vzpostavljanju pozitivnih odnosov in ustreznega ravnanja v težkih situacijah. Pri spodbujanju socialno-čustvenih kompetenc gradimo samozavedanje, samokontrolo, socialno zavedanje, veščine, potrebne za vzpostavljanje dobrih odnosov ter odgovorno odločanje. Letos smo se projekta lotili v osmemu in četrtemu razredu, naslednja leta pa planiramo projekt razširiti na celotno šolo, ker se pozitivni rezultati že kažejo tako pri učencih kot pri učiteljih.

Mojca Uhernik- Pipan / OŠ Komen / Pozitivna edukacija v praksi

V luči aktualnih razprav o preobremenjenosti osnovnošolcev, se poraja vprašanje, kako pomagati otrokom, ki doživljajo strese v šoli in zaradi nje. Starši želijo za svoje otroke srečo, zdravje, uspešnost, šola pa od njih pričakuje visoke dosežke pri testih in na tekmovanjih. Tako je današnji slovenski osnovnošolec razpet med pričakovanji in doživlja pritiske z vseh strani. Nekateri šolski sistemi v Evropi so že doumeli, da se je za otrokovo dobro počutje v šoli vredno potruditi in so povsem spremenili metode in oblike dela, pa tudi učne načrte. Kje smo mi, slovenska šola? Prav gotovo na razpotju. Otepamo se z etiketo storilnostne šole, pa tudi devetletka ni izpolnila pričakovanj njenih snovalcev.

V teh razmerah nam roko ponuja pozitivna edukacija, katere cilj je dobro počutje učencev in učiteljev v šoli. Predstavila bom nekaj aktivnosti za spodbujanje pozitivnih čustev pri učencih druge triade. Vse aktivnosti so preizkušene v praksi in bom v prispevku analizirala tudi rezultate omenjenih aktivnosti.

Lenna Korenjak / OŠ Prežihovega Voranca, Jesenice / Poučevanje besedišča pri tujem jeziku za mlajše učence ali začetnike

Pri učenju angleščine, kot ugotavljamo učitelji, vedno več učencev naleti na oviro, kako se tuji jezik učiti. Zato sem se na razredni stopnji odločila za učenje angleščine s prilagojenim didaktičnim pristopom poučevanja. V prvi fazi projekta smo z učenci ugotavljali, kako se učenci lotevajo učenja tujega jezika, nato pa smo s pomočjo anketnega vprašalnika posameznemu učencu določili učni stil, ki ustreza njegovim lastnostim. Učenci so se spoznali z vidnim, slušnim in telesno-gibalno učnim stilom, določili svojega ter se razdelili v tri skupine glede na učni stil, v katerega se uvrščajo. Znotraj posameznih skupin so se med seboj povezali učenci s skupnimi močnimi področji (risanje, pisanje, govorjenje tujih jezikov, šport), ti pa so nato morali načrtovati didaktični pripomoček, igralo ali učilo za utrjevanje angleškega jezika, ki bi jim najbolj pomagal pri usvajanju novih znanj pri angleščini. Pri izdelavi so sodelovali vsi učenci, vsa učila so izdelali iz recikliranih materialov, ustvarili so t.

i. »eko učila«. Z izdelanimi didaktičnimi pripomočki so petošolci pri učenju angleščine kasneje pomagali tudi mlajšim učencem.

Jasmina Žagar / Osnovna šola Notranjski odred Cerknica / Janez Kranjec in njegove skladbe

Kot primer dobre prakse učenja in poučevanja predstavljam produkt, ki je na naši šoli nastal v okviru šolskega projekta o lokalnem pesniku, skladatelju, organistu in zborovodji Janezu Kranjcu. Šolski projekt poteka v sklopu Leta Janeza Kranjca, ki ga je ob 10 obletnici njegove smrti na otvoritvi Kranjčeve spominske plošče v mesecu juniju 2018, proglasila Občina Cerknica. V okviru Leta Janeza Kranjca se na občinski ravni že več kot pol leta odvijajo razni dogodki in dejavnosti, ki jih, v povezavi z življenjem in delom te, za lokalno skupnost pomembne osebnosti, izvajajo razna društva, lokalne knjižnice, šole in posamezniki. Tako je na naši šoli v okviru projekta med drugim nastala pesmarica Janez Kranjec in njegove skladbe. Pesmarica je zbirka izbranih skladb navedenega skladatelja, ki so prirejene za otroško enoglasje. Vsebinski koncept izbora skladb je v večini temeljil na njihovi povezavi oz. obravnavi domačega okolja ter patriotizmu. To pomeni, da izbrane skladbe opevajo Menišijo, Cerkniško jezero, Slovenijo, med njimi je tudi ena, ki opeva našega znamenitega slikarja Lojzeta Perka ... Ker je pesmarica vezana na otroke, so med izbranimi skladbami tudi take, ki govorijo o prijateljstvu, mamicah ipd.

Delo je nastalo z namenom, da bi učencem in učiteljem OŠ Notranjski odred Cerknica s podružnicama predstavili življenje in delo Janeza Kranjca na izviren in najbolj učinkovit način; tj. s prepevanjem njegovih pesmi. Ker je bilo Kranjčevo delo v večini vezano na odrasle pevske zборе, smo z namenom, da bi njegove pesmi segle tudi do grl in src učencev osnovne šole, izbrane pesmi priredili.

Ker smo ocenili, da bi Pesmarica na način in v obliki, kot smo si jo zamislili, lahko postala izjemno kvalitetna zbirka priredb Kranjčevih pesmi, smo se odločili, da je ne natisnemo zgolj v običajni obliki, temveč jo s celostno oblikovno podobo, ki vključuje tudi ilustracije lokalnega akademskega oblikovalca Martina Petriča, »ponesemo« med širši krog učencev in učiteljev po Sloveniji s tem, da jo »registriramo« tudi v slovenskih knjižnicah.

Za tisk pesmarice smo izbrali lokalnega podjetnika – tiskarja, saj smo s tem želeli podpreti tudi naše lokalno gospodarstvo.

Sicer pa je bil naš primarni cilj, da jo učenci in učitelji naše šole s podružnicama vsakodnevno uporabljajo pri pouku ne samo glasbene umetnosti, temveč tudi v okviru ur pouka drugih predmetov, na dejavnostih ipd. Cilj je tudi, da bi učenci naših šol v naslednjih letih trajno usvojili repertoar izbranih Kranjčevih skladb in tako ohranjali delo našega lokalnega skladatelja. Dejstvo je, da Janez Kranjec mlajšim generacijam ni poznan, prav tako jim ni poznano njegovo delo. Z učenjem in prepevanjem njegovih skladb pri pouku bi delo našega skladatelja po sistemu ljudskega izročila »potovalo« naprej iz roda v rod. Z obstoječo pesmarico se skladbe ne bi spreminjale in ne bi tonile v pozabo. Tako bi vzpostavili tudi medgeneracijsko povezovanje, ki smo ga že podkrepili z raznimi dejavnostmi, ki potekajo na naših šolah (razstave, delavnice za učence in starše). K sodelovanju smo povabili tudi lokalne umetnike in podjetnike ter za finančno pomoč pri izdaji pesmarice zaprosili Občino Cerknica. Projekt bomo v mesecu juniju sklenili s prireditvijo za širšo javnost, na kateri bo sodelovala tudi Kranjčeva družina, pevski zbor Tabor, ki ga je Kranjec vodil vse do smrti in druga lokalna društva, umetniki in posamezniki. Na prireditvi bo povabljen tudi župan Občine Cerknica g. Marko Rutar.

Dejan Čeranič / OŠ Jelšane in OŠ Hrpelje / Razvoj grafomotorike pri pouku

Razvoj človeških možganov je s pokončno hojo vstopil v novo dimenzijo. Pokončna hoja in posledična sprostitev rok je omogočala človeku različna rokovanja s predmeti in orodji. Motorika človeških prstov je zelo zapletena in zavzema veliki del možganov. V šoli vedno bolj pogosto opazamo težave pri otrokovi fini motoriki, ter posledično grafomotoriki. Dejavnosti, ki so bile v preteklosti samoumevne so postale izjemno zahtevne in za nekatere otroke, nepremostljive ovire. Napačna drža pisala, prevelik pritisk na papir so le nekatere od težav, s katerimi se učitelji srečujemo vsakodnevno. Na konferenci bom predstavil aktivnosti, ki bodo otrokom v pomoč pri razvoju fine motorike prstov in posledično izboljšale grafomotoriko, ter otrokom omogočile bolj učinkovito pot skozi izobraževalni sistem.

Veronika Švigelj / OŠ Notranjski odred Cerknica / Učilnica na prostem

Zaradi prepletenosti učnih ciljev naravoslovnih predmetov (bio., gos. in pripadajoči izbirni predmeti: SPH, NPH, KID, RČL), ki jih poučujem na Osnovni šoli Notranjski odred Cerknica, sem prišla na idejo, da bi pred šolo postavili eko visoke grede in hkrati učilnico na prostem, ki bo na voljo vsem učiteljem in učencem. Na konferenci bi podrobneje opisala sam postopek postavitve gred in ostalih elementov učilnice kot tudi nekatere konkretne primere njene uporabe.

Emma Agali / OŠ Prežihovega Voranca Jesenice / Domača naloga – učiteljevo nujno zlo ali učenčeva zavest o učenju

Domača naloga dandanašnji pereč problem. Domača naloga da ali ne. Seveda je neobvezna v vsakem primeru. V članku opisujem moja opažanja in način dela v zvezi z (ne)delanjem domačih nalog pri matematiki v OŠ od 6. razreda naprej. Pišem o tem, na kakšne načine učence ozaveščam o smislu sprotnega delanja domačih nalog ter o njenem smislu. Prispevek je moj avtorski, iz mojih lastnih opažanj in izkušenj.

Brigita Česnik / Vrtec Kurirček Logatec / Načrtovanje trajnostnega razvoja v Vrtcu Kurirček Logatec

V prispevku bom navedla aktivnosti Vrtca Kurirček Logatec, ki smo jih v zadnjem obdobju postavili kot trajnostne. Kot ravnateljica vrtca želim usmerjati vrtec po stabilni, trajnostno naravnani poti tako za otroke, zaposlene, starše in zunanje deležnike z zavedanjem, da je vzgoja za Trajnost proces z notranje povezanimi vsebinami in aktivnostmi.

Razvojne cilje z akcijskim načrtom za obdobje pet let smo letos postavili skupaj z vsemi zaposlenimi. Iskali smo poti, ki nas bi pripeljale do postavljanja temeljev za izboljševanje dela na različnih področjih delovanja za vse v vrtcu. Po petletnem obdobju naj bi ti cilji postali del naše zgodbe – torej smernice za življenje v naprej. Potrebno je preusmeriti razmišljanje celotne družbe k odgovornemu ravnanju v skladu z vrednotami in to je eden izmed ciljev našega vrtca, hkrati pa želimo tudi nadgrajevati in vzdrževati sistem kakovosti vrtca. Z drugim trajnostno naravnanim ciljem želimo razvijati strokovno avtonomijo, osebnostno in profesionalno rast vseh zaposlenih ter spodbujati povezovalno in sodelovalno učenje med zaposlenimi. Odgovornost vsakega posameznika je, da dosežemo skupaj zastavljene cilje. Tretji cilj je usmerjen k graditvi ekološke zavesti kakovostnega bivanja na prostem pri vseh deležnikih VIZ.

Prav tako strokovna spoznanja, do katerih so prišli strokovni delavci vrtca v okviru projektnih skupin, postanejo del življenja in dela vseh oddelkov in so trajnostna, otrokom pa predstavlja prijazno, trajnostno izobraževanje.

V tem letu naš vrtec praznuje 60. let delovanja. Pričeli smo z delavnicami načrtovanja skupnega življenja zunaj s sloganom PREBUJANJE ŽARA V KOLEKTIVU ZA NASLEDNJIH 60 LET.

Klavdija Novak / Vrtec Kurirček Logatec / Skupaj počistimo igrišče

Narava je naše največje bogastvo zato je nujno, da skrb za ohranjanje in spoštovanje le-te razvijamo že v vrtcu. Preko bivanja na prostem, učenja z igro ter motivacije z lutko lahko pripomoremo k temu, da otroci veliko raziskujejo, ustvarjajo in so aktivni na prostem. Prednost vrta na podeželju je neposreden stik z neokrnjeno naravo, kar v veliki meri pripomore, da otroci pridobivajo pomembno znanje in navade, da smo do narave čim bolj prijazni. Preko motiviranja z lutko so otroci spoznali kako je pomembno, da vsi skrbimo za čisto okolje, v katerem živimo. Skupaj smo očistili igrišče, pobrali smeti ter jih ustrezno razvrstili v ločene zabojnike za odpadke. Ozaveščanje predšolskega otroka o ekologiji, odgovornem ravnanju v naravi in skrbi za čisto okolje ima izredno velik družbeni pomen.

Lucija Medimurec / OŠ Stična / Voda v prostoru, času in številkah

V Sloveniji se premalo zavedamo pomembnosti varčevanja s pitno vodo, saj na srečo živimo v delu sveta, kjer je pitna voda dostopna skorajda vsem. Prebivalec Slovenije porabi povprečno več kot 100 litrov vode na dan samo za različna gospodinjstva opravila. V to pa ni všteta voda, ki se porabi v industriji, kmetijstvu in drugih dejavnostih. Naraščajoče onesnaževanje in potratno ravnanje z vodo je zaskrbljujoče.

Zaradi zgoraj navedenih razlogov sem se odločila, da bom omenjeno tematiko v okviru učnega načrta vključila k uram oddelčne skupnosti ter k uram matematike na predmetni stopnji. V prispevku bom predstavila nekaj dejavnosti, ki sem jih izvedla z učenci. Ena izmed njih je bila tudi delavnica za nadarjene učence, kjer so se le-ti prelevili v prazgodovinske iskalce vode in na lastni koži izkusili, da je voda vir življenja, pomanjkanje le-te pa lahko povzroči celo propad civilizacije.

Nadja Jagodnik / OŠ Antona Žnideršiča Ilirska Bistrica

- 1. Čisto okolje - kvalitetno življenje**
- 2. Petošolci raziskujejo naravne parke Slovenije – parkoslovje**

1. Prispevek predstavlja vizijo petošolcev, kako ozaveščati problem nezdravega okolja v katerem živimo in kako bi našli rešitve za boljši jutri. Gre za pridobitev novih izkušenj učencev na tem področju preko raziskovalnega dela, njegovega načrtovanja, izvajanja in predstavitve novih spoznanj. Raziskovanje temelji na razvijanju tistih osebnostnih kompetenc, ki bodo učence motivirale in usposobile, da bodo postali aktivni državljani, da bodo razvijali odgovornost do sebe, drugih, narave in družbe v kateri živimo in hkrati vzpodbujali samoiniciativnost in proaktivnost. Delo predstavi tudi določene izzive, kako delovati v družbi v primeru iskanja rešitev za preživetje v onesnaženem okolju. Tovrstno delo je pokazalo, da je vredno delovati timsko, da je potrebno razvijati svoje ideje in jih uresničevati, da bi pripomogle k bolj zdravemu življenju v našem okolju. Raziskovanje je potekalo celo šolsko leto preko osmih raznovrstnih akcij, ki so vključevale učenčevo idejnost, sodelovanje, odgovornost in zaupanje med člani v skupinah (Predavanje člana ribiške družine Ilirska Bistrica, dejavnost: Kaj bi bil, če bi bil...?, Obisk Vodarne Ilirska Bistrica, Vodni viri v oklici mesta Ilirska Bistrica, Čistilna akcija reke Bistrice in potoka Sušca, Ribiška delavnica - Športni ribovov ob jezeru Mola, Kiparstvo – Prostostoječa figura, Izdelava in objava filmov – You tube). Učenci so ugotovili, da lahko tudi sami pripomorejo k izboljšanju našega okolja s svojim delom in ozaveščanjem drugih ljudi v dobrobit narave.

2. Skupnost naravnih parkov Slovenije je v šolskem letu 2017/2018 prvič pripravila aktivnost za osnovnošolce in sicer spletno raziskovanje naravnih parkov, njihovih naravnih in kulturnih značilnosti z namenom promocije in pridobivanja novega znanja med učenci iz zavarovanih območij narave v Sloveniji. To aktivnost so poimenovali Parkoslovje.

Koordinatorji ocenjujejo, da je sodelovanje s šolami ključnega pomena pri ozaveščanju otrok in mladine o pomenu varstva narave in kulturne krajine. V večini parkov je sodelovanje s šolami že ustaljena praksa in poteka že več let na osnovi različnih dejavnosti in aktivnosti od naravoslovnih dni, počitniških taborov, literarnih natečajev do tekmovanj v znanju. V preteklem šolskem letu pa je bilo izvedeno s strani koordinatorjev prvo raziskovanje naravnih parkov Slovenije preko spleta. Zaživelo je Parkoslovje. Projekt omogoča poleg osebnega pridobivanja znanja učenca tudi druženje in učenje s sovrstniki ter tudi medgeneracijsko povezovanje.

Raziskovanje med učenci ni potekalo v tekmovalnem duhu, saj so se lahko vključili vsi tisti, ki so si takšnega dela želeli. Delo ni potekalo individualno ampak v skupinah. Kot učitelj mentor sem prijavila ekipe preko spleta in te so prejele uporabniška imena in gesla s katerimi so samostojno dostopali do nalog. V preteklem šolskem letu je sodelovalo 17 učencev petošolcev, letos osem, ki v novih sklopih raziskujejo parke naprej. V raziskovanju parkov nadaljujejo s pomočjo sodelovaknega učenja z iskanjem skupnih rešitev, razvijajo svojo radovednost, kar bo tudi v letošnjem letu zagotovo vplivalo na njihove boljše učne rezultate.

Učenci so v prvem letu raziskovanja spoznavali značilnosti posameznih območij visokogorja, roba Panonske nižine, dinarsko- kraških pokrajin in obale, naravne znamenitosti, živalske in rastlinske vrste, elemente naravne in kulturne dediščine in delo strokovnjakov v parkih. Med raziskovanjem so si krepili veščine bralnega razumevanja, računalniškega in timskega dela. Prav tako so spoznavali aktualno dogajanje preko nalog v zavarovanih območjih narave v pozitivni luči. Pri raziskovanju parkov so se stroge znanstvene vsebine zlivale z vsakodnevnim življenjem ljudi. Učenci so spoznali, da parki Slovenije ponujajo s svojo življenjsko pestrostjo in bogato kulturno dediščino veliko zanimivosti iz preteklosti in navdušujejo z izzivi v prihodnosti. Celoletno delo v obliki kviza je pripeljalo do zaključka, da je potrebno nameniti parkom po Sloveniji, ki predstavljajo dele slovenskih pokrajin, veliko pozornosti glede ohranjanja narave, njene raznolikosti ter posebnih krajinskih lastnosti. Globalno gledano je potrebno ohranjati življenjsko pestrost zavarovanih območij narave.

Tovrstno izobraževanje spoznavanja parkov po Sloveniji pomeni pridobivanje učenčevega znanja, ki je potrebno za pridobivanje moči za ustvarjanje odgovorne dobrobiti in za zdravo, sonaravno bivanje na svojem domu in v svetu, ki mu pripadamo. Ohranjanje parkov pomeni priložnost za ustvarjanje lastne dediščine za prihodnost.

Program mreže šol deluje na tem, da si učenci okrepijo veščine, spretnosti in sposobnosti in pridobivajo trajno znanje o trajnostnem razvoju pri vseh predmetih v šoli, krepijo povezave med naravo, kulturo in družbo, ki dajejo občutek zmožnosti za vplivanje na lastno življenje in prihodnost. Učenci se preko nalog pripravljajo za življenje in nove izzive, ki jih prinaša sodobni čas.

Sebastijan Mavrič / Osnovna šola Dragomirja Benčiča-Brkina Hrpelje / Na razpotju med tehnologijo in naravo

Tehnološki razvoj človeštva je prinesel veliko dobrega in koristnega, na drugi strani pa nekateri strokovnjaki čedalje pogosteje ugotavljajo, da pot novih, sodobnih tehnologij, v mnogočem nosi tudi negativni predznak. Veliko je neznank glede vplivov IKT tehnologij na človeka. Eno pa je gotovo, dolgotrajno sedenje pred monitorjem ali projekcijskim platnom negativno vpliva na zdravje, tako učencev kot tudi učiteljev. Poleg tega še tako sodoben in visoko resolucijski prikaz nikoli ne odtehta realnega pogleda v naravi, kjer so vključena vsa čutila, če je ta seveda mogoč. Ravno zato smo učitelji postavljeni pred dilemo, kako v skopo odmerjenem času in ob z vsebino prenatrpanih učnih načrtih učencem vendarle omogočiti stik z naravo, bodisi v bližini šole ali pa tudi na oddaljenejših lokacijah. Pouk na prostem, na travniku, na šolskem vrtu, v gozdu, v šoli v naravi, v ČŠOD-ju ipd. je dodana vrednost, ki

poleg izobraževalne funkcije prinaša tudi socialno rast ter bogati človeške odnose, torej vse tisto, česar je pri tehnoloških novotarijah zelo malo ali pa je le navidezno in neresnično.

Alenka Premrl Lemut / Cirius Vipava / Čuječnost v razredu

Sodoben način življenja prinaša s seboj veliko negativnih posledic, kot so stres, neprestano hitenje, nemir, slaba koncentracija, psihosomatske bolezni... Vse te negativne posledice srečujemo tudi že pri otrocih.

Kot pomoč pri odpravljanju negativnih posledic, so se tudi pri nas začele uporabljati različne tehnike sproščanja. Ena od teh je tudi čuječnost. Izvira iz različnih oblik budizma in obsega določene vaje in nas spodbuja k drugačnemu pogledu na življenje.

V razredu se velikokrat srečujemo z nemirom, slabo koncentracijo, neprimernim vedenjem... Zato sem začela z redno uporabo prilagojenih vaj čuječnosti pri otrocih. V prispevku bom predstavila načine uporabe čuječnosti v razredu in njene učinke.

Peter Kastelic / OŠ Dragomirja Benčiča - Brkina Hrpelje / Korak za lepši svet

Po konceptu so dnevi dejavnosti tisti del obveznega programa osnovne šole, ki medpredmetno povezujejo discipline in predmetna področja, vključena v predmetnik osnovne šole. Cilji dnevov dejavnosti so omogočiti učenkam in učencem utrjevanje in povezovanje znanja, pridobljenega pri posameznih predmetih in predmetnih področjih, uporabljanje tega znanja in njegovo nadgrajevanje.

V okviru dneva dejavnosti Korak za lepši svet smo načrtno prepletli cilje športa in okoljske vzgoje. Prvi del dneva je imel skozi gibanje v naravi pozitivne učinke na celo telo in duha. V drugem delu so udeleženci pridobili trajnostna znanja s področja ekologije in zgradili vrednote za odgovoren način našega bivanja na tem planetu. Osveščanje o ohranjanju čistega okolja je bila osrednja nit dogodka.

V predstavitvi bom opisal in slikovno predstavil športno rekreativne ter ekološke vsebine s katerimi smo sledili zastavljenim ciljem. Kot dokaz o uspešnosti našega prizadevanja bomo prebrali nagrajen prispevek o ohranjanju okolja in odpadkih, ki so ga napisali sodelujoči učenci. Medgeneracijsko in medpredmetno obarvan dan dejavnosti Korak za lepši jutri je primer dobre prakse trajnostnega učenja.

Martina Ličen Žorž / Vrtec Kurirček Logatec / Zelenjavna kulinarika v vrtcu

Zdrava prehrana je osnovni pogoj za zdravo življenje in to velja tako za otroke kot za odrasle. Zgodnje otroštvo je obdobje, ko otrok spoznava različne okuse in se o njih uči. Prav zdrav in aktiven življenjski slog bo imel dolgoročen ugoden vpliv na telesni razvoj in zdravje otroka. V obdobju odraščanja je zelo pomemben način prehranjevanja, saj vpliva na izgradnjo kosti ter na razvoj možganov. V prispevku bom opisala, kako smo z otroki spoznavali različno zelenjavo od setve do žetve na lokalni kmetiji in v vrtcu. Skozi celo šolsko leto smo se posvečali predvsem spoznavanju in sprejemanju različnih okusov ter celostni zelenjavni kulinariki.

Daša Jozelj Kranjc / OŠ Notranjski odred Cerknica / Delo z nadarjenimi na glashbenem področju – Fantovski pevski zbor

Na naši šoli se izvaja veliko različnih dejavnosti, povezanih s kulturo. Med njimi je tudi FANTOVSKI PEVSKI ZBOR, kar je pomembna popestritev področja pevskih zborov v osnovnošolski praksi. V zboru prepeva 19 fantov, v starosti 11–15 let. Veliko med njimi je nadarjenih. S skupnim muziciranjem spodbujamo timski duh, izboljšujemo njihovo samopodobo, ki je glede na raziskavo, opravljeno na naši šoli, nekoliko nižja od samopodobe ostalih učencev. Ugotovili smo, da jim primanjkuje samozavesti in imajo težave v odnosih v

svoji okolici. Svojih potencialov ne razvijajo tako, kot bi jih lahko. Imajo različne talente, vendar pa vase ne verjamejo in se ne cenijo dovolj. Ker gre pri tem delu za nastopanje pred javnostjo, jim to pomaga pri razvijanju njihove pozitivne samopodobe, pozitivnega vrednotenja njihovega dela in dosežkov. Počutijo se bolj sprejete v družbi. Veselje ob uspehu je pri učencih veliko in deluje kot močna motivacija za nadaljnje delo ter popularizacijo petja med fanti v obdobju pubertete.

Marta Gorjup / OŠ Karla Destovnika-Kajuha, Ljubljana / Formativno spremljanje v šolski knjižnici

Učenci v osmem razredu pri medpredmetni povezavi državljanske in domovinske vzgoje ter etike s knjižnično informacijskim znanjem spoznajo, kako pripraviti seminarsko nalogo. Po razmisleku, branju in kritičnem vrednotenju izbrane literature napišejo krajšo nalogo in v njej predstavijo izbran poklic. V svoje delo že nekaj časa vpeljujem elemente formativnega spremljanja in ta način dela se je za izbran učni sklop izkazal kot zelo dober, tako pri ugotavljanju predznanja, določanju namena učenja, pri postavljanju kriterijev uspešnosti. Učenci so ob koncu dela na podlagi kriterijev vrednotili svojo in sošolčevo nalogo. Povratna informacija, ki so jo prejeli od mene in učiteljice je v večini primerov potrdila njihovo vrednotenje naloge. Nalogo učenci izdelajo po navodilih za pisne naloge ter se ob tem urijo tudi v citiranju in navajanju literature, oboje jim je v pomoč tudi kasneje v srednji šoli.

Mašenka Rodman Madric / CIRIUS Vipava / Pomen tranzicije v zadnjem obdobju usposabljanja oseb s posebnimi potrebami in vloga mentorja

Obdobje tranzicije za osebe s posebnimi potrebami je v literaturi pogosto omenjeno kot most med šolo in delom. Zadnja leta njihovega izobraževanja in usposabljanja so namenjena tudi, in zlasti postavljanju temeljev za zadovoljstvo in razvoj v nadaljnjem življenju, kar zagotavlja individualiziran niz prehodnih storitev. V tem obdobju ima veliko vlogo mentor, ki je lahko učitelj, vzgojitelj ali svetovalni delavec z dobrim poznavanjem razvojnih potreb posameznika s posebnimi potrebami s katero sodeluje, zakonskih osnov, ki določajo zaposlovanje v odrasli dobi ter zna postaviti temelje za kvalitetno izobraževanje, usposabljanje in nenazadnje kvalitetno preživljanje prostega časa. Ker zaposlitev determinira vsakega posameznika, mora mentor oblikovati primeren tranzicijski načrt, ki temelji na funkcionalnosti, omogoča podporo, predvideva elemente osebne asistencije na delovnem mestu ter učenje, uporabe in prilagoditve IKT tehnologije. Glavna lastnost mentorja pa je znati povezovati med seboj družino, učni program in šolo, delodajalce za pridobivanje novih izkušenj in osebo s posebnimi potrebami.

Sabina Šparemblek / OŠ Notranjski odred Cerknica / Novoletne okrasitve malo drugače

Na podružnici »11. maj« Grahovo že nekaj let skrbim, da s pomočjo mame učenca in nekaj zaposlenih našo šolo ob novem letu odenemo v posebno praznično podobo. Vsako leto znova se potrudimo za estetiko in predvsem za aktualizacijo rdeče niti okrasitve, predvsem pa poskrbimo, da uporabljamo le naravne in odpadne materiale, ter v okrasitev vključimo tudi zanimive predmete, ki jih poiščemo doma. Izdelke razstavimo na treh lokacijah po šoli in z drobnimi namiznimi dekoracijami poskrbimo za praznično vzdušje v vseh prostorih šole. V prvem tednu decembra tako organiziram popoldanske novoletne delavnice za učence od 3. do 9. razreda. Nekaj učencev z učiteljico gospodinjstva pa poskrbi, da po šoli zadiši po medenjakih in domačem čaju. Torej novoletne okrasitve malo drugače.

Samo Meden / OŠ Dragomirja Benčiča - Brkina Hrpelje / Mehka žoga

V prispevku z naslovom Mehka žoga bom predstavil izdelavo žoge iz blaga. Žoga je mehka, a ima nekaj odboja vendar ni primerna za vodenje. Namenjena je metanju, lovljenju in ciljanju.

Žoga je pomemben rekvizit za ustvarjalno gibalno dejavnost. Gibanje predstavlja pomembno vlogo v otrokovem razvoju, saj pripomore k razvoju mišljenja, spodbuja domišljijo in ustvarjalnost. Gibanje nas povezuje s sovrstniki, prijatelji in nam daje zadovoljstvo s samim seboj.

Žoga ima tudi ekološki vidik saj je izdelana iz že odrabljenih gradiv, ki jim z ustvarjanjem vdahnemo novo življenje in jim damo novo uporabnost. Na tak način z vsako izdelano žogo zmanjšujemo količino odpadkov, pripomoremo k ohranjanju naravnih virov in zmanjšujemo onesnaženost okolja.

V predstavitvi bom predstavil kako izdelavo in uporabo mehke žoge vključiti v vzgojno izobraževalni proces osnovne šole, varstvo vozačev ali kot izdelek za samostojen dan dejavnosti.

Tea Kocjančič / Osnovna šola Dragomirja Benčiča-Brkina Hrpelje / Tehnike razmišljanja po de Bonu kot orodje dela v šoli

Metode razmišljanja po Edwardu de Bonu so zelo uporabne tako pri lastni refleksiji kot pri delu z otroki in mladostniki. Uporabne so tako pri sestankih s starši in sodelavci kot pri delu z otroki s posebnimi potrebami. Kdor jih uporablja se nauči paralelnega razmišljanja. To pomeni, da ne debatiramo, kdo ima prav, ampak skupaj iščemo nove rešitve. Naj samo izpostavim učenca s težjimi čustvenimi in vedenjskimi težavam, ki se je z uporabo teh tehnik naučil analizirati svoje težave, ugotovil je, da je vedno veliko možnosti reagiranja, kar ga je pomirilo, začel je razmišljati o posledicah, na katera prej niti pomislil ni in se tako izognil napačni odločitvi. Učenci, ki obiskujejo krožek razmišljanja zaznavajo stvari globlje, naučijo se poiskati različne možnosti, kako bi določeno težavo rešili, spoznajo tudi stališča drugih ljudi, naučijo se kreativno razmišljati. To pa so vse veščine, ki bodo v prihodnosti zelo pomembne tako za iskalce zaposlitve kot za njihove delodajalce.

Natalija Volf / Osnovna šola DBB Hrpelje / Matematika je lahko igra

V mojem prispevku bi rada predstavila didaktične igre o številih do 100, ki imajo zelo pomembno vlogo v procesu učenja. Z malo domišljije jih lahko izdelata učitelj sam in jih uporablja pri pouku matematike v učilnici, v telovadnici in na prostem v naravi. S pomočjo didaktičnih iger krepimo učenje, učenje pa je zanimivejše in učinkovitejše.

Igra je za otroke pravica. V zadnjem času se otroci premalo igrajo. Dan imajo zapolnjen s šolskimi in ostalimi dejavnostmi. Med igro otrok uporablja domišljijo, ustvarja in raziskuje svet okoli sebe, preigrava vloge odraslih, ki jim še ni kos v resničnem življenju. Didaktične igre zvišujejo zanimanje učencev in jih motivirajo za delo. Učenci pri igrah uživajo, so pozorni, učinkovitejši ter aktivnejši. S pomočjo iger si izboljšujejo številske predstave, ki so zelo dober temelj za osvajanje učnih vsebin posebno takrat, ko začnemo s števili operirati. (večje, manjše, urejanje števil po velikosti, računske operacije, matematični problemi). Pomembno je, da imajo na začetku osvajanja števil veliko konkretnega materiala (kamenčki, gumbi, palčke, kocke, sponke, plutovinasti zamaški, fižol...), ne smemo pozabiti tudi na slikovna ponazorila. Če ima učenec dobre predstave o številih v obsegu do 10, do 100 in če v tem obsegu tudi spretno ustno računa, zagotovo nima težav s kasnejšim osvajanjem matematičnih vsebin.

Z lastno aktivnostjo se učenci naučijo največ, pri tem pa se učijo tudi sodelovanja v skupini, strpnosti, medsebojnega pomaganja, izražanja čustev, reševanja sporov, odkrivajo različne strategije reševanja, gradijo samozavest, se urijo v snovi, raziskujejo, sklepajo.

Svetlana Oletič / OŠ Mala Nedelja / Šport bo vedno del mojega življenja

Šport je tako rekoč postal del mojega življenja. Po mnogih letih odrekanja in napornih treningov sem postala vrhunska športnica in sem dobila ponudbo za igranje v tujini.

Na vsak način je šport oblikoval mojo osebnost. Sedaj svoje znanje prenašam na otroke in zame je največja sreča in zadovoljstvo, ko vidim, kako se jim zasvetijo oči, ko povem, da bomo danes igrali odbojko. Nikoli nisem mislila, da bom postala učiteljica športa, ampak zdaj me ta poklic osrečuje, še posebej dejstvo, da otroke navdušujem za šport.

Vsak človek si želi biti srečen in zadovoljiti svoje potrebe. Vsi želimo ljubiti in biti ljubljeni. Vsi želimo, da nas spoštujejo in sprejemajo. Če ne zadovoljujemo svojih potreb, čutimo praznino in jo poskušamo zapolniti z različnimi stvarmi. Malo ljudi je, ki najdejo svoj mir v sožitju z naravo. Še manj jih je, ki začnejo pisati. Tako sem začela pisati in v tem našla svoj notranji mir.

Leonida Zalar / OŠ heroja Janeza Hribarja Stari trg pri Ložu / Pravljičnost v naravi – priložnost za razvijanje čutnih izkustev

Dotik z naravo je za otroke pravi izziv; je spekter miru, šepetanj, vonjav, lepot, čudes, ki so bili še ne dolgo tega del otroškega vsakdana.

Skrivnostne poti, na katerih narava sama ogovarja, smo prepletli z znanjem iz učilnice, dodali kanček pravljíčnosti in že je bilo pred nami razburljivo raziskovanje.

Tretješolce je na potep v gozd pritegnilo povabilo skrivnostnih bitij. Izzvalo je val navdušenja in radovednosti.

Dejavnosti, ki so se zvrstile v pravljíčnem dopoldnevu, so jim nudile nova spoznanja o nastanku kraja, okoliških vzpetin, legend, rastlin, kamnin ter soočenje s sporočili pravljíčnih bitij.

Na določenih mestih med potjo so uporabljali priročno knjižnično gradivo, ob katerem je branje postalo zabavno in spontano.

Pravljíčna pustolovščina, ki je potekala v sklopu medpredmetnega sodelovanja knjižničarke in učiteljice 3. razreda, je učence povezovala, vzbujala radovednost, kreativnost in se izkazala kot zelo dober primer čutnega dožemanja narave in bogatenja domišljíjskega sveta.

Martina Marc / Osnovna šola Notranjski odred Cerknica / Naše vode

Cerknica je znana po presihajočem Cerkniškem jezeru. V zadnjem času so se v javnosti še posebej omenjale kraške jame in onesnažene vode, ki tečejo skozi njih. Tudi v okolici Cerknice najdemo kraške jame za katere vemo, da so neposredno povezane s kvaliteto okoliških površinskih voda. Z učenci smo raziskovali kakšne kvalitete je voda na cerkniškem območju, tako na površini kot pod zemljo. Opazovali smo jezero in merili različne parametre skozi letne čase. Oglledali smo si kako ljudje živijo z jezerom, ko voda odteče in kako intenzivno je kmetijstvo v okolici jezera v času poletja. Ali lahko kmetijstvo v okolici jezera vpliva na kvaliteto površinskih voda? Kaj se na jezeru dogaja pozimi in kaj spomladi? Ali so v tem letnem času prisotni onesnaževalci? Od kod priteče voda in ali je čista in kvalitetna? Izmerili smo tudi nekaj zaskrbljujočih parametrov, ki so pokazatelji onesnaženih voda. Predlagali smo si tudi možne rešitve, da bi ostalo jezero še naprej biser Notranjske.

Ana Meglič / OŠ bratov Polančičev Maribor

1. Creative writing with Pixton

2. Communication with pupils using Nearpod

1. In my presentation I will present Pixton for creative writing in the classroom.

Students nowadays do not like writing stories in their notebooks so I was searching for a substitute that would be more intriguing for them. Pixton is a digital storytelling tool that is used to make comics. It is easy to use and student love it because it helps them to express ideas in writing in a fun way. It offers a huge gallery of characters, backgrounds and already prepared scenes.

I have chosen Pixton for writing digital stories in my German classes. Students create a comic by using language they have previously learned in class. Therefore, Pixton is a great learner-centered tool that gives you instant feedback on students understanding and knowledge.

In my presentation I will also demonstrate some advantages of my work.

2. In my presentation I will present how to use Nearpod presentations that allow teachers to create engaging lessons with interactive activities.

It is used not only for sharing educational content but also for monitoring students' progress. It includes a lot of activities that the teacher uses for checking students understanding of the content and knowledge in general. These activities are open ended questions, quizzes, polls, collaborative walls and drawing features. They have different features that will be presented in my presentation.

With Nearpod presentations we can achieve all levels of Bloom's taxonomy and all phases of formative assessment, only if we carefully plan the activities.

In addition to development of digital competences we encourage students to search and evaluate data on the internet, increase the collaboration within the class and give opportunities for creating digital content.

In my opinion, Nearpod is a very effective tool because it allows teachers adding various activities during presentation.

Andreja Ravšelj / OŠ heroja Janeza Hribarja Stari trg pri Ložu / Učenec – varen in kulturen udeleženec v prometu

Načrt šolskih poti je sestavni del obvezne dokumentacije vsake šole. Vodilo pri njegovem oblikovanju so Smernice za šolske poti (Strah, 2016), ki povzemajo aktualno zakonodajo, ki je zakonska podlaga za oblikovanje navedenega načrta.

Naloga vseh izvajalcev pedagoškega procesa je, da vsebine, povezane s prometno varnostjo prenesemo na učence, jih usmerjamo pri razvijanju znanj in praktičnih sposobnosti za varno in kulturno udeležbo v prometu. Starejši ko so učenci, samostojnejši postajajo, ob tem so dovtetnejši za zglede starejših učencev, obenem pa sami postajajo vzorniki mlajšim.

Z raznimi zanimivimi dejavnostmi (kolesarsko potepanje, oblikovanje pravil obnašanja na šolskem avtobusu, dan prometa, sprehod po šolskih poteh, obisk Centra varne vožnje Vransko, delavnice 5x STOP je COOL, Ju3 na cesti, program Jumicar, Svetovni dan spomina na žrtve prometnih nesreč...) dobijo pomembne izkušnje, da ovrednotijo in ozavestijo vrednoto življenja in varnosti v cestnem prometu, ki je pomembna popotnica pri vzgoji bodočega samostojnega voznika.

Vida Truden / OŠ heroja Janeza Hribarja Stari trg pri Ložu / Oblikovanje učenčeve pozitivne samopodobe skozi folklorno dejavnost

Učitelji se pogosto srečujemo z generacijami, ki so nam v izziv v svoji zahtevnosti pri vodenju in poučevanju.

Iskanje različnih ustreznih metod nam odpira nove možnosti pri vzpostavljanju inovativnih učnih situacij, ki se tekom let lahko izkažejo za uspešne.

V prispevku predstavljam primer vodenja skupine učencev, ki so bili vzgojno zahtevni že ob vstopu v šolo. Niso se vključevali v prostočasne dejavnosti oz. so imeli do njih negativen odnos.

V tem času sem na šoli osnovala folklorno dejavnost in jih povabila k sodelovanju. Vključili so se z golj iz radovednosti.

Ob prehodu na predmetno stopnjo sem postala njihova razredničarka.

Zadala sem si cilj, da bom skozi folklorno dejavnost poskušala vplivati na izgradnjo njihove pozitivne samopodobe. Spremljala sem jih v razredu, na rednih vajah, nastopih.

Spremembe v vedenju in medsebojnem odnosu sem zasledila po vsakem uspešnem nastopu. Začeli so se zavedati vloge posameznika za uspeh v skupini in večje pripadnosti šoli.

Nina Grum / OŠ Karla Destovnika-Kajuha Ljubljana / Učenje nemščine s programom Tux Paint

V prispevku bom predstavila uporabo informacijsko-komunikacijske tehnologije s programom Tux Paint pri učenju nemščine v prvi in drugi triadi. Osnovni namen je ustvarjanje novega okolja za učenje, usvajanje besedišča in urjenje jezikovnih spretnosti. Razvijanje digitalne pismenosti je sekundarno, primarno je uvajanje IKT-ja tukaj namenjeno spodbujanju k samostojnem in aktivnem delu učencev. Program Tux Paint nudi možnost tudi za nov pristop ali novo obliko že uveljavljenih metod pedagoškega dela, kot je pisanje (slikovnega) nareka, urjenje novega besedišča, obnavljanje zgodbe, slušno razumevanje, itd. Delo poteka z diferenciacijo glede na zmožnosti v parih ali manjših skupinah, kjer učenci lahko e.g. samostojno pripravijo navodila za slikovni narek in jih narekujejo drugemu paru ali skupini. Rezultati uvedbe programa Tux Paint so pozitivni. Učenci so kljub navidezni digresiji našli novo motivacijo, vzpostavilo se je okolje za aktivno učenje in sodelovanje med učenci, jezik pa je postal osnovno orodje komunikacije za reševanje problemov pri uporabi IKT-ja.

mag. Dejan Klančičar / Ekonomska šola Novo mesto / EKO projekt na Ekonomski šoli Novo mesto

Na šoli vodim tridnevne projektne aktivnosti, s katerimi skušamo preko medpredmetnega in interdisciplinarnega pristopa k okoljskim in naravoslovnim temam pritegniti dijake, ki jim naravoslovje drugače ni blizu (ekonomska gimnazija). Prvi dan potekajo predavanja in delavnice o različnih okoljskih, naravoslovnih, zdravstveno-vzgojnih in družbeno relevantnih temah, ki jih vodijo učitelji različnih predmetov in zunanji strokovnjaki. Naslednji dan izvedemo inovativno obliko interdisciplinarnega skupinskega dela, pri katerem dijaki z uporabo IK tehnologije raziščejo nekatere pomembne okoljske oziroma naravoslovne teme s stališča naravoslovja, družboslovja in stroke (ekonomija). Vsaka skupina v kratkem času obdela dve temi. Dijaki svoje izdelke (plakat, e-prezentacija) predstavijo sošolcem, ki nato ocenijo njihovo delo (vrstniško ocenjevanje). Tak intenziven način dela od dijakov terja dobro organizacijo in delitev dela, sodelovanje, ustvarjalnost in odgovornost do drugih članov skupine. Zadnji dan izvedemo celodnevno naravoslovno ekskurzijo. S projektom dijake ozaveščamo glede okoljske trajnosti ter o pomenu lastne odgovornosti in aktivnosti za svoje zdravje in zdravo okolje.

Bojana Klančičar / OŠ Dragotina Ketteja Novo mesto / Usposabljanje mladostnikov s posebnimi potrebami za lažjo vključitev na trg dela

Na naši šoli s prilagojenim programom izvajamo projekt Program dodatnega usposabljanja (PDU) s katerim spodbujamo socialno vključenost otrok in mladostnikov s posebnimi potrebami v lokalno okolje in jih usposabljammo za približevanje trgu dela. Skozi projektne dejavnosti mladostniki pridobivajo nove izkušnje, ki bogatijo njihovo življenje, poudarijo njihova močna področja in talente, jim dvigajo samozavest in pomagajo razvijati pozitivno samopodobo. Preko modula Sodelovanje v obrtnih storitvah delajo v gostinskem lokalu (pomoč pri strežbi), trgovini (zlaganje artiklov v police) in domu starejših občanov (pomoč pri hranjenju, igranje na klavir). Po svojih močeh pomagajo tajnici, knjižničarki, kuharicam in snažilkam. V modulu Pomoč pri samooskrbi s sadjem in zelenjavo in gospodinjstva opravila skrbijo za šolski vrt, urejajo zeliščni skalnjak, delajo jabolčni kis, kisajo zelje, likajo šolske serviete, šivajo s šivalnim strojem, pečejo piškote in zavitke. Pridelano zelenjavo pojemo pri

šolskih obrokih. Veseli smo, da lahko prispevamo k samooskrbi šole, s čimer ustvarjamo mozaik trajnostnega razvoja.

Jerica Carič / Osnova šola DBB Hrpelje / Aktivno raziskovanje in oglaševanje domačega kraja

Namen prispevka je prikazati, kako učence vključiti v aktivno sodelovanje, v raziskovanje svojih domačih krajev in okolice. Spodbuja se lokalni razvoj, obujanje in spoznavanje zgodovine ter krepi občutek pripadnosti domačemu kraju.

Preko projekta »Popestrimo šolo« sem v letu 2014/2015 na OŠ DBB Hrpelje izvajala dejavnost »Mladi turisti«. V sklopu ponujene aktivnosti so učenci spoznavali naravne in družbeno-geografske značilnosti domače pokrajine. Iskali smo možnosti za razvoj turizma, trženja in oglaševanja. Preizkusili so se v poznavanju svoje pokrajine preko kviza. Skupaj smo sestavili anketo, katero so kasneje sodelujoči uporabili pri anketiranju učencev na šoli in tako pridobili podatke o poznavanju svoje občine, o občutku varnosti, o čistoči, o dostopnosti v občini... Rezultate ankete so zbrali skupaj in pripravili grafične prikaze, ki smo jih kasneje objavili na spletni strani šole. V nadaljevanju smo se odločali, kaj bi bilo v občini vredno izpostaviti in kaj kot domačini, pri oglaševanju turizma, v občini pogrešamo. Odpravili smo se na teren raziskovati skrite/manj znane koticke domačih krajev. S pridobljenim gradivom na terenu, smo naredili turistično zgibanko in promocijski video, s katerim privabljamo obiskovalce v svoj domači kraj. Učenci so pri dejavnostih izredno sodelovali. Všeč jim je bil drugačen pristop poučevanja, delo na terenu, združevanje različnih metod dela.

Dejavnosti bi lahko izvajali tudi med poukom, saj bi medpredmetne povezave (SLJ, DRU, NIT) izvrstno sovpadale z dejavnostmi, ki smo jih izvajali.

Ksenija Sever Žižek / Šolski center za pošto, ekonomijo in telekomunikacije / Odprti kurikulum - priložnost za trajnostni razvoj

Odprti kurikulum je v programih poklicnega in srednjega strokovnega izobraževanja že od leta 2004. Je del izobraževalnega programa, ki ga določi šola v sodelovanju s podjetji ali drugimi organizacijami iz lokalnega ali regionalnega okolja. Šola z odprtim kurikulumom pridobi na konkurenčnosti in različnosti. Oblikovanje modulov v odprtem kurikulumu lahko vključuje razširitev ciljev strokovnih modulov, lahko pa se oblikuje popolnoma nov modul. Proces oblikovanja odprtega kurikula poleg načrtovanja modulov zajema tudi umestitev modulov v posamezni letnik. Odprti kurikulum je oblikovan na osnovi : usklajenosti s socialnimi partnerji, ustreznosti standardov znanja in razvojnih priložnosti šole. Vzgoja in izobraževanje predstavljata ključno vlogo preko katere vzgajamo in izobražujemo za trajnostno prihodnost. Izvajati se začne že zgodaj, na začetku izobraževalne poti in lahko traja vse življenje. Trajnostni razvoj vsebuje tri dimenzije: družbeno, ekonomsko in okoljsko dimenzijo. Na Šolskem centru za pošto, ekonomijo in telekomunikacije želimo z strokovnim modulom: Trajnostni razvoj gospodarstva (TRG) v okviru odprtega kurikula zajeti vse tri dimenzije.

Doroteja Smej Skutnik / OŠ Polzela / Voda – celostni medpredmetni naravoslovni dan

Voda je vir življenja. Sleherno živo bitje je odvisno od nje. Se tega zavedajo naši učenci? Da bi znali ceniti vodo kot vrednoto smo izvedli celostni medpredmetni naravoslovni dan, ki je horizontalno in vertikalno povezoval znanja, vsebine ter spretnosti različnih predmetnih področij. Medpredmetni način poučevanja je v današnjem času vedno bolj aktualen, ker učence spodbuja k samostojnosti, aktivnemu pridobivanju znanja ter spretnosti, avtentičnemu reševanju problemskih situacij. Osnova delavnic je bilo izkustveno učenje z refleksijo, ki je pomembno za učinkovito doživljajsko pedagogiko. Znanje, pridobljeno z izkustvenim učenjem, je posledično trajnejše in bolj uporabno. Voda je odličen objekt za opazovanje, ponuja pestro paleto raziskovanja, preko katerega učenci razvijajo spoštovanje do okolja, se

zavedajo njegove ranljivosti, spoznavajo posledice določenega ravnanja in prihajajo do spoznanja, da lahko z majhnimi koraki in z odgovornim ravnanjem z vodo veliko prispevajo k varovanju našega planeta.

Monika Prašnikar / Srednja trgovska šola Ljubljana / Primeri dobre prakse v vzgoji in izobraževanju za trajnostni razvoj: 17 CILJEV, 20 RIBIC IN 3 MUHE

Za uspešen trajnostni razvoj je potrebno spodbuditi ljudi na vseh koncih sveta, da poiščejo rešitve, ki izboljšujejo kakovost življenja, hkrati pa ustvarjajo trajnostno prihodnost v smislu okoljske integritete, ekonomskega razvoja in pravične družbe za sedanje in prihodnje generacije. V prispevku so prikazani trije primeri dobre prakse vključevanja vsebin trajnostnega razvoja v srednješolsko okolje. V prvem primeru 17 CILJEV se dijaki seznanijo z vsemi 17 cilji trajnostnega razvoja, jih povežejo s svojim vsakdanjem življenjem in razmišljajo, kaj lahko naredijo sami za trajnostno prihodnost. Sledi primer 20 RIBIC, pri katerem dijaki s pomočjo računalniške igre 20 ribic in z igro vlog v živo izkusijo proces pretirane potrošnje omejenih skupnih virov. V zadnjem primeru z dijaki obiščemo pravično trgovino z imenom 3MUHE v centru Ljubljane, razpravljamo o obisku in po spletnih straneh iščemo podobne lokalne primere dobrih praks.

Tadeja Bogdan / Medsebojno sodelovanje učiteljev prispeva h kakovostnejšemu delu / OŠ Srečka Kosovela Sežana

Ljudje smo družabna bitja. Že iz pradavnine vemo, da človek ni živel sam, ampak v skupnosti in si je vedno med seboj pomagal in se družil. Tekom zgodovine pa so se stiki med ljudmi spreminjali. Spomnimo se, nedolgo nazaj so bile družine velike, družina in prijatelji so si med seboj pomagali pri delu na polju, gradnji bivališč, iskanju hrane ipd. Kot vidimo dandanes pa se nekateri ljudje v blokih ne poznajo med seboj, ne vprašajo soseda za pomoč, ne sklepajo prijateljskih vezi, morda celo nekateri niti ne odzdravijo. Menim, da je medsebojna vez tudi med učitelji izjemno pomembna, saj tako načrtujemo in izvajamo pouk in druge dejavnosti uspešneje. V svoji predstavitvi bom predstavila različne načine povezovanja in sodelovanja učiteljev. Uspešno sodelovanje se gradi na medsebojnem zaupanju, pomoči, iskrenosti in določanju skupnih ciljev - omogočiti učencem, da napredujejo v svojem tempu in vsak na način, ki je zanj najboljši.

Saša Žust / OŠ Dragomelj / ZLATA PALETA – kako z umetnostjo spregovoriti o okoljskih problemih

Okoljska problematika je pereč in zelo aktualen problem, zato je pomembno njene vsebine redno vključevati v šolski vsakdan, ter jih dodatno osvetliti še s posebnimi dogodki. Tako smo februarско delovno soboto povezali okoljsko tematiko z umetnostjo v obliki 1. vsešolskega likovnega natečaja Zlata paleta na katerem je sodelovala celotna šola. Za motivacijo smo posneli film, s katerim smo čisto vse učence, od 1. do 9. razreda, na iskrič način povabili k razmišljanju o stanju našega planeta na likovni način. Učenci so se nato z učitelji ob strokovnem gradivu na temo segrevanja ozračja in biotske pestrosti dodatno pogovorili, nato pa svoje razmišljanje podali v obliki likovnih izdelkov.

Vsa likovna dela smo razstavili, povabili strokovno komisijo in izbrali ter nagradili zmagovalce.

Projekt je dobil zelo pozitivne odzive vseh udeležениh in je lep primer uspešne prakse trajnostnega poučevanja, medpredmetnega povezovanja, kulturnega in okoljskega delovanja ter uporabe IKT tehnologije.

Meta Rožac Panger / OŠ Elvire Vatovec Prade / Učenje kot vrednota: pomen srečanja z geniji človeštva že na razredni stopnji

Sodobna družba se sooča s krizo vrednot, kar na različne načine vpliva tudi na celoten pedagoški prostor. Šola lahko z razumevanjem izobraževanja kot vrednote korenito vpliva na sistem vrednot posameznika in skupnosti. Posameznik deluje v skupnosti učečih se, ki jo dandanes sooblikuje ne le šolski, temveč celoten družbeni prostor. Kot vrednoto je pomembno izpostaviti ne samo znanje, marveč ves proces pridobivanja znanja oziroma učenje. Izobraževanje naj temelji na avtentičnem učenju vseh udeležencev učnega procesa, začevši z učiteljem, ki naj ustvari pogoje, da bodo učenci začutili potrebo in željo po vseživljenjskem učenju že v osnovnošolskem obdobju.

Pričujoči prispevek v učno-vzgojne vsebine prve triade umešča veleume človeške zgodovine (Cankarja, Darwina ...) in ozavešča pomen celostne obravnave učne snovi v kontekstu samoregulacije učenja in značilnosti določene učeče se skupnosti. Ponuja odgovor na vprašanje, kako ustvariti pogoje, da bodo učenci razumeli smisel učenja, se radi in z veseljem učili ter se zavedali neomejenosti znanja.

Maruša Jeler / Oš Preserje / Manj sedenja-več gibanja v 1. razredu

V današnjem času ima vse večje število otrok težave pri učenju zaradi pomanjkanja koncentracije, motenj branja ter kognitivnih izpadov. Otroci so gibalno nespretni in večinoma v šolo ne marajo hoditi. Nekaj k temu verjetno pripomore tudi šola, saj še vedno preveč poudarja reproduktivno učenje, otroci prepozno spoznavajo abstraktne pojme in se preveč učijo na pamet.

Najnovejše raziskave kažejo na to, da povečana fizična aktivnost oz. učenje na »aktiven« način, s pomočjo različnih motoričnih dejavnosti, spodbujanja asociativnega mišljenja, postavljanja in reševanja ugank pripomorejo k boljšemu učnemu uspehu.

Na šoli se zavedamo pomembnosti po »spremembah« pri poučevanju, zato se izobražujemo in že delamo ter še naprej iščemo ideje, da bi pri učencih razvijali pozornost. Šola vključuje elemente NTC, Montessorri, gozdne pedagogike, ...

Ustvarjali smo priložnosti za učenje v skupinah, vključevali smo odmore, da telesu in možganom povrnemo energijo, poskušali smo povečati zanimanje učencev za sodelovanje pri pouku ter se trudili za boljše medsebojne odnose in občutek drug do drugega.

Janja Androić / JVIZ I. osnovna šola Rogaška Slatina / Formativno spremljanje s pomočjo spletnih kvizov

Formativno spremljanje pomeni nazorno spremljanje slehernega učenca ob pomoči in povratni informaciji učitelja za doseganje optimalnega razvoja učenca. Spremljanje učenčevega napredka je z uporabo spletnih kvizov postalo enostavnejše in zabavnejše kot kadarkoli prej. Kvizi vsebujejo elemente igre, kar spodbuja učence k aktivnejšemu sodelovanju, saj imajo občutek, da se igrajo. Med reševanjem kvizov se učenci sproti seznanjajo z njihovim doseženim znanjem, hkrati pa kvizi dajejo koristno povratno informacijo učiteljem o doseženem znanju slehernega učenca in razreda kot celote za lažje načrtovanje dela v bodoče in podajanje morebitne dodatne razlage, v primeru da jo učenci potrebujejo. Na trgu obstaja veliko število spletnih orodij, v nadaljevanju prispevka se bom osredotočila na dva, ki ju najpogosteje uporabljam, in sicer Kahoot in Quizizz. Gre za dve podobni orodji, ki ju učenci zelo radi rešujejo. Udeleženci bodo seznanjeni, kako uporabljati oba kviza, prav tako pa bodo reševanje obeh kvizov lahko tudi preizkusili.

Darinka Gržina / Osnovna šola Antona Žnidaršiča Ilirska Bistrica / Učenje za življenje (prva pomoč v šoli)

Prva pomoč pomeni neposredno zdravstveno oskrbo poškodovanca ali nenadno obolelega na kraju dogodka. Osnove nujenja le-te naj bi poznali vsi in sočloveku smo tudi dolžni pomagati, tako z moralno etičnega vidika, kot po zakonu. Pa vendar se velikokrat zgodi, da

oseba ostane brez pomoči, ker je mimoidoči nepozoren, nezbran ali ga je strah pomagati zaradi občutka neznanja. Znanje pomeni moč in možnost pomagati, z njim se znebimo strahu. Tudi s tem namenom na naši šoli poteka krožek Rdečega križa in prve pomoči.

Pri interesni dejavnosti se naučimo osnov ustavljanja krvavitev, imobilizacije, oživljanja, medsebojne komunikacije in drugih načinov pomoči. Naučimo se, da vsak posameznik lahko pomaga po svojih močeh ter da smo v skupini s timskim delom močnejši in uspešnejši, kljub vsem razlikam, ki so med nami. Učenci svoje znanje širijo med druge z naravoslovnimi dnevi in s sodelovanjem v prostovoljnih akcijah, kjer prikažejo naučene veščine, svoje prostovoljstvo in zmožnost empatije.

S sodelovanjem v širši skupnosti poskušamo razbiti predsodke in pokazati, da lahko pomaga vsak, še posebej, če sodeluje z drugimi.

Mojca Čermelj / OŠ Dragomirja Benčiča Brkina Hrpelje / Projektno delo v prvem razredu – primer dobre prakse

V svojem prispevku predstavljam projektno delo, ki sem ga izpeljala v prvem razredu v šolskem letu 2017/18. Naša šola je sodelovala v projektu EU4Me (Evropa zame), ki smo ga zaključili s predstavitvijo celoletnega dela na sklepni prireditvi v okviru dneva šole "Združeni v raznolikosti". Šola se je ta dan spremenila v Evropsko unijo, vsak razred pa v eno izmed držav, ki mu je bila namenjena.

Mojemu oddelku je naključni žreb dodelil Finsko. Za raziskovanje države sem premišljeno načrtovala celoletno projektno delo, zastavljene cilje sem dosegla z neformalnimi didaktičnimi pristopi, z metodo aktivnega sodelovanja in raziskovanja učencev, ki je bila seveda prilagojena prvošolcem, ter medpredmetnim povezovanjem.

Spoznali smo osnovne podatke o državi in zanimive značilnosti, ki smo jih na zaključni prireditvi predstavili v sliki in besedi. Tekom šolskega leta smo med poukom izvajali različne dejavnosti, ki so se medpredmetno povezovale.

Učencem sem prebrala finsko pravljico o Muminih, pravljичnih bitjih, ki imajo radi naravo in zanjo skrbijo ter so tolerantni do drugačnih. O obeh temah smo razpravljali, argumentirali pomen ekologije ter strpnosti in sprejemanja drug drugega. Ob tem so se učenci seznanili še z drugačno obliko zapisa vsebine zgodbe (s stripom).

Naučili smo se nekaj finskih besed in izdelali slovarček.

Zbrali smo kuharske recepte za najbolj značilne finske jedi ter se preizkusili v peki finske slaščice.

Pri likovnem ustvarjanju so učenci z likovno tehniko kolaž izdelali državno zastavo, iz das mase so oblikovali finske pravljичne junake ter iz odpadnega materiala ustvarili severne jelene.

Finska pravljичna bitja so bila prvošolcem v pomoč tudi na matematičnem področju, pri utrjevanju števil do 10.

Spoznali smo eno izmed najbolj poznanih finskih iger, družabno igro »Finska«. S pomočjo hišnika smo izdelali potrebne rekvizite ter igro večkrat odigrali v razredu in na prostem.

Izdelali smo nekaj enostavnih didaktičnih iger (sestavljanke, puzzle, slikovne križanke), s katerimi so se učenci pogosto z navdušenjem igrali.

Ob predstavitvi našega dela smo učilnico spremenili v Božičkovo deželo, v kateri je kraljevala »Božička« (učenka) ter njeni pomočniki (vsi ostali učenci).

Prvošolci so, kljub svojim le šestim letom, pri spoznavanju nove države pokazali veliko zanimanja, pri delu izjemno uživali in vsem ponosno predstavili, kaj vse so se naučili o Finski.

Suzi Avsec / OŠ Dragotina Ketteja Ilirska Bistrica / Primeri dobre prakse pri ustvarjanju šolskega radia

Že več let na šoli z učenci ustvarjam radijske oddaje in druge medijske prispevke v okviru interesne dejavnosti ali v okviru izbirnega predmeta vzgoja za medije – radio. Pri pripravljanju radijskih vsebin se mi zdi zelo pomembno, da skupaj z učenci izbiramo takšne dejavnosti in vsebine, ki učence motivirajo, jih miselno aktivirajo ter omogočajo razvijanje različnih veščin, spretnosti in kompetenc, ki jih bodo potrebovali tudi kasneje v življenju. Izbirni predmet radio omogoča razvijanje široke splošne poučenosti učencev, razvijanje komunikacijskih veščin, govornega in pisnega izražanja. V množici informacij, ki nas obdajajo, se učijo njihovega kritičnega sprejemanja, preverjanja njihove resničnosti z uporabo različnih virov ter ločevanja bistvenega od nebistvenega.

Omenjene vsebine in dejavnosti pa ne vplivajo samo na razvoj posameznikov, ki so njihovi soustvarjalci, ampak tudi na poslušalce, katerim so namenjene. Zavedati se moramo moči, ki jo ima, tako kot vsak medij, tudi šolski radio in to moč usmeriti v pozitivno smer. Vplivamo lahko na ustvarjanje boljše šolske klime, razvijanje sodelovalnih odnosov, demokracije v šolskem prostoru ipd. Nekaj primerov dobre prakse, bom predstavila v svojem prispevku.

Martina Jenko Mavrič / OŠ Antona Žnideršiča Ilirska Bistrica / Gibanje – gonilo življenja

Gibanje je osnovno gonilo, prek katerega spoznavamo sebe in svet. Začne se že v maternici in nadaljuje skozi celo naše življenje. Enako je z učenjem. Torej sta gibanje in učenje odvisna drug od drugega. Prek izkušnje, ki jih dobi malček z igro in z gibanjem, se postavlja integracija in koordinacija senzoričnega, gibalnega sistema in učenja. Z vsako nadaljnjo gibalno izkušnjo in ponavljanjem gibanja so povezave v možganih močnejše, odgovori pa bolj natančni. S specifičnimi gibanji in dotiki lahko celo pripomoremo k tvorbi novih, zdravih celic. Notranje zadovoljstvo, ki ga občutimo med gibanjem, vpliva na notranje zadovoljstvo med učenjem.

Kot defektologinja se srečujem z otroki različnih starosti in sposobnosti. Pri večini teh otrok ugotavljam, da njihove težave izvirajo iz slabšega gibalnega razvoja. Da bi starši pridobili čimprej informacije o pomenu gibanja, ki se začne od prve ure po rojstvu, otroci pa čimprejšnjo pomoč pri odpravi težav, sem pred devetimi leti ustanovila Gibalnice.

Milanka Hrovatin OŠ Jelšane in OŠ Antona Žnideršiča Ilirska Bistrica Dejavnosti pri pouku kemije: spoznajmo elemente nekoliko drugače

Kemija je učni predmet, ki temelji na povezovanju abstraktnih pojmov z oprijemljivimi življenjskimi spoznanji. Vsebine pri pouku se med seboj zelo prepletajo, zato je izredno pomembno razumevanje predhodnih vsebin za razumevanje novih. Učenci morajo znati povezovati pojme iz različnih učnih enot med seboj.

Raziskave kažejo, da imamo vsi ljudje enako število možganskih celic, od števila sinaptičnih povezav med njimi pa je odvisno, koliko jih bomo dejansko uporabili.

Zato mora učitelj pri svojem pouku, uporabljati dejavnosti, pri katerih so učenci aktivni ter pri katerih se prepletajo različne učne vsebine med sabo. Na ta način, bodo učenci razvili več povezav med možganskimi celicami in takšno znanje bo dolgotrajnejše.

Predstavila bom nekaj aktivnosti, ki sem jih uporabila pri pouku kemije, pri spoznavanju zgradbe atoma in elementov."

Tanja Vitas / OŠ "Banović Strahinja" – Beograd / Kinestetično učenje – Kreativna školica uspeha

Od kada postoji školovanje postoji i pitanje čemu treba da učimo decu. Od toga kakve nastavne metode koristimo do toga kakav priozvod želimo. U savremenim uslovima ta pitanja su sve aktuelnija.

Kinestetično učenje je dobilo naziv po tome što je kinestezija (kretna aktivnost) osnova učenja. To je metoda koja omogućava da deca usvajaju znanja i veštine na prirodan funkcionalno napredan način. Radi se o programu rane stimulacije intelektualnog, fizičkog, emocionalnog i socijalnog razvoja.

Kreativna školica uspeha je pedagoški program kreiran po meri današnje dece. Sadrži originalne koncepte uvođenja dece u opismenjavanje i učenje. Kreiran je sa ciljem da deca optimalno razviju sposobnosti i veštine potrebne za osvtvarivanje školskog uspeha. Kinestetičkim učenjem deca se vežbaju da „logički“ misle i razvijaju logičke sposobnosti i emocionalne veštine.

Ovaj program omogućava da deca maksimalno iskoriste svoje potencijale - da se na vreme pripreme za realnost koju donosi polazak u školu.

Klaudia Turković / OŠ Dragotina Ketteja Ilirska Bistrica / Vzgoja za boljšo prihodnost

Ko smo v 5. razredu razmišljali in se pogovarjali, kako bi mi prispevali k trajnostnemu razvoju, so učenci nanizali kar nekaj idej:

- zmanjšati uporabo prevoznih sredstev, ki onesnažujejo okolje (avtomobili in avtobusi),
- zmanjšati količino odpadkov (papirja in plastike),
- ponovna uporaba starega papirja ...

Sklenili smo, da bomo dejavno sodelovali pri reševanju zmanjšanja uporabe plastike in onesnaženosti zraka.

-Tudi letos so učenci opravljali kolesarski izpit. Tako so lahko, učenci, ki živijo v bližini šole, prišli v šolo s kolesi, za katera bomo uredili primerna stojala pred vhodom šole.

- Nadaljevali smo z delom v mednarodnem projektu Prometna kača, katerega namen je ravno zmanjševanje onesnaženosti ozračja.

- Letos smo se vključili tudi v mednarodni projekt MobiTour:

-V našem mestu smo poiskali in si ogledali ter v načrt šolske okolice vrisali prostore za polnjenje električnih avtomobilov

-Pri predmetu likovna umetnost smo plastične slamice zamenjali s papirnatimi slamicami, ki smo si jih izdelali sami,

- iz starega papirja, ki smo ga zbrali pri zbiralni akciji starega papirja, smo izdelali ovitke za svoje zvezke. Ovitke zvezkov smo okrasili in uredili po svojih željah. Sedaj krasijo naše zvezke.

Vanja Rogič / Vrtec Kurirček Logatec / Opazovanje ptic s predšolskimi otroki

V zadnjem času, v dobi modernih tehnologij, otroci vse bolj izgubljajo stik z naravo, saj imajo vse manj direktnih izkušenj z njo. Posledica tega je, da otroci ne poznajo rastlin in živali iz svojega okolja, niti ne razvijejo ustreznega odnosa do njih. To nas je spodbudilo, da v okviru diplomske naloge z naslovom Opazovanje ptic s predšolskimi otroki, otrokom približamo poznavanje ptic in pri njih posledično razvijamo spoštljiv in trajno odgovoren odnos do živali in narave, ki bo dolgoročno pripomogel k ohranjanju le-te. Želeli smo, da se otroci pričnejo zavedati, da so ptice povsod okoli nas, da jih opazijo in slišijo, saj nas opominjajo na to, kako čudovita je narava v vsej svoji veličini. Dejavnosti, skozi katere smo spoznavali ptice, so bile zasnovane tako, da so omogočale izkustveno učenje. Ptice smo opazovali na igrišču, pohodih, (s prostim očesom in daljnogledi), izdelali novoletne okraske za ptice in ptičje krmilnice, se družili z lovci, in se povezali z DOPPS-om.

Po dejavnostih se je odnos otrok do ptic pri otrocih spremenil, dnevno opazovanje ptic je postalo del spontanosti dejavnosti otrok med igro na igrišču.

Jan Filipič / OŠ Ivana Cankarja Ljutomer / Vzgojni vidiki šolskega športa

Že od samega rojstva smo ljudje umeščeni v okolje, kjer rastemo, se učimo in osebno razvijamo. Domača okolja so različna, za vsako namreč obstajajo drugačne navade, norme, kultura, jezik, oblast itd. Vsi ti dejavniki nedvomno zavedno ali nezavedno preko socializacije vplivajo na razvoj posameznika. Pomemben del socializacije je tudi vzgoja in pomeni proces oblikovanja osebnosti. Veliko vlogo vzgoje zraven družine povezujemo z vzgojno-izobraževalnimi ustanovami. Prav pri predmetu šport oziroma pri šolskih urah s športno vsebino morda še najbolj učinkujemo na vzgojno plat učenca. Pogosto se zgodi, da učitelj ravno med športno igro, pri tej namreč učenci doživljajo drugačne občutke, zasledi odklon vedenja, ki ga drugače ne bi, in ki ni v skladu z vzgojnim načrtom šole. Da tako vedenje v nadaljnje preprečimo uporabimo vzgojne postopke in ukrepe. Izhodišča za nastanek takšnega vedenja so lahka različna in so torej tudi odvisna od vzgoje same.

Marijana Fidel / OŠ Rudija Mahničiča-Brkinca Pregarje / Matematični potep

Učitelji matematike ste zagotovo že kdaj izvedli matematični potep. Če ga niste izvedli, ste o njem mogoče vsaj razmišljali. Z matematiko se srečujemo na vsakem koraku. Na OŠ Rudija Mahničiča - Brkinca Pregarje so učenci v okviru izbirnega predmeta Matematična delavnica izdelali zanimive naloge iz vsakdanjega življenja, ki so jih združili v matematični potep. Da bi sledili smernicam trajnostnega razvoja in sodobne tehnologije ter v pouk vključili nove metode in oblike dela, smo vključili še informacijsko-komunikacijsko tehnologijo. Izdelali smo zemljevid vasi Pregarje in nanj postavili QR-kode, s pomočjo katerih se bodo odprle interaktivne naloge. Naš matematični potep bi želeli vključiti v mednarodno sodelovanje na eTwinningu ter vključiti v turistično ponudbo domačega kraja.

Urška Čarni / OŠ Karla Destovnika-Kajuha Ljubljana / Matematika in Agenda 2030

Dogovor za trajnostni razvoj (Agenda 2030) vsebuje 17 osrednjih ciljev, ki jih bo potrebno uresničiti do leta 2030, da bo planet Zemlja še primeren za kakovostno življenje. V sodobni šoli stremimo k uresničevanju dobrobiti ožje in širše družbe, saj s koraki, ki jih posamezniki delamo, gradimo (ali rušimo) pot k dobremu življenju tako sebi kot bodočim generacijam.

Vloga predmetnih didaktik je tako uresničevanje ne samo ciljev, ki so zapisani v učnih načrtih posameznih predmetov, ampak tudi uresničevanje omenjenih ciljev, ki vodijo k trajnostnemu načinu življenja. Za doseg le-teh jih je potrebno predstaviti učencem na nevsiljiv način.

V pričujočem referatu bom orisala nekaj ciljev Agende 2030 in mojo implementacijo le teh v pouk matematike. Podrobno bom predstavila nekaj aktivnosti, ki jih izvajam z učenci pri pouku matematike in interesnih dejavnosti. V zadnjem delu referata pa nanizala še nekaj predlogov, kako je še možno posredno in neposredno učence osvečati o globalnih temah.

Urška Čarni / OŠ Karla Destovnika-Kajuha Ljubljana / Poučevanje računalništva v dobi četrte industrijske revolucije

V dobi četrte industrijske revolucije, dobi digitalne tehnologije in obdobju hitrih in nenehnih sprememb, je potrebno poznati računalniške koncepte in razvijati prenosljiva znanja in veščine, da smo lahko kos izzivom časa. V poučevanje računalništva je zato nujno potrebno uvesti različne pristope dela, kot so: delo brez računalnika (saj za računalnikom vedno stoji človek) in pouk na prostem (saj se učenci povežejo z naravo in jo začnejo spoštovati ter skrbeti za njo). Navsezadnje pa je pomembno tudi samo delo z računalnikom in aplikacijami, s tistimi, ki so že narejene in ustvarjanje novih. Učenec tako dobi širok vpogled v samo delovanje naprav, je stalno v aktivni vlogi, le-ta se spreminja iz uporabnika v ustvarjalca. Ob vseh aktivnostih, ki jih bom opisala, učenci razvijajo logično in divergentno mišljenje, urijo spomin, učijo se sodelovalnega dela in posredno usvajajo vsebine trajnostnega razvoja.

Tonja Razpotnik / OŠ Šmartno v Tuhinju / Uresničevanje smernic trajnostnega razvoja tekom interesne dejavnosti *Razumem, rešujem, ustvarjam*

S konceptom trajnostnega razvoja se srečujemo že v predšolski vzgoji in z njim nadaljujemo v osnovnošolskem izobraževanju, saj bi lahko poenostavili, da je trajnostni razvoj vseživljenjsko prizadevanje posameznika k boljšemu jutri. Smernice trajnostnega razvoja lahko uresničujemo na mnogo načinov, tudi preko interesnih dejavnosti.

Interesna dejavnost Razumem, rešujem, ustvarjam je namenjena učencem 1. in 2. razreda. Predstavlja okolje, ki učencem mnogokrat pomeni drugačne možnosti za uresničevanje osebnostnih karakteristik. Pri teh urah je pri otrocih spodbujena njihova domišljija in kreativnost. Krepijo finomotorične spretnosti in se preizkušajo v aktivnostih, ki krepijo njihovo pozornost in koncentracijo, razumevanje ter jim predstavljajo izziv. Preizkušajo se v nalogah, ki so zabavne in spodbujajo njihov senzorični svet – svet čutil. Pri urah uporabljamo različne materiale, tudi odpadne, z ekološko zavestjo in čutom za racionalno porabo materialov, s katerimi delamo in ustvarjamo. Ustvarjajo pa ne le z rokami, temveč z umom in verbalnim izražanjem. Vsak učenec ima možnost biti uspešen in krepiti občutek, da zmore.

Pri interesni dejavnosti pa ni poudarek le na končnem izdelku, temveč na medsebojnem spoštljivem odnosu, ki ga imajo učenci do skupine in posameznika.

Stanka Benigar / Osnovna šola Podgora Kuteževo / Formativno spremljanje pri likovni umetnosti

Formativno spremljanje je izraz, ki ga v današnjem času pogosto slišimo v šolstvu. Pogosto imamo ob njem zadržke, saj pomeni spreminjanje prakse učenja in poučevanja, drugačen didaktični pristop z namenom obogatitve pedagoške prakse in prispeva k dobri kakovosti učenja, poučevanja in učnih dosežkov vseh učencev.

Predstavljam primer učnih ur ene likovne teme (montažni tisk), ki je bila izpeljana po načelih formativnega spremljanja. Ker je za dober izdelek potrebno več časa, kot je ena šolska ura, smo za navedeno likovno temo potrebovali 4 šolske ure.

Uvodna motivacija učne ure je bila demonstracija grafične tehnike, ki je učenci še ne poznajo. Ob demonstraciji smo ponovili glavne pojme in značilnosti grafičnih postopkov, ki sem jih povezala z nameni učenja in kriteriji uspešnosti. Z namenom, da učenci ponovijo učno snov, sem sestavila delovni list. Nato so kot dokaz formativnega spremljanja izdelovali skice in naredili matrice. Med delom je potekla povratna informacija med učenci in učiteljem, poleg tega sem jih večkrat spomnila, na kaj morajo biti pozorni. Končne izdelke smo na tabli razstavili, jih analizirali ter se o njih pogovorili. Nato so svoj izdelek in izdelke sošolcev ovrednotili po kriterijih uspešnosti, ki so bili navedeni na dnu delovnega lista.

Učni predmeti so si med sabo zelo različni, zato težko primerjamo med sabo učno uro likovne umetnosti in na primer matematike. Pri likovni umetnosti je formativno spremljanje pogosto nezavedno prisotno, saj se likovne teme ponavljajo, dograjujejo in prepletajo po razredni vertikali. Po drugi strani pa je priprava učne ure po korakih formativnega spremljanja zahtevna in po svoji privlačna, saj prinese svež veter v učni proces.

Tanja Hozner / Osnovna šola Antona Žnideršiča Ilirska Bistrica / Primer dobre prakse: analiza domačega branja z uporabo Fakebook aplikacije

Živimo v informacijski družbi, v kateri smo »bombandirani« z informacijami, v kateri je reševanje učnih problemov postalo večplastno in zahteva veliko različnih znanj ter kompetenc. Najbolj učinkovito se lahko reševanja problemov lotimo s skupinskim delom ali z delom v tandemu ter z uporabo tehnologije, ki bo mlade pripravila na izzive nadaljnega življenja.

V prispevku bom skušala na primeru dobre prakse pokazati, kako učence z rabo IKT spletne aplikacije Fakebook motivirati za reševanje avtentičnih problemov in jih aktivirati za

doseganje višjih taksonomskih ciljev ter razvijanje digitalnih kompetenc, kompetenc 21. stoletja. Znotraj predstavitve bom skušala pokazati, kako lahko uporaba sodobne tehnologije pri pouku pripomore k višji stopnji interakcije, pri kateri se med seboj aktivno prepletajo učne vsebine, učenci in nenazadnje učitelji. Tovrsten pouk je kvalitetnejši, bolj dinamičen, uporaba interaktivne aplikacije pa učitelju omogoča tudi pridobivanje povratnih informacij in preverjanje znanja, kar je ključnega pomena za dvig kakovosti pouka.

Klara Pugelj / Srednja vzgojiteljska šola, gimnazija in umetniška gimnazija Ljubljana / Modeliranje pri pouku matematike v gimnaziji

Matematiko srečujemo na večini področij človekovega življenja in je eden temeljnih splošno-izobraževalnih predmetov na gimnaziji. Zato je pomembno, da dijaki poleg osnovnih matematičnih pojmov, o katerih se učijo pri pouku, spoznajo tudi praktično uporabnost matematike. S svojim prispevkom želim predstaviti matematično modeliranje, ki je pomemben del učnega procesa v gimnaziji, saj s tem osmislimo učne vsebine, ki jih obravnavamo. S pomočjo matematičnega modeliranja lahko med drugim obravnavamo tudi vsebine trajnostnega razvoja, predvsem pa na ta način dijake spodbudimo h kritičnemu mišljenju. Eden izmed takšnih primerov je računanje porabe goriva osebnega avtomobila. Dijaki glede na dane podatke poiščejo linearni model, ki prikazuje količino goriva v rezervoarju v odvisnosti od prevožene poti, poleg tega pa izračunajo količino emisij ogljikovega dioksida, ki nastane pri določenem številu prevoženih kilometrov. Tudi podatke o onesnaženosti vode lahko modelirajo z matematičnim modelom in kritično ovrednotijo rezultate, ki so jih izračunali.

Sanja Stanković Petrović / Vrtec Postojna / Kako z didaktično igro otroku približati temo o smrti in žalovanju

Smrt je nekaj neizogibnega in je del življenja. Ob izgubi se v posamezniku sproži mehanizem, ki ga imenujemo žalovanje. Žalovanje je proces, ki je poseben za vsakega posameznika in vsako izgubo. Vse to so zelo težke stvari, ampak moramo se zavedati, da so del našega življenja. Ravno zaradi tega ne smemo pozabiti na otroke, ki so velikokrat izključeni iz življenjskih situacij kot sta smrt in žalovanje. Otroci se najlažje učijo skozi igro in zato smo se v skupini Maline igrali novo igro, ki je nastala po slikanici Bor in dedek. S slikanico in igro so se otroci naučili nekaj novega o smrti in žalovanju in verjamemo, da jim bo naučeno v težkih trenutkih pomagalo. Leta 2017 smo oblikovali in izdelali didaktično igro, ki lahko strokovnim delavcem v vrtcu in v začetnih razredih osnovne šole pomaga pri obravnavi te zahtevne tematike. Pri oblikovanju igre smo bili pozorni na posamezna didaktična načela (načelo nazornosti, načelo postopnosti, od lažjega k težjemu ipd.) ter na taksonomijo zahtevnostnih stopenj pri postavljanju vprašanj o temi smrt in žalovanje. Igro smo uporabili v skupini otrok starih od pet do šest let ($N = 23$), izmerili smo tudi učinke uporabe igre glede na znanje otrok. Rezultati so pokazali, da sta slikanica in didaktična igra ustrezna za drugo starostno obdobje ter da pripomoreta k učenju otrok o smrti in žalovanju. Z ocenjevanjem napredka v znanju otrok smo dokazali, da so nastale razlike v znanju pred in po načrtovani dejavnosti. S tem smo dosegli zastavljeni cilj, in sicer prispevati kakovostno didaktično sredstvo, ki je lahko v pomoč vzgojiteljem in staršem oziroma vsem, ki delajo z otroki.

Mojca Stergar in Aleksandra Vadnjal / OŠ Dekani / Vsakodnevni čustveni izzivi učencev in učiteljev v današnji družbi

Današnja družba se zelo hitro spreminja in lahko bi rekli, da so spremembe edina stalnica v našem življenju. Tudi šolski sistem pri tem ni nobena izjema. Učenci so nenehno obkroženi s kopico informacij in dražljaji, ki pritegnejo njihovo pozornost. Pomembno jim je biti všečen, priljubljen, zelo aktiven na spletnih omrežjih in vsesplošno uspešen, tako v šoli kot pri

obšolskih dejavnostih. Do otrok oz. mladostnikov gojijo visoka pričakovanja starši, učitelji in nenazadnje tudi oni sami, kar pa jih nekako sili, da se znajdejo v nepoznanih in stresnih situacijah.

Tudi učitelji danes svoj poklic ocenjujejo kot stresen, saj se od njih pričakuje, da so strokovno zelo dobro usposobljeni in bodo potencialne učence vsestransko razvijali ter jih pripravljali na življenje v današnji družbi in družbi prihodnosti. Hkrati pa bodo še kreativni, prilagodljivi, strpni, radovedni posamezniki, z dobro razvitim čutom za sočloveka, pripravljeni na izzive ter dobri vodje, ki so zmožni povezovanja in sodelovanja ter kritične refleksije lastnega dela.

Stresu se ne moremo povsem izogniti. Z različnimi tehnikami sproščanja in umirjanja se lahko naučimo z njim spoprijemati in ga uspešno obvladovati ter tako izboljšamo počutje in delovno oziroma učno uspešnost.

Aleksandra Vadnjak in Mojca Stergar / OŠ Dekani / Samorefleksija timskega sodelovanja

Hiter razvoj tehnologije in znanja od današnjega pedagoškega delavca zahtevata veliko specifičnih znanj in veščin. Hkrati pa se od njega pričakuje, da bo pouk čim bolj prilagajal glede na zmožnosti in potrebe svojih učencev. Ker ima vsak človek svoja močna in šibka področja, je timsko sodelovanje lahko priložnost, da se učencem ponudi kakovostno in trajno znanje, ob tem pa je to tudi priložnost za osebni in profesionalni razvoj učiteljev.

Tudi na naši šoli se spodbuja medsebojno povezovanje učiteljev. Učiteljici razrednega in predmetnega pouka sva s timskim poučevanjem pričeli v bolnišničnem okolju, ko sva za hospitalizirane otroke načrtovali različne dejavnosti in jim isto tematiko predstavili z različnih zornih kotov (origami, mandale, vzorci). Kasneje pa sva sodelovanje prenesli tudi na matično šolo. Vsaka evalvacija dejavnosti je pripomogla k temu, da se je povečal občutek varnosti, zato sva si upali tvegati več in uvajati novosti v svoje poučevanje ter se učiti iz napak in druga od druge. Meniva, da sva s timskim poučevanjem tudi dober zgled za učence, kako se krepiti in razvija medsebojno zaupanje, strpnost, sprejema različna mnenja in ideje drugače mislečih.

Anja Frank / CIRIUS Vipava / Učenje skozi igro

Učenje ima pri veliko učencih, predvsem pa pri tistih, ki imajo učne težave, negativne prizvok. Pod besedo učenje si učenci največkrat predstavljajo klasičen način frontalnega poučevanja in kup nalog za utrjevanje.

Učenje pa lahko postane bolj zanimivo, če ga izvedemo skozi igro. Že sam izraz igra učence veliko bolj pritegne, kot bi jih na primer učni list za ponovitev snovi. Skoraj vse teme in učne snovi lahko prilagodimo in oblikujemo tako, da jih učenci utrjujejo skozi igro. Pri takšnem načinu ponavljanja snovi so učenci bolj aktivni, raje sodelujejo in od ure veliko več odnesejo.

V prispevku bom predstavila nekaj iger in načinov utrjevanja snovi, ki jih sama uporabljam pri urah dodatne strokovne pomoči.

Maja Sušin / Zavod sv. Stanislava, OŠ Alojzija Šuštarja / Projektni tedni v osnovni šoli kot primer trajnostnega poučevanja in učenja

Primer dobre prakse, kjer želimo zasledovati trajnostno poučevanje in učenje, so projektni tedni za učence 6., 8. in 9. razreda Osnovne šole Alojzija Šuštarja.

Učenci 6. razreda raziskujejo v okviru naravoslovnega tedna, kamor so vključene okoljske teme, razumevanje naravnih pojavov, odnos okolja ... V 8. razredu učenci sodelujejo v umetnostnem tednu: srečujejo se s kulturnimi vsebinami, ustvarjajo gledališke predstave ter razvijajo svoj (umetniški) izraz. Učenci 9. razreda sodelujejo v družboslovnem tednu, kjer spoznavajo različne segmente družbene stvarnosti, razmišljajo o človekovih pravicah, družbeni odgovornosti, spoznavajo oblike aktivnega državljanstva ... Kljub različnim vsebinam pa je skupen pristop: učitelji usmerjajo delo, medtem ko učenci sami ustvarjajo,

raziskujejo, se učijo drug od drugega, preverjajo in uporabljajo svoje znanje v konkretnih situacijah, iščejo ustvarjalne rešitve. Poudarek je na uporabnosti in življenjskosti znanja in veščin, ki jih pridobivajo v skupini, ob tem pa razvijajo tudi socialne kompetence, kot so sodelovanje, prilagajanje, spoštovanje in odgovornost do sošolcev.

Kristina Škrlić Trošt / Osnovna Šola Šturje Ajdovščina / Klasična glasba pri pouku kot pomoč k boljši koncentraciji in pozornosti učencev

Namen prispevka je predstaviti potek glasbene dejavnosti, katerega cilj je bil izboljšati pozornost in koncentracijo učencev pri pouku. Pri tem gre za metodo poslušanja točno določene glasbe, v mojem primeru za t.i. The Listening Program.

The Listening Program je metoda slušne stimulacije delovanja možganov, ki temelji na glasbi. Tu so pomembne zvočne frekvence. Bistvo pri tem je, da se zvočne vibracije, ki pridejo v uho spremenijo v elektrokemično energijo, ki po slušnem živcu pride v možgane in prebudi različne možganske centre in jih med seboj povezuje. Alfred Tomatis je ugotovil povezanost zvočnih frekvenčnih področij s centri v možganih za različne funkcije delovanja. Zvočne frekvence je razdelil na tri področja. Jaz pri svojem delu uporabljam predvsem področje 2, kjer so frekvence med 500/700 do 3000/4000 Hz. Le-te pozitivno vplivajo na spomin, koncentracijo, pozornost, ...

V prispevku želim predstaviti delo pri pouku oz. vključevanje glasbe v pouk. Delo poteka tako, da vsak dan med poukom 15 min poslušamo točno določeno klasično glasbo Mozarta, Haydna, Vivaldija, Corellija in Danzija.

Katja Čekada / Osnovna šola Košana / V podaljšanem bivanju migamo in se učimo

V prispevku bo predstavljenih nekaj metod in primerov dobre prakse v oddelku podaljšanega bivanja. Dejavnosti temeljijo na FIT aktivnih metodah v okviru FIT pedagogike, v katero je vključena Osnovna šola Košana. S prvošolci v okviru sprostitev dejavnosti in samostojnega učenja kot obveznih elementov podaljšanega bivanja izvajam gibalne dejavnosti, ki omogočajo razvoj motoričnih spretnosti, hkrati pa igre v povezavi z obravnavano učno snovjo pri pouku utrjujejo in poglobljajo pridobljeno znanje. Preko gibalnih iger v učilnici, telovadnici in na zunanjih površinah učenci sodelujejo, razmišljajo in se psihofizično razvijajo. Ob izvajanju dejavnosti se učenci preizkušajo, izzivajo svojo ustvarjalnost, se učijo na napakah, raziskujejo svoje sposobnosti in omejitve, kar vodi k obvladovanju zadanih nalog.

Mateja Bubnič / OŠ Dragotina Ketteja, Ilirska Bistrica / Bralna noč s "Kettejem"

V 3. razredu že nekaj let organiziramo Bralno noč s ""Kettejem"", po katerem se imenuje naša šola. Izvajamo jo v mesecu aprilu in s tem obeležujemo obletnico Kettejeve smrti. Ob tej priložnosti učenci prespijo v šoli na blazinah v spalnih vrečah, kar je zanje posebno doživetje. V večernih in nočnih dejavnostih spoznavajo pesnika Dragotina Ketteja, njegovo življenje in delo. V večernih delavnicah dramatizirajo Kettejeve basni, izdelujejo bankovec oziroma kovanec za enega ketteja, oblikujejo atraktivno vabilo za ogled Kettejeve rojstne hiše na Premu, izdelajo znamko,...

V nočnih urah se sprehodimo po mestu in po poteh, po katerih je mogoče hodil tudi Kette, ko je bil pri stricu na počitnicah.

V šolo prinesejo svojo igračko, ki ji berejo v šolski knjižnici, ponesejo jo po šoli in po mestu, z njo poslušajo pred spanjem Kettejevo pravljico Skopulja z nogavico. Po nočitvi v šoli, dopoldne nadaljujemo dejavnosti na Premu. Ogledamo si namreč Kettejevo rojstno hišo in grad Prem.

Z bralno nočjo zasledujemo številne vzgojno izobraževalne cilje od razvijanja samostojnosti otrok, razvijanja pozitivnega odnosa do branja, spoznavanje domačega kraja ter kulturne dediščine okolja, v katerem učenci živijo in rastejo.

Z nočitvijo v šoli se učenci pripravijo na šolo v naravi, ki jo izvedemo zadnji teden v aprilu. Dobijo namreč potrditev, da zmorejo, da nekaj dni preživijo sami.

Sonja Ličan / Osnovna šola Antona Žnideršiča Ilirska Bistrica / Medpredmetno povezovanje turistične vzgoje in angleškega jezika

Medpredmetno povezovanje v šoli je eno izmed pomembnejših priporočil izvajanja sodobnega pouka, saj stremi k povezovanju znanj in s tem ciljev znotraj enega predmeta in med različnimi predmeti. Prilagojeno je načinu mišljenja učencev, saj znanje učenci tako dojemajo bolj celostno.

Pouk angleščine je mogoče povezovati skorajda z vsemi predmeti. V predstavitvi bom spregovorila o povezovanju angleščine z izbirnim predmetom turistična vzgoja.

Pri pouku turistične vzgoje učenci povezujejo in nadgrajujejo znanje, ki ga pridobivajo pri drugih predmetih in dejavnostih, zlasti pri geografiji, zgodovini, slovenščini in tujem jeziku. V izdelku, ki so ga pripravile učenke sedmega razreda, sta bila dosežena dva cilja pouka turistične vzgoje: razvijanje sposobnosti kulturnega komuniciranja in javnega nastopanja ter sposobnost vodenja po domačem kraju ali pokrajini.

Nastali zapis, v katerem so učenke predstavile turistične znamenitosti domačega kraja, so nato prevedle v angleški jezik in predstavitev posnele s pomočjo telefona. Tako so prevzele vlogo vodičev, ki angleško govorečim turistom predstavljajo lepote domačega kraja, pri tem pa so izkazale tudi znanje angleščine kot sodobne »lingua franca«.

Marko Sonjak / Osnovna šola Črna na Koroškem Uporaba aplikacij (Coach Board, Hudl Technique, CŠOD Misija, Mentimeter) pri urah športne vzgoje

Avtor predstavlja uporabo štirih aplikacij (Coach Tactic Board, Hudl Technique, CŠOD Misija in Mentimeter) pri urah športne vzgoje.

Moderna tehnologija ima v današnjem času velik vpliv na naša življenja. Vedno več se je uporablja tudi v vzgoji in izobraževanju, saj lahko na tak način še posebej približamo učno snov otrokom, rojenim v svet, ki ga poganja tehnologija. V predstavitvi je prikazan način uporabe IKT tehnologije in ogromnega števila aplikacij namenjenih poučevanju, pri urah športne vzgoje. Za tokratno predstavitev si je avtor izbral štiri aplikacije, ki jih trenutno v veliki meri uporabljamo pri pouku športne vzgoje in ki so se izkazale za še posebej uporabne.

Coach Tactic Board – ponuja pregled nad igriščem. Uporabljamo ga za načrtovanje ure, razlago vaj, poučevanje o taktiki posamezne igre in poteku same igre. Učenci uporabljajo aplikacijo tudi za načrtovanje izdelave poligonov zase in za druge učence.

Hudle Technique – odlična aplikacija za analizo izvedenega gibanja, elementa ali vaje. Uporablja se tudi pri razlagi pravilne izvedbe.

CŠOD Misija – z njeno pomočjo smo organizirali športni dan, kjer so otroci sami, brez pomoči učiteljev raziskovali celotno dolino. Aplikacija jih je vodila na sam cilj, vmes pa ponuja veliko možnosti za medpredmetno povezovanje.

Mentimeter – uporabljamo predvsem pri evalvacijah bodisi učne ure, dogodka ali pa samo kot vodilo pogovora na neko temo, saj so rezultati anonimni in učenci z lahkoto brez pomislekov izražajo svoje mišljenje.

Anton Šterman / OŠ Veržej/ Gibalne aktivnosti za trajnostni razvoj otrok / physical activities for continual development of children

Učenci na osnovni šoli Veržej so v gibalne aktivnosti vključeni v okviru osnovnega in razširjenega programa. Osnovni program je obvezen za vse učence šole in obsega: pouk

športa, izbirne predmete, plavalni tečaj v tretjem razredu in šolo v naravi v petem razredu. V okviru razširjenega programa pa učencem nudimo: športne interesne dejavnosti, tečaj smučanja v sedmem razredu, vadbo odbojke s trenerjem iz kluba in minuto za zdravje, katero smo začeli izvajati v okviru projekta Uživajmo v zdravju. Gibalne aktivnosti trajno vplivajo na telesno in duševno zdravje učencev, prinašajo dobre rezultate na športnih tekmovanjih in s tem izboljšujejo pozitivno samopodobo učencev.

Nataša Zidar / OŠ Podgora Kuteževo / Let's have tea – iz teorije v prakso

Dejstvo je, da se učenci najlažje in najraje učijo takrat, ko sami preizkušajo različne nove ideje in spoznanja ter se pogosto sploh ne zavedajo, da se učijo. Nekatere na meji med izkustvenim učenjem in medpredmetnim povezovanjem se tako najdejo nekatere moje ure angleščine na osnovni šoli. V prispevku predstavim, kako 'teoretično' znanje o tipični britanski navadi, kot je pitje čaja, in pisanju receptov, nadgradim z dejansko pripravo čaja in značilnih kolačkov. Učenci na ta način uporabijo predhodno pridobljeno besedišče na dano temo, svoje veščine kuhanja oz. peke ter hkrati tudi krepijo svoje zmožnosti delovanja v skupini ter odgovornega prevzemanja nalog. Izkaže se, da so učenci pri takšni obliki pouka zelo motivirani, bolj disciplinirani in spontano uporabljajo komunikacijo v tujem jeziku. Pogosteje tudi usvojeno znanje prenesejo v svoje domače okolje, saj takšnega načina usvajanja snovi ne jemljejo kot 'resno' učenje, ampak bolj kot uporabno veščino.

Romana Skubic / OŠ Preserje / Kako z načinom prehranjevanja vplivamo na okolje?

Predstavila bom problematiko živinoreje, ki kot dokaj zamolčani krivec segrevanja ozračja vpliva na podnebne spremembe. Vse največje in najvidnejše organizacije za prehrano so v zadnjih letih posodobile svoje prehranske smernice, a zdi se, kot da se te informacije le težka prebijajo v našo zavest. Morda že naša, še bolj pa bodo prihodnje generacije tiste, ki bodo čutile posledice naših dejanj, odločitev ali naše brezbržnosti. Z vsakdanjimi odločitvami o vsebini naših križnikov prispevamo k podnebnim spremembam in sprejemamo odgovornost za kvaliteto življenja prihodnjih rodov. Način prehranjevanja torej zastavlja izzive tako na področju zdravja, že omenjenega okolja, kot seveda tudi z vidika etike/morale.

Hermina Rot / OŠ Gorje / Vedenjsko eskalirajoč učenec v osnovni šoli

Disfunkcionalna vzgoja v družini, omejeno sodelovanje staršev s šolo, otrok z motnjami avtističnega spektra (MAS) z diagnosticiranim Aspergerjevim sindromom (AS) in prepoznano dispraksijo. Obenem učenec z izrazitim pomanjkanjem socialnih interakcij. Otrok, ki mu od malega niso postavljali mej in zahtev. Mama, ki je delovala hiperprotektivno in vzgojno odsoten oče. Učenec, ki velikokrat res ne ve, kako odreagirati, a ker je dovolj inteligen, včasih skuša svojo diagnozo izkoristiti sebi v prid. Neustrezni vedenjski vzorci izsiljevanj od doma, ki jih učenec skuša prenašati v šolo. Vedno bolj utrjene čustvene in vedenjske težave, pogosta afektivna stanja, ko učenec reagira s fizičnim nasiljem do sošolcev, drugih učencev, učitelja ali do sebe.

Učenec, ki nas uči aktivnega sodelovanja vseh strokovnih služb, ki smo kompetentne in soodgovorne za njegov nadaljnji razvoj in za zagotavljanje varnega in spodbudnega okolja za ostale udeležence v šolskem prostoru. Kako postopamo in kaj še lahko naredimo.

Ingrid Fatur / Vrtec Jožefe Maslo Ilirska Bistrica / Krog v vzgojno izobraževalnem procesu

Moja izkušnja kroga izvira iz mladostnih taborniških dni. Večerno druženje ob tabornem ognju, vonj po vlažnem lesu, prasketanje smrekovih vejic in zamolkla pesem mi obudijo tiho radost in spokojnost. Globoko ponotranjena vrednota zbiranja v krogu je stalnica moje pedagoške prakse.

Oblika postavitve ljudi v prostor spremeni vsebino in način komunikacije. V krogu se vsi udeleženci vidijo in slišijo, beseda kroži in vsaka misel je pomembna in spoštovana. Vsebina pogovora se poglobi in izmenjava različnih mnenj ustvari nove možnosti. Poraja se skupinska modrost, ki ni vsota individualnih, ampak navadno sveža in presežna.

Krog vabi, da običajne hierarhične vzorce delovanja zamenjamo s sodelovalnimi in ustvarja drugačen socialni red. Vodja ne deluje iz pozicije formalne moči, ampak je moderator, ki skrbi za proces. Voditeljstvo kroži med vsemi člani kroga. Vsi so tudi odgovorni za dobro počutje in kakovost dela ter imajo skupni namen.

Srečanja vzgojiteljskega zbora, na katerih se pogovarjamo o različnih pedagoških temah, že leta potekajo v krožni formi, v manjših in večjih krogih. Zato se med sodelavci vedno bolj iskreno izražamo, pozorno poslušamo, oblikujemo skupna stališča in sprejemamo odločitve.

Krog pripomore iz posameznikov oblikovati skupnost, kar mu podeljuje trajnostni pomen.

Violeta Husu / OŠ Antona Žnideršiča Ilirska Bistrica / Celostno učenje angleščine v prvem triletju

Otroci si preko izkušenj, lastne aktivnosti, pridobivajo ključne sposobnosti, da bodo lahko trajnostni razvoj uveljavili v svoje življenje. Novo zasnovan pouk angleščine v prvem triletju nam učiteljem omogoča, da si sami zastavimo obsege snovi in ur, ki jih bomo porabili za doseganje učnih ciljev. Prav to mi, kot učiteljici, omogoča, da so moje učne strategije zelo raznolike in je dejanska vključenost učencev zelo velika. Osnova pouka angleščine v prvem triletju je aktiva udeležba učencev med poukom. Učenci ne le sedijo, ampak se igrajo, gibljejo, pojejo in uporabljajo vse svoje čute. Naša učilnica je tudi okolica šole, šolski park. Predstavila bom potek ure, kjer učenci z gibanjem usvajajo angleški jezik. Navsezadnje spoznavamo novo kulturo, glasbo, igre, jezik, ki povezuje cel svet. Gre za jezik, ki je v sodobnem času pomemben in bo del njihovega vsakdana. Nastajajo temelji, da posamezniki v bodoče uresničijo svoj potencial. S tem, ko so učenci pri pouku aktivni, enako vključeni in enakovredni, naredimo veliko za njihov celostni trajnostni razvoj.

Urška Lenarčič Čeranič / Gimnazija Koper / Cankar in glasba

Leto 2018 je bilo Cankarjevo leto. In ker se Gimnazija Koper nahaja na Cankarjevi ulici, smo velikemu književniku posvetili projektni dan »Cankar na Cankarjevi«. Pri zgodovini glasbe smo z maturanti Umetniške gimnazije – glasbene smeri raziskovali povezavo glasbe s Cankarjem. Obdobje, v katerem je Ivan Cankar živel in deloval, je na glasbenem področju prineslo številne spremembe in novosti v glasbenem jeziku. Spoznali smo glasbeno življenje v takratni Ljubljani in pregledali razvoj evropske glasbene umetnosti na prelomu stoletja, saj je Cankar nekaj let živel tudi na Dunaju, ki je bilo takrat kulturno središče sveta. Seveda nas je zanimalo, ali je Cankar pisal o glasbi in med branjem njegovih del ugotovili, da mu je bila glasba med vsemi oblikami umetnosti najljubša. Njegova dela pa so navdih mnogim skladateljem, ki so uglasbili besedila Ivana Cankarja, in tako so nastale številne zborovske skladbe, opere, kantate...

Nikolaja Stock / OŠ Jelšane / Razvijanje komunikacijskih dejavnosti pri pouku slovenščine

Ena od pomembnih novosti, ki jih je uvedla 9-letna osnovna šola, je enakovredno razvijanje vseh komunikacijskih dejavnosti: poslušanja, govorjenja, branja in pisanja.

Poslušanje se načrtno razvija pri glasbenem pouku, v okviru slovenščine in tujega jezika. Pri slovenščini in angleščini razvijamo poslušanje v kombinaciji z ostalimi dejavnostmi: govorjenjem, branjem in pisanjem. Pri ostalih predmetih se poslušanje razvija bolj posredno.

Pri slovenščini poslušamo različne posnetke umetnostnih in neumetnostnih besedil, ki nimajo vedno vidne podpore. Učni načrt pa predvideva tudi obravnavo radijske igre.

V šol. letu 2015/2016 smo s 6. r. posneli radijsko igro Franeta Puntarja »A«. Snemanje smo realizirali v studiu. Pomagal nam je eden izmed staršev.

Letos smo z istimi učenci, ki so sedaj v 9. r., posnetek ponovno poslušali, ga analizirali in ovrednotili.

Simona Miklavc Pintarič / OŠ Spodnja Šiška / Šivanje v podaljšanem bivanju

Šivanje v podaljšanem bivanju in kot interesno dejavnost izvajam že 15 let. Moji cilji pri tej aktivnosti so predvsem delo z rokami, razvijanje fine motorike, koncentracije, občutka za red, koordinacije in samostojnosti, spodbujanje ustvarjalnosti, razvijanje sposobnosti na estetskem področju, uporaba šivanke (naučiti se napeljati šivanko in z njo ravnati), prišiti gumb, zakrpati luknjo na tkanini, seznanitev z osnovnimi tehnikami vezenja (različni vbodi).

Učenci postopno osvajajo različne tehnike šivanja. Začnejo s šivanjem na perforirani karton, kjer vadijo osnovne vbode. Sledi šivanje na preštevno tkanino npr. stramin in juto, kjer se urijo v zahtevnejših vbodih. Nastajajo čudoviti izdelki: prtički, torbice, denarnice, kazalke za knjigo, stenske slikice, darilne vrečke, voščilnice, zapestnice... Učenci so za šivanje izredno motivirani. Da izdelek končajo, morajo biti potrpežljivi in vztrajni, kar so pomembne spretnosti, ki jih v današnjem hitrem tempu življenja primanjkuje.

Anita Nedeljkovič Andlovic Osnovna šola Košana / Nov način življenja – nov način poučevanja

Predstavila bi nove metode poučevanja, ki se jih poslužujem pri pouku slovenščine. Hiter tempo življenja nas spodbuja k drugačnemu načinu poučevanja. V današnjem času od otrok težko pričakujemo, da bodo pri pouku samo sedeli in kot pasivni poslušalci usvajali nova znanja, ki jim bodo koristila v življenju. V svoj pouk sem začela vnašati gibanje. Predstavila bi, kaj me je k temu spodbudilo, kako to izvajam in kašnem metode uporabljam. Navedla bi tudi prednosti oziroma pozitivne učinke takega načina poučevanja. Predvsem, kako se na tak način krepi sodelovalno učenje in pozitivna komunikacija med učenci, kar je v današnjem času vsekakor naložba za življenje.

Nina Grum / OŠ Karla Destovnika-Kajuha / Od zgodbe do lutkovne predstave pri pouku nemščine

Danes v sodobni šoli govorimo o novem razumevanju učenja in poučevanja – o premiku osredotočenosti na učitelja k osredotočenosti na učenca in učenje. Danes je bistveno vprašanje, KAKO se naši učenci učijo in ne več KAJ. Vodilo pedagoga je, da so učenci pri pouku čim bolj aktivni in da jim na različne načine omogočimo celosten razvoj. Pri pouku tujih jezikov poučujemo veliko z gibanjem (gibalnimi pesmi), z IKT-jem, slikovnimi kartici, igranjem vlog, učenjem v naravi ter z gledališko pedagogiko. Slednjo želim predstaviti.

Cilj učenja drugega tujega jezika nemščine je vsekakor, da učenci čimprej spregovorijo. S tem ciljem v mislih, se moramo poslužiti čimveč orodij, da bi učenci v simuliranih situacijah govorili. V drugi triadi pri neobveznem izbirnem predmetu nemščina smo si po branju pravljice Rdeča kapica v nemščini zadali cilj, da bomo izdelali lutke in scenografijo ter zgodnico tudi v nemščini uprizorili. Učenci so se tako posredno učili jezik ob izdelovanju lutk in navsezadnje tudi neposredno pri pripravi besedišča za posamezno lutko oz. vlogo. Sami so soustvarjali ne le samo predstavo, temveč tudi pouk, kar je cilj sodobne šole.

Karla Đurković / OŠ Antona Žnideršiča Ilirska Bistrica / Varno v šolo na zabaven način

Promet je postal del našega življenja že od malih nog. Mlade mame se sprehajajo z otroškimi vozički po pločniku, ob njih otroci na kolesu tekmujejo, kdo gre hitreje, ti zrastejo v mladostnike z motorji in kasneje voznike avtomobilov. Pomembno vlogo pri učenju ustreznega vključevanja v promet in sprejemanja načel trajnostne mobilnosti igra šola. Ne samo, da jih izobražujemo o prometni varnosti in pripravljamo na kolesarski izpit, motivirati

jih moramo tudi za okolju čistejše načine potovanja. Rezultati takega pristopa so osebe, ki se bodo posluževale trajnostnih oblik mobilnosti z odgovornim vključevanjem v promet. V prispevku bom predstavila nekaj konkretnih primerov iz prakse, ki jih izvajamo na šoli. Spodbujamo varno vključevanje učencev v promet preko različnih aktivnosti: Prometna kača, dan brez avtomobila, Pešbus. Le-te služijo učenju trajnostnih načinov mobilnosti. Realizacija vseh teh aktivnosti pa ne bi bila mogoča ob podpori in zavzemanju staršev ter prostovoljnem sodelovanju starejših občanov, ki prenašajo svoja znanja na mlajše.

Marjeta Blagojević / OŠ Sečovelje / Vzgoja generacij za čisto okolje in še kaj

V sodobnem času ljudje hlepimo po čim večji količini informacij in napredka. V osnovnih šolah hitimo s snovjo, da bi učence čim več naučili v čim krajšem času. Ob tem pa pozabimo na tiste vrednote, ki so zares pomembne. Ko bo otrok odrasel, se bo iz šolskih dni najbolj spominjal snovi, ki so ga spremljale tudi v vsakdanjem življenju. V tem šolskem letu sem s prvošolci še bolj poglobljeno delovala v skrbi za čistejše okolje in veliko pozornost smo namenili tudi živalim. Veliko informacij je lahko dobiti v raznih medijih, potrebno pa je otroke (in včasih tudi njihove starše) naučiti, katere konkretne stvari in praktične postopke lahko sami naredijo že ta trenutek, da bo svet lepši za vse. Pomembna je torej akcija, da se zganemo iz cone udobja in začnemo delovati. Pa čeprav so koraki prvošolcev v tej smeri majhni, lahko z množico ljudi postanejo veliki.

Anja Bembič / Vrtec Jožefe Maslo Ilirska Bistrica / Uporaba teorije izbire pri svetovalnem delu s strokovnimi delavkami v vrtcu

Temeljna naloga svetovalne službe v vrtcu oziroma šoli je, da se na podlagi svojega strokovnega znanja prek svetovalnega odnosa vključuje v reševanje vprašanj vzgojno-izobraževalnega dela v vrtcu oziroma šoli tako, da pomaga in sodeluje z vsemi udeleženci in po potrebi z zunanji ustanovami. Svetovalni delavec naj bi potemtakem znal vzpostavljati in ohranjati dobre medosebne odnose in obvladal komunikacijske veščine. Navedeno postopno pridobivam in izpopolnjujem s pomočjo študija teorije izbire. Med drugim mi skupinske supervizije v okviru študija omogočajo samopresojo svojega delovanja (vedenj, prepričanj, pričakovanj ...), reflektiranje svojega dela in psihično razbremenitev. Vedno pogosteje zmorem z drugačnim razumevanjem pogledati na določeno vprašanje ali problematiko. Vse to je tudi razlog za vzpostavitev intervizijske skupine v vrtcu. Intervizija je vrsta supervizije; pomeni sodelovanje strokovnjakov ali prostovoljcev, ki delajo na istem področju in imajo primerljivo izobrazbo in delovne izkušnje. Omogoča jim izmenjavo delovnih izkušenj, spodbuja odprto komunikacijo in oblikovanje dobrih kolegialnih odnosov. Gre za proces, ki ni nikoli zares končan, vendar posamezniku omogoča nenehno strokovno in osebno rast.

Lucija Škvarča / OŠ Pivka / Kiparske delavnice z akademsko kiparko Uršo Toman

V okviru projekta SKUM (sodelovanje z umetniki in kulturnimi ustanovami v okviru pouka) sem se odločila, da v razred povabim akademsko kiparko Uršo Toman. Dogovorili sva se, da z učenci razvijava portret človeka, ker jim je to glede na starostno stopnjo (2. razred) nekako najbližje. Do sedaj smo izvedli tri delavnice. Učenci so ustvarili različne portretne kipe. V zadnji delavnici so se preizkusili v skupinskem kiparjenju. Za upodobitev so izbrali sošolce. Kiparili so na posebnih kiparskih stojalih. Spoznali so postopek oblikovanja, dolbenje kipov in "lepljenja" kipov. Vsi kipi so žgani v peči in zato tudi obstojni. V mesecu juniju jih bomo razstavil v Pokrajinskem muzeju v Kopru in sicer na prostem. S tem želimo povezati kipe z okoljem in jim dati novo dimenzijo, mogoče tudi zgodbo.

Tina Stanič / Šolski center Nova Gorica / Trajnostno ravnanje z odpadki

Dijake, z dejavnostjo na terenu in v razredu, navajam k odgovornem ravnanju z odpadki in njihovim pravilnim odlaganjem. Stanje najprej spoznavamo »v živo«, v obliki poldnevne ekskurzije. Navadno, ob dnevu Zemlje (22.4.), obiščemo lokalno odlagališče odpadkov, kjer si ogledamo kje odpadki končajo, ko se jih enkrat doma znebimo. Na območju deponije nam pokažejo tudi zbirni center in čistilno napravo za odpadne izcedne vode. Dijaki s pomočjo usposobljenega zaposlenega spoznavajo problematiko odpadkov, saj imajo možnost aktivno sodelovati in že na terenu pridobiti odgovore na številna vprašanja in dileme. Kasneje, pri pouku, v obliki skupinskega dela analiziramo še teorijo. Cilj, ki ga zasledujem z dejavnostjo je predvsem ta, da bodo dijaki kasneje, v vsakodnevnem življenju, sposobni pravilno ravnati z raznovrstnimi odpadki s katerim se bodo srečali, pa naj si bo to doma – v gospodinjstvih, na bodočem delavnem mestu ali v prostem času.

Irena Knafelc / OŠ Šturje Ajdovščina / Učinkovita uporaba električnih in elektronskih naprav in njihova reciklaža

V članku bi predstavila, kako smo z učenci izpeljali projekt o učinkoviti uporabi električnih in elektronskih naprav in njihovi reciklaži. Želeli smo širiti znanje in informacije glede ustreznega ravnanja z njimi ter opozarjati na škodljivost, ki jo ta vrsta odpadkov predstavlja za okolje.

Najprej so učenci raziskovali, koliko energije porabijo njim priljubljeni aparati, iz česa so zgrajeni, koliko se jih proda v Sloveniji, po svetu... Naredili so tudi anketo med učenci od 6. do 9. razreda o posedovanju elektronskih naprav. Nato so začeli raziskovati, kako bi lahko prihranili nekaj energije pri telefonu, televiziji, računalniku. Imeli so izjemno zanimive, pametne, izvedljive ideje. Šolo so opremili tudi z opozorilnimi napisi o varčevanju z energijo. Nato so se ukvarjali še z reciklažo in ponovno uporabo teh naprav. Naredili so nekaj zelo zanimivih izdelkov, obiskal nas je E- transformer - posebno vozilo, ki s pomočjo multimedijskih predstavitev seznanja o pomembnosti pravilnega ravnanja z E-odpadki, odšli pa smo tudi na ogled Zbirnega centra odpadkov. Pridružili smo se nagradno ozaveščevalni akciji zbiranja odpadne električne in elektronske opreme, v kateri je šola zmagala in si prislužila koncert raperja Zlatkota.

Ana Čeligoj / OŠ Jelšane / Zgodnje matematične dejavnosti na podlagi otroškega literarnega dela

Matematika otroka obkroža vedno in povsod. Po navadi se sploh ne zaveda, da matematiko uporablja, a jo. V predšolskem obdobju se otrok srečuje z matematiko vsakodneвно. Uči se je in jo spoznava v majhnih korakih. Skozi lastne izkušnje in znanja rešuje matematične probleme, kar mu daje občutek uspeha.

V vrtcu matematiko spoznavamo na zabaven in nevsiljiv način. V večini skozi spontane ali vodene dejavnosti, skozi dnevno rutino, igro, na sprehodu ipd. Vse to nam omogoča, da matematiko z lahkoto integriramo tudi v druga področja in jo tako otrokom podamo na konkretniji in nazornejši način.

V predstavitvi bomo izpostavili pomen učenja zgodnje matematike in njeno povezovanje z drugimi področji, konkretno z otroško literaturo. Predstavili bomo matematične igre, pripravljene na osnovi otroškega literarnega dela The doorbell rang, ki smo jih izvajali v vrtcu. Cilj teh dejavnosti je bil otrokom matematiko približati, jo ponuditi na konkreten način in skozi vsebinsko zgodbo zastaviti matematične probleme tako, da je bilo iskanje njihovih rešitev zabava in užitek za otroke vseh starosti.

Damijana Pecman / OŠ Miroslava Vilharja Postojna / S semeni do samooskrbe s hrano

V prispevku bom predstavila prednosti domače pridelave semen in vzgojo sadik iz domačih semen. Kot primer dobre prakse bom predstavila izmenjavo semen in sadik na naši šoli. Na

tem dogodku sodelujejo člani kmetijskega in cvetličarskega krožka ter Eko šolski vrt. Udeleženci delavnice se bodo naučili izdelati semenski trak. Spregovorila bom tudi o razlikah med starimi sortami in industrijskimi sortami, zakaj so lastna semena preživetja ter o gensko spremenjenih semenih. Ker rastline potrebujejo za lepšo rast gnojilo, bom udeležence seznanila z recepturami za ekološka gnojila. Zadnje čase je veliko govora o škodljivih učinkih industrijskih škropiv, zato si bomo izmenjali na delavnici izkušnje za pripravo ekoloških škropiv.

Darja Gorup / Osnovna šola Šturje Ajdovščina / Delo z avtentičnimi zgodovinskimi viri kot vzpodbuda za razvijanje kvalitetnih medsebojnih odnosov v prihodnosti

Koncept trajnostnega razvoja med drugim vključuje tudi razmišljanja o vrednotah, ki izhajajo iz medčloveških odnosov. Take vrednote so na primer spoštovanje kulturne raznolikosti, obravnava ljudi po načelu enakovrednosti oziroma pomen demokratičnega odločanja in življenja v pretekli, še bolj pa sodobni družbi. Kot učiteljica zgodovine se sprašujem, kako spodbuditi učence, da bodo usvojili senzibilnost za trajnostne vidike razvoja medčloveških odnosov.

Čeprav si ljudje želimo živeti v družbeno pravičnem svetu pa se poraja vprašanje, kakšna je pot do zaželene prihodnosti. Učitelji tu nismo nemočni. Sam prenos ali kopičenje znanja zagotovo še ne vodita k trajnostni spremembi, a samo poučevanje poleg izobraževalne vedno vsebuje tudi vzgojno komponento.

Obravnavanje težke teme, kot je na primer holokavst v 9. razredu, je velik izziv. Pri obravnavi snovi je potrebno poiskati ravnotežje med čustvenostjo ter golimi podatki. Za obravnavo teme holokavsta je na voljo mnogo zgodovinskih virov, najbolj pa se učencev dotaknejo tisti, ki so avtentični. To so na primer osebne zgodbe ljudi (še najbolj pa otrok), ki so imeli za seboj to težko izkušnjo, o njej spregovorili ter na ta način omogočili učenje in razmislek prihodnjim generacijam. Ob poučevanju o temah, ki se dotikajo nasilja ter krivic opažam, da so učenci pogosto otopeli. Ko pa govorimo o osebah z imenom ter primkom, se otrok zgodba v večji meri dotakne ter jim ostane v trajnejšem spominu.

Predstavila bom nekaj primerov dobre prakse, ki jih uporabljam pri poučevanju zgodovine v devetem razredu (učenci na podlagi ogleda otroškega čevlja sestavijo opis njegovega lastnika, vključevanje življenjskih zgodb iz slovenskega prostora...).

Naloga učitelja zgodovine je opozarjati mlade na napake iz preteklosti, da bo prihodnost bodočih generacij človeka vredno življenje.

Polona Čeligoj / Vrtec Jožefe Maslo Ilirska Bistrica / Gozd – učilnica za življenje

Vsestranski pozitiven vpliv narave na človeka nam je poznan že od nekdaj. Narava, naša prvinska zibelka, prva učiteljica in nenazadnje tudi ostra sodnica, nam nenehno ponuja možnosti za učenje.

V našem okolju imamo to srečo, da je bila narava do sedaj do nas še precej prijazna. Ponuja nam obilo različnih okolij za vsestransko in vseživljenjsko učenje. Bogatost z gozdovi in njihova dostopnost, pa nam, pedagoškim delavcem odpira vrata največje učilnice.

Kot vzgojiteljica predšolskih otrok, ki s svojo skupino redno obiskujem gozd, že več let spremljam pozitivne učinke teh obiskov na otroke. Ne samo razvijanje odnosa do narave in gozda kot takega. Gozd ni samo odlično okolje za raziskovanje in razvoj vseh področij kurikula. V gozdu se razvijajo otrokove osebne lastnosti, tkejo se trdna in lepa prijateljstva. S svojimi neskončnimi materiali otroci razvijajo vsa svoja čutila, so ustvarjalni in konec koncev krepijo tudi zdravje.

Z rednimi obiski gozda, pomagamo otrokom zgraditi trden temelj na vseh njihovih področjih, bazo, ki jih bo spremljala na njihovi poti celo življenje.

Mariza Golle / Osnovna šola Pivka / CAJON - SESTAVIM, POBARVAM IN IGRAM

Na konferenci bom predstavila del izvedbe projekta CAJON - SESTAVIM, POBARVAM IN IGRAM, ki ga vodita Jaka Strajnar (Cajon.si) in Slovensko društvo Carla Orffa. Projekt se izvaja v šolskem letu 2018/2019 na Osnovni šoli Pivka.

Projekt je zelo ustvarjalno in povezovalno zastavljen. V njem sodelujejo učenci na različnih področjih: izdelava glasbila – cojona, poslikava in igranje na glasbilu. Cojon je tolkalo v obliki škatle, narejeno je iz lesa, nanj se običajno igra s prsti in dlanmi.

Izdelavo cajona je prevzela skupina učencev, ki obiskuje izbirni predmet Ustvarjamo v lesu. Poslikavo so izvedli učenci, ki obiskujejo izbirni predmet Likovno snovanje. Na cajone bo igrala skupina učencev iz 6. razreda.

V svoji predstavitvi se bom osredotočila na poslikavo cojonov. Naše delo je bilo sestavljeno iz načrtovanja poteka dela, iskanja ustreznega motiva, ki naj bi bil nevtralen in igriv ter enoten za osem instrumentov. Sledila je priprava in poslikava instrumentov.

V zaključku bom predstavila tudi glasbeno izvedbo.

Benamina Frank / OŠ Antona Žnideršiča Ilirska Bistrica / Z Erasmusom v Dublin na izobraževanje o družabnih omrežjih

V okviru programa Erasmus+ sem v začetku julija 2018 kot učiteljica geografije na OŠ Rudolfa Ukoviča Podgrad udeležila 6-dnevnega izobraževanja z naslovom »The Best Social Media and Web Solutions for Your Classroom«. Tečaj je potekal v zavodu EUROPASS v Dublinu. Izobraževanja smo se udeležili učitelji iz Slovenije, Španije, Finske in Češke. Namen izobraževanja je bil vključevanje družabnih omrežij in spletnih orodij v proces poučevanja. Spoznali smo za pouk uporabna spletna orodja, kot npr. Trello, Evernote, Toondoo, ReadTheory, LyricsTraining, Khan Academy, Edpuzzle, ClassDojo, Mindomo, ki vam jih bom na kratko predstavila. Prav tako smo se preizkusili v uporabi Googlovih orodij za izdelavo vprašalnikov in kvizov. Ker je tveganj ali nevarnosti za naš računalnik in podatke veliko, smo se seznanili z nasveti, ki nam pomagajo do varnega in brezskbnega dostopa do spletnih informacij in vsebin.

Aljaž Božič / OŠ Velika Dolina / Primeri dobre prakse – matematika in trajnostni razvoj

Trajnostni razvoj lahko razumemo na zelo različne načine, saj pokriva veliko področij. V uvodu prispevka bo obravnavan trajnostni razvoj v izobraževanju kot neprestano izobraževanje učiteljev, sledenje novostim in napredkom v vsakdanjem življenju z aktivnim vključevanjem v učni načrt in posledično prilagajanje učnih metod. Prikazani bodo primeri dobre prakse, kjer so učne vsebine prilagojene tako, da vključujejo znanje iz okoljskega, socialnega, ekonomskega in kulturnega vidika, to pomeni vseh vej trajnostnega razvoja. Primeri dobre prakse bodo iz področja matematike, konkretizirani z nalogami, predstavljeni pa skupaj z odzivi in evalvacijo učencev.

Anita Kosem / OŠ Prežihovega Voranca Jesenice / Veganstvo – več kot le trend

Veganstvo je način življenja, ki ne vključuje izdelkov živalskega izvora. V prehrani so to mleko in mlečni izdelki, meso, ribe, jajca in med. Prav tako ne uporabljajo usnja in krzna. Čedalje več ljudi se odloča za tak način življenja, ki naj bi bil zdravju in okolju bolj prijazen. Zaradi povečanja povpraševanja po veganskih izdelkih so jih naše trgovine vključile v svojo ponudbo. Narašča tudi število veganskih restavracij, ki ponujajo tovrstno hrano. Veganstvo pa nima vpliv samo na gospodarstvo in trge, ampak tudi na okolje. Živinoreja vpliva na onesnaženje zraka, vode in degradacijo tal. Zaradi intenzivnega gnojenja travnikov se izgublja biotska raznolikost. Največ toplogrednih plinov povzroči reja goved, še posebej bikov. Porabnik organsko pridelane govedine je v enem letu odgovoren za toliko toplogrednih plinov, kot je porabnik svinjine v štirih letih. Če jih želimo gojiti brez zdravil in antibiotikov, te živali potrebujejo več pašne površine. Z živinorejo je povezana poraba vode v kmetijstvu.

Voda predstavlja več kot 60% telesne mase živali in ob njenem pomanjkanju se zniža produkcija mesa, mleka in jajc. Zgodnja košnja pa onemogoča, da bi dozorele tiste rastline, ki so hrana travniškim pticam. V času zgodnje košnje se uniči veliko njihovih gnezd z mladiči in zaradi tega poginejo. O veganski prehrani so mnenja še vedno mešana. Iz leta v leto pa je vse več ljudi, ki se prehranjuje izključno vegansko in takšen je tudi njihov način življenja. Idealistično gledano bi lakota v trenutku izginila, če bi vso rastlinsko hrano, ki jo namenjamo živinoreji, porabili za hrano ljudi. Zmanjšala bi se tudi poraba nafte in potreb po transportu, kar bi občutno zmanjšalo izpuste toplogrednih plinov v ozračje. Kmetijske površine bi se spremenile nazaj v gozdove in rodovitne ekosisteme s pestro biodiverzitetjo. Pri pouku gospodinjstva, naravoslovja in biologije se učenci seznanijo tudi za različnimi – alternativnimi načini prehranjevanja. Učencem so predstavljene različne prehranjevalne piramide in najnovejše raziskave o njihovih vplivih na naše zdravje. Po priporočilih naj bi otroci jedli vse, če želijo doseči optimalen umski in gibalni razvoj.

Anja Frank / OŠ Dragotina Ketteja, Ilirska Bistrica / Učenje angleščine z gibanjem, Jezikovna gibalnica

Učenci se lahko izražajo tudi nebesedno, z gibi. Gibalno izražanje je pri naših urah angleščine vedno prisotno, je stalnica. Učenci lahko gibalno ustvarjajo in poustvarjajo, opisujejo svet okrog sebe ali pa izrazijo svoje misli in občutja. Preko gibov ustvarimo temelje in trdno podlago za kasnejše besedno izražanje.

Po Asherju (Learning Another Language Through Actions, James J. Asher(2009)), naj bi se razumevanje jezika razvijalo prek gibanja telesa. Učenci najprej le poslušajo jezik in navodila, šele ko so pripravljeni, pa spregovorijo. Glavna ugotovitev vseh njegovih raziskav je, da se učenje tujih jezikov ne začne preko produkcije, ampak prek sprejemanja.

Učenci gibalne aktivnosti radi izvajajo že zaradi same aktivnosti, saj je njihova notranja motivacija visoka.

Z učenci 1. triletja smo se pogovarjali o načinu poučevanja ter učenja angleščine in analizirali učne ure. Lahko povzamem, da je angleščina priljubljen predmet in se je radi učijo. Na vprašanje zakaj se je radi učijo, so bili v odgovoru skoraj enotni. Enoglasno so odgovorili, da se angleščine radi učijo, ker se pri urah igramo razne igre, pojemo, plešemo, telovadimo in je naša učilnica tudi vrt, šolski park, igrišče...

Njihovi odgovori kažejo na prisotnost visoke stopnje aktivnosti pri pouku, ki jo zaznajo in pohvalijo.

Po nadaljnjem pogovoru, zakaj se angleščine učimo s poudarkom na gibalnih aktivnostih, smo prišli do ugotovitve, da je angleščina podobna fitnesu. Pri fitnesu treniramo naše mišice in krepimo naše telo, pri izvajanju gibalnih aktivnostih pri urah angleščine pa spoznavamo, razvijamo in širimo znanje jezika. Naše znanje je z več vaje vedno boljše. Ves čas so učenci poleg miselne dejavnosti, aktivni tudi telesno. Tako so naše ure angleščine postale 'ENGLISH FITNESS'.

Kristina Jenko Čekada / OŠ Rudolfa Ukoviča Podgrad / Interaktivno bralno razumevanje – Read Theory/Interactive reading

Read Theory je spletna stran, na kateri je na voljo nešteto besedil in vaj za bralno razumevanje v angleščini. Zanimiva je zaradi individualne metode dela. V Google brskalnik je potrebno vtipkati iskalni pojem 'Read Theory', potem se odpre prva stran, kjer učenec opravi začetni kviz iz bralnega razumevanja ('Read Theory Quiz'), ki ga takoj uvrsti na določeno stopnjo poznavanja in razumevanja angleškega jezika. Delo je potem izjemno lahko, saj program ponuja učencu besedila na ustrezni ravni, jih ovrednoti in nato poišče težja besedila, ki ustrezajo njegovemu napredku. Učenec na tak način dobi takojšnjo povratno informacijo, ki je poleg tega povsem objektivna.

Stran je primerna tudi za delo v virtualnem razredu, ker omogoča učitelju, da vnese imena učencev ter spremlja njihov napredek na področju bralnega razumevanja. Naloge lahko tudi natisne v papirnati obliki. Učenci razvijajo svojo sposobnost branja, razumevanja, kritičnega mišljenja ter bogatijo svoje besedišče v angleškem jeziku.

Interactive reading – Read Theory

Read Theory is a website which offers numerous English reading texts and reading comprehension exercises. It is interesting for its individual learning method. 'Read Theory' first page opens with an introductory reading comprehension quiz ('Read Theory quiz'). The students are immediately classified by their reading comprehension skill. Learning is extremely easy afterwards since the programme gives the appropriate reading texts to the students according to their ability, it assesses them by itself and finds more difficult texts due to their progress. They get the immediate feedback, which is also quite objective.

The website meets the needs of the virtual classroom because it enables a teacher to register their students and follow their progress in reading comprehension. The worksheets can be printed out as well. The students develop their ability to read, understand, think critically and in this way they can also enrich their vocabulary.

Robert Lang / Osnovna šola Mala Nedelja / Šolsko glasilo – plod sodelovanja učencev in delavcev šole

Na Osnovni šoli Mala Nedelja vsako leto izdamo šolsko glasilo Novinarček. Urejanje glasila sem prevzel pred dvanajstimi leti, ko sem postal knjižničar na sedanji šoli. Glasilo je kronika dogodkov skozi celo šolsko leto, dokumentirana s prispevki in fotografijami vzgojiteljic, učiteljev ter seveda učencev. Poleg kronike imamo tudi literarno ter umetnostno rubriko, kjer objavljamo najvidnejše prispevke naših učencev. Ne manjka pa tudi razvedrilni del s križankami in šalami.

Uredniški odbor, v katerega povabim zainteresirane učence, prispevke zbira že od samega začetka šolskega leta. Delo si razdelimo in organiziramo tako, da se vsak posameznik najde v svojem interesnem področju. Potrebujemo učence, spretno z računalnikom, fotoaparatom ter programskimi orodji, kot so Word, Publisher in raznimi grafičnimi programi za obdelavo fotografij. Rabimo tudi učence, ki s svojo kreativnostjo in idejami dajo glasilu dodatno vrednost. Glasilo izide prvi teden v juniju. Tudi prodaja glasila je v domeni učencev, ki se za nekaj dni prelevijo v kolporterje.

Robert Lang / Osnovna šola Mala Nedelja / Književnost je lahko tudi zabavna

Učitelji, še posebej slavisti, se že dlje časa ukvarjamo z vprašanjem, kako učencem v današnjem času približati velikane slovenske književnosti in njihova dela. Pri obravnavi del, ki imajo precej razumljivo zgodbo, ni težav. Pri obravnavi npr. Prešernove Glose pa ni več take motivacije. Težje je učence motivirati tudi za branje npr. Bevkovih, Tavčarjevih in Cankarjevih del, saj danes v dobi pametnih naprav večina mladih težko razume, da je nekdo moral v šolo s ponošenimi čevlji ali obleko, da ni bilo kave, da so bile suhe hruške največji možni posladek.

Na naši šoli učence seznanjamo s književniki in njihovimi deli že v vrtcu ali v prvi triadi. Pristopi in metode so različni, od dramatizacij do animacij in filmskih sekvenc. Tega ne počnemo samo pri pouku slovenskega jezika, ampak tudi pri različnih izbirnih predmetih, interesnih dejavnostih ipd. Kar nastane, pa predstavimo in objavimo na proslavah, na šolski spletni strani ter šolskem glasilu.

Taja Tavčar / OŠ dr Bogomira Magajne Divača / Umirjen otrok, srečen otrok.

Če želimo motivirane in ustvarjalne učence, jih moramo najprej sprostiti in umiriti. V vrtincu časa tisočerih informacij, otroci kot spužve srkajo znanje iz različnih kanalov. Težava se pojavlja v tem, da ne sledimo več ritmu otroka ampak ritmu pričakovanj zunanjega sveta. Zato čutim, kot strokovna delavka v vzgoji in izobraževanju, da naša naloga ni le posredovanje znanja ampak uvajanje metod dela, kjer otroci umirijo svoje misli, čustva, se naučijo slišati svoj dih in več čutno zaznavati svet okoli sebe. Prepričana sem, da če posvetimo tovrstnim dejavnostim več časa, bomo potrebovali za vse ostalo manj časa. Prikazala bom nekaj dejavnosti, ki jih lahko konkretno uporabimo pri vseh predmetih. Sama se tovrstnih gibalno-sprostitutvenih metod, joge za otroke poslužujem pri učenju angleščine od 1. do 5. razreda. Učna ura naj bo sestavljena kakor krivulja, kjer učitelj vodi proces učenja od začetnega umirjanja preko aktivno-gibalnega dela do zaključnega sproščanja. Naloga učitelja je prebuditi v otroku vedoželjnost, motivacijo, ustvarjalnost. Naučiti ga verjeti vase in izkoristiti svoje najvišje potenciale.

Maja Vičič Jagodnik / OŠ Rudolfa Ukoviča Podgrad / Inkluzija v šoli - izziv sodobnega učitelja

V svojem zapisu pojasnim pojem inkluzija v šoli in podrobneje opišem kaj le-ta prinaša. Način dela in dojemanja posameznika je povsem drugačen kot nekoč. V razredu se razredni učitelji srečujemo z različnimi skupinami otrok s posebnimi potrebami. Različnost nas bogati in nas vseskozi postavlja pred nove izzive. Inkluzija od učitelja zahteva še večjo mero znanja s področja oseb s posebnimi potrebami in za uspešno vključevanje so ključnega pomena uspešno sodelovanje z drugimi strokovnjaki ter lastna angažiranost in želja po nenehnem strokovnem izpopolnjevanju pa tudi učiteljeva fleksibilnost in empatičnost. V nadaljevanju bom predstavila nekaj primerov inkluzije otrok s posebnimi potrebami v redno osnovno šolo, podrobneje se bom posvetila vključitvi otroka z avtizmom. Predstavila bom izzive pri delu z njim ter poudarila dejstvo, da ni univerzalnega recepta in da so nam takšni otroci še vedno velika uganika. Za konec bom predstavila nekaj primerov izvedenih dejavnosti ter prilagoditev za otroka z avtizmom.

Saška Aleksandra Pogorevc / OŠ Gorje / A spet bo treba pisat!?

Kot učiteljica angleščine v četrtem in petem razredu se pogosto sprašujem, kako učence naučiti spretnosti pisanja. Razvoj vseh štirih sporazumevalnih sposobnosti poteka po stopnjah, ki so povezane z določenim starostnim obdobjem. Najboljša priprava za določeno stopnjo je dobro usvojena prejšnja stopnja. Torej je najboljša priprava za branje in pisanje dobro razvito govorjenje in poslušanje. Pri pisanju samostojnih besedil v tujem jeziku prihaja do tega, da si učenci v mislih dobesedno prevajajo iz maternega jezika. To povzroči veliko nepravilnosti. Učence je potrebno naučiti uporabljati angleške strukture stavkov in pravičen besedni red. V članku bom predstavila nekaj idej, s katerimi so učenci ostali motivirani za pisanje.

Tamara Oblak / OŠ Črna na Koroškem / Vključevanje IKT v pouk športa – aplikacije Videodelay, Actionbound in Edpuzzle

Tehnologija se hitro razvija, postala je velik del našega vsakdana. Z namenom stopiti v korak s časom, uvajali nove načine poučevanja in pouk narediti kakovostnejši ter zanimivejši jo večkrat uporabljam pri pouku. Uporaba nekaterih aplikacij omogoča doseganje višjih, kakovostnejših ciljev. Predstavila bom tri aplikacije, ki so se pokazale kot dobra praksa pri urah športa.

Aplikacija VideoDelay omogoča zamik posnetega gibanja. Izvedemo gibanje, ki ga aplikacija snema in z zamikom predvaja, da si gibanje lahko ogledamo. Aplikacija je zelo uporabna za samovrednotenje, saj je naša predstava gibanja večinoma drugačna kot dejanska izvedba.

Actionbound je zanimiva aplikacija, s katero rešujemo naloge različnih tipov: vprašanja, kvize, ustvarjamo fotografije, videe in zvočne posnetke, tekmovanja. Učenci delajo samostojno ali v skupinah. Učitelj za vsakega učenca ali skupino vidi, kje so bili, koliko časa so potrebovali, katere naloge so rešili in kako uspešno. Predstavila bom primer uporabe aplikacije pri uri športa v telovadnici in uporabo aplikacije na športnem dnevu.

Edpuzzle je spletna storitev, pri kateri lahko v videoposnetek vključimo svoj zvočni posnetek, pomembne informacije, vprašanja in kvize. Uporabna je za samostojno učenje, tako med uro športa ali kot domača naloga pred naslednjo uro. Lahko jo uporabljamo tudi takrat, kadar učenec dalj časa manjka pri pouku in mora sam nadoknaditi zamujeno snov.

Alenka Valenčič / Osnovna šola Košana / Od ideje do izdelave recikliranih briketov

Pri pouku tehnike in tehnologije se učenci v 6. razredu seznanijo s papirnimi in lesnimi gradivi. Iz teh gradiv izdelujejo tudi izdelke. Poleg spoznavanja gradiv, pri pouku veliko govorimo tudi o varovanju okolja in o preudarnem obnašanju, od pridelave oz. predelave izdelkov, pri nakupu, pri shranjevanju, pri porabi oz. potrošnji, pa vse do odpadkov. Strinjali smo se, da recikliranje odpadkov v veliki meri prispeva k skrbi za čisto in urejeno okolje, saj lahko koristne surovine vrnemo v ponovno uporabo in tako varčujemo z energijo in zmanjšujemo odlagališča odpadkov.

V prispevku bom predstavila, kako so učenci 6. razreda izdelali uporaben recikliran izdelek. Prikazan bo postopek, kako so ostanke lesa, ki so nastali pri obdelavi oz. predelavi lesa in star papir, uporabili za izdelavo recikliranih briketov.

Saša Silič / OŠ Ludvika Pliberška Maribor / 1. Izdelava didaktičnih iger pri pouku fizike; 2. Spoznavanje in utrjevanje učnih vsebin s pomočjo Flippity.net

1. Pri pouku fizike v 9. razredu sem se odločil, da učenci kot projektno nalogo izdelajo didaktične igre, katere se navezujejo na snov iz področja fizike.

Učenci so izdelovali igre na teme:

- Ne jezi se pri pouku fizike
- Potuj po poteh znanja
- Karte: Fizikalne enote in količine, Predpone, Večje – manjše, Spomin, Enakovredni pari
- Sestavljanka

Učenci so z izdelovanjem igre utrjevali svoje znanje in ga pri tem spontano tudi nadgradili.

Ker so igre primerne za igranje v parih ali skupini, se s tem krepijo medsebojno sodelovanje pri pouku.

Pri tem so učenci obogatili učno okolje s pomočjo humorja, domišljije, tveganja in predvsem dobre medsebojne komunikacije.

Učenci so poleg fizike uporabili znanja iz področja likovne umetnosti, tehnike in tehnologije, matematike, slovenščine, računalništva, zgodovine, ...

Pri izdelavi iger so se zelo dobro vključevali učenci, ki so drugače pri pouku zelo zadržani, tihi ali pa imajo manj predznanja.

Večina iger je s spremembo vprašanj lahko primerna tudi za ostale predmete v šoli.

Učenci so takšno delo sprejeli zelo pozitivno in si želijo čim več podobnega dela v šoli.

2. Pri pripravi na pouk fizike sem veliko razmišljal, kako učence bolj motivirati za samostojno učenje, utrjevanje snovi in spoznavanje novih pojmov s poudarkom, da bi se pri tem učenci tudi igrali oz. zabavali.

Flippity.net je eno tistih spletnih orodij, ki jih učitelji lahko uporabijo za ustvarjanje interaktivnih izobraževalnih vsebin. Učitelji lahko izboljšajo izobraževalne izkušnje svojih učencev z ustvarjanjem različnih »kul« aktivnosti na preprosti način in v kratkem času.

Do njega dostopamo s pomočjo računalnika oz. mobilne naprave. Spletno orodje nam omogoča izdelavo kvizov, spomina, križank, tombole, igre vislice, iskanje pojmov, ...

Dostop do spletnega orodja je prost. Potrebujete le Googlov račun in osnovno znanje za delo s preglednicami. Po končani pripravi igre se datoteka shrani v Googlov spletni dokument. Učencem se lahko posreduje spletna povezava za reševanje s pomočjo mobilne naprave. Glede na vrsto naloge se lahko nekatere naloge tudi natisnejo in izvedejo v razredu brez računalniške opreme.

Na ta način lahko kombiniramo tradicionalno poučevanje in modernejše metode z uporabo IKT.

Delo lahko poteka samostojno, v parih, ali pa učenci preverjajo svoje znanje v skupinah.

Petra Gec / OŠ Dragomirja Benčiča Brkina Hrpelje / Sprostitutvene tehnike za otroke

Naučiti se, kako ohraniti mir v čustveno težkih situacijah, je pomembna življenjska spretnost. Otroci in mladostniki se srečujejo s stresom, ki je povezan s šolo, družinskim okoljem v katerem živijo, težavami s prijatelji, ustrahovanjem med vrstniki, itd. Naučiti se, kako se umiriti, je večina s katero se lahko otroci lahko lažje soočajo s šolo in z drugimi težavami.

Ker sama že več let poučujem mlajše otroke bi vam v svojem prispevku rada predstavila načine oz. tehnike, kako umiriti učence, da so pripravljeni na delo in pri tem bolj zbrani in uspešni pri samem delu oz. da lahko za trenutek pozabijo na težave, ki se dogajajo v domačem okolju ali pa med vrstniki. Predstavila vam bom tehnike, ki jih sama uporabljam pri svojem delu. Opažam, da sprostitutvene dejavnosti, kot so razne dihalne vaje, vodena vizualizacija, masaže in otroška joga, vplivajo na počutje otrok, da so po teh vajah bolj umirjeni, sproščeni in zbrani za delo.

Alenka Slavec Geržina / OŠ Prestranek / Razvijanje zdrave samopodobe učencev

Leta 2015 sem se vključila v program Razvijanja pozitivnega samovrednotenja otrok in mladostnikov, katerega ustanovitelj je dr. Robert W. Reasoner. Z izboljšanjem medosebnih odnosov sem želela izboljšati učni uspeh.

Skozi 22 letno poučevanje, sem opazila, da so učenci so nestrpnejši, nasilnejši in manj samokritični. Težje sprejemajo učne neuspehe. Pozornost učencev je šibkejša in odkrenljivejša. Niso vztrajni pri učnih naporih.

Učne težave so velikokrat povezanih z nizko samopodobo, zato se težko pripravijo do dela, pogosto motijo pouk, ne opravljajo šolskih dolžnosti. Prepričani so, da naporov ne bodo zmogli. Zato je težko vzpostaviti prijetno, pozitivno delovno vzdušje. Učenci se ne poslušajo med sabo, so žaljivi drug do drugega, posmehljivi ter celo nasilni. Pogosto vpadajo v besedo.

Na konferenci bom predstavila tehnike, s katerimi v razredu skušam krepiti medosebne odnose, razvijajo socialne kompetence in s tem zdravo samozavest in samopodobo učencev, kar spada med ključna načela trajnostnega razvoja.

Iztok Žižek / Šolski center za pošto, ekonomijo in telekomunikacije / Mikroplastika na otroških igriščih

Slovensko morje spada med najbolj onesnažena morja na svetu z mikroplastiko. Večina raziskav onesnaženja z mikroplastiko se omejuje na morja in reke, zanemarjen je vpliv mikroplastike na kopnem. V tujini je bilo narejeno veliko raziskav o negativnem vplivu umetne trave na okolje. Ena od pomembnejših sestavin umetne trave je granulati, ki ga pridobijo iz izrabljenih avtomobilskih gum. Več tujih raziskav ugotavlja škodljive posledice dolgotrajnega igranja na umetni travi. Na drugi strani raziskave dokazujejo ekološko

upravičenost zamenjave naravne trave z umetno. V tujini (predvsem v ZDA) se umetna trava ne uporablja samo na športnih površinah ampak v vedno večji meri na otroških igriščih in zasebnih površinah. Ko se odločamo o zamenjavi naravne trave z umetno je potrebna podrobna analiza glede na ciljno skupino, ki bo površino uporabljala, še posebej ko gre za javne površine (vrtci, šole).

Urška Kovač Grad OŠ Dragomelj Zmanjševanje ogljičnega odtisa pri pripravi šolske prehrane "Ogljični odtis je skupna količina emisij toplogrednih plinov, ki so posledica aktivnosti posameznika, organizacije, dogodka ali proizvoda, izražena v ekvivalentu ogljikovega dioksida (CO₂).

V želji uspešnega trajnostnega razvoja in skrbi za zdravo okolje je vsak izmed nas pomemben kamen v mozaiku. Tudi šolska kuhinja ni izjema.

Na šoli smo se zmanjševanja lotili preko analize dobaviteljske verige in embalaže v kateri so surovine dostavljene v šolsko kuhinjo. Analiza pokaže, da ob primerni izbiri dobaviteljev, ustreznem kreiranju jedilnikov. Ter dogovoru o izbiri embalaže lahko konkretno vplivamo na ogljični odtis, ki ga pušča priprava šolske prehrane. Velik vpliv ima tudi vključevanje lokalnih dobaviteljev in izbira sezonskih surovin.

Končni rezultat pravilnega načrtovanja obrokov je na koncu tudi manjša količina zavržene hrane.

Rezultati so zelo zanimivi.

Kjer je volja je tudi pot.

V kratkem času se da veliko spremeniti.

Elena Sedmak / Osnovna šola Antona Žnideršiča Ilirska Bistrica / Uporaba spletnega orodja padlet pri sodelovalnem učenju

Z IKT tehnologijo je dandanes tako kot je bilo včasih, ko so pred nas postavili papir, barvice, glino... v istem trenutku smo začeli raziskovati in izdelovati. Danes imamo pred seboj mlade ljudi, ki jih uporaba digitalne tehnike zmotivira precej hitreje kot kakršnakoli druga dejavnost - prav zato moja izbira spletnega orodja padlet pri pouku. Precej enostavno spletno okolje namreč omogoča, da so učenci pri pouku in po njem aktivnejši. Na daljavo soustvarjajo - urejajo skupinske virtualne tabelske slike, ki jih vedno znova dopolnjujejo, spreminjajo in nadgrajujejo ter delijo z drugimi. Skozi evalvacijo nastalih tabelskih slik učenci vire in poiskane podatke med sabo primerjajo in kritično presojujejo. Učijo se sodelovalnega dela in spoznavajo njegove prednosti. Ker padleti skozi možnosti različnega oblikovanja omogočajo nalaganje slik, videov in različnih dokumentov, so odlično orodje za celostno predstavitev obravnavane učne teme. Hkrati učitelju in učencem omogočajo boljši vpogled v proces učenja ter s tem izboljšajo učne rezultate.

Irena Dolgan / Šolski center Srečka Kosovela Sežana / Raziskovanje jamskega ekosistema

V Šolskem Centru Srečka Kosovela Sežana smo izvedli interdisciplinarne raziskave kraškega podzemlja. Pri raziskavah so nam strokovno podporo nudili strokovnjaki Parka Škocjanske jame. V okviru naravoslovja so dijaki izvedli biološke, kemijske in fizikalne analize jamskega ekosistema, pri čemer so povezali znanje vseh treh predmetov. Opravili so kemijska, fizikalna in biološka opazovanja, meritve in analize vode, tal, zraka, določili vrste jamskih organizmov in ugotovili pogoje za njihovo življenje. Zavedati se moramo, da sta interdisciplinarnost in sodelovanje z zunanjimi strokovnimi inštitucijami pri sodobnem raziskovalnem delu nepogrešljiva. Delo dijakov, kot tudi mentorjev in strokovnih sodelavcev iz Parka Škocjanske jame je bilo timsko, kar je predstavljalo še dodaten izziv. Za delo na terenu v neturističnih

jamah so se dijaki predhodno usposobili tudi v nekaterih jamarskih plezalnih tehnikah. Terenskemu delu so sledile še analize v šolskem laboratoriju in predstavitev rezultatov.

Vesna Boštjančič / Osnovna šola Dragotina Ketteja Ilirska Bistrica / Trajnostni vpliv šolske gibalne dejavnosti na celostni razvoj otroka; podnaslov: Primer dobre prakse poskusa prenovljenega koncepta Razširjenega programa osnovne šole na področju gibanja: Žogica skokica – izbirna gibalna dejavnost na razredni stopnji OŠ Dragotina Ketteja Ilirska Bistrica

Ljudje smo vse iz pradavnine ustvarjeni za aktivnost in gibanje. Okolje in način življenja sta se v zadnjih desetletjih močno spremenila, vendar pa se otrok in njegova primarna potreba po gibanju nista. Vsa področja razvoja: telesno, gibalno, kognitivno, socialno in čustveno so med seboj tesno povezana. Celostni razvoj otroka je celota prepletanj vseh petih razvojnih področij, pri čemer je ena izmed najvplivnejših spodbud iz okolja – iz šole, prav gibalna aktivnost. Številne raziskave prikazujejo problem vedno bolj neaktivne populacije otrok in mladostnikov, pri čemer strokovnjaki predvidevajo, da se bo trend upadanja gibalnih aktivnosti ter posledično gibalnih sposobnosti in hkrati vse večjega odstotka otrok s prekomerno telesno maso nadaljeval še v prihodnje. Pomembno vlogo pri ukrepih za dolgoročno psiho - fizično zdravje in počutje posameznika imamo lahko tudi šole in vrtci. Osnovna šola Dragotina Ketteja Ilirska Bistrica je v šolskem letu 2018/2019 vstopila v poskus prenove Razširjenega programa osnovne šole, katerega temeljni namen je vsem učencem in učenkam omogočiti zdrav in celosten osebni razvoj, ki sledi njihovim individualnim zmožnostim, interesom, talentom in potrebam. Z različnimi gibalnimi dejavnostmi s področja »Gibanje in zdravje za dobro psihično in fizično počutje« smo učencem od 1. do 9. razreda ponudili raznovrstno paleto gibalnih vsebin, ki temeljijo na igrivosti in posledično v interakciji s sovrstniki vodijo v zadovoljstvo in veselje. V prispevku bo podrobneje predstavljen primer dobre prakse izbirne gibalne aktivnosti učencev in učenk 2. in 3. razreda z nazivom Žogica skokica.

Karmen Močnik / CIRIUS Vipava / Podporno okolje za učence s posebnimi potrebami

V rednih osnovnih šolah se šolajo tudi učenci s posebnimi potrebami. Zaradi različnih primanjkljajev so pogosto učno manj uspešni ali celo neuspešni. Učna neuspešnost vpliva na pomanjkljivo izobrazbo in kvalifikacije, kar se demonstrira kot težja zaposljivost ali celo nezaposljivost posameznikov. Vpliva tudi na negativen čustveni in socialni razvoj posameznika, zato je pomembno, da z vidika družbenega razvoja pomagamo učencem pri premagovanju učnih težav.

Učenci s posebnimi potrebami so uspešni v vzgojno-izobraževalnem procesu, če upoštevamo njihove biološke, socialno-emocionalne in vzgojno-izobraževalne potrebe. Pri doseganju ciljev jim lahko pomagamo tako v šoli kot doma z oblikovanjem podpornega učnega okolja.

Z oblikovanjem boljšega učnega okolja se veča tudi osebna rastučiljev, kar vpliva na čustveno, socialno in sistemsko inteligentnost.

Ker je podporno učno okolje zelo pomemben dejavnik za učence s posebnimi potrebami, učitelje in družbo samo, bom v prispevku predstavila nekatere prilagoditve učnega okolja za učence s posebnimi potrebami, oblike sodelovanja s starši ter navajanje na organizacijo ocenjevanj za učence s posebnimi potrebami. Prispevek temelji na dolgoletnih izkušnjah iz prakse.

Mateja Bavčar / Osnovna šola Milojke Štrukelj Nova Gorica / Kulturna dediščina pri glasbeni umetnosti

Otroci se s kulturno dediščino tako na lokalnem kot nacionalnem nivoju srečujejo doma in v šoli.

V 3. razredu na OŠ Milojke Štrukelj Nova Gorica smo se z vsebinami iz kulturne dediščine to šolsko leto spoprijeli nekoliko drugače. Izhodiščna ura je bila pri pouku spoznavanja okolja. Opredelili smo, kaj je to kulturna dediščina in katera področja pokriva. Odločili smo se, da bomo našo kulturna dediščino spoznavali čim bolj celostno. Tako smo se lotili zbiranja starih predmetov, pripovedk, izštevank, pesmi, plesov.

Otroke je najbolj očarala naša kulturna dediščina na glasbenem področju, zato smo ji namenili tudi največ časa. Pri zbiranju raznolikih plesov, pesmi, izštevank so nam pomagale babice učencev, starejše sosede in knjižno gradivo, ki izpričuje bogato otroško ljudsko izročilo »z Gore, torej krajev vse od Čavna pa o Nanosa.

Učenci so pri teh urah neizmerno uživali, k čemur je vsekakor pripomogla njihova neposredna vključenost pri soustvarjanju učnih ur.

Franci Mošnik / Osnovna šola Božidarja Jakca / Praskač pomaga pri kreiranju trajnostno naravnane prihodnosti

Moj prispevek se osredotoča na vključevanje različnih področij trajnostnega razvoja v pouk predmeta Računalništvo.

Z reševanjem problemov na algoritmičen način -kot osrednja dejavnost, se vključujejo področja trajnostnega razvoja. Učenci se na igriv način, poleg kompleksnejših miselnih procesov srečujejo s trajnostno naravnano miselnostjo, ki jih usmerja k skrbi za boljšo prihodnost posameznika in družbe kot celote.

Z uporabo storitve v oblaku Scratch učenci predmeta Računalništvo na konkretnih primerih ekologije, zdravega življenja ali zagotavljanja trajnostnega načina proizvodnje in porabe, ustvarjajo aplikacije, ki poleg izjemno natančnega razumevanja gradnikov, korakov in uporabe različnih konceptov za izgradnjo aplikacije, krepijo vztrajnost in determiniranost ter razvijajo kritično mišljenje. Vse skupaj pa tematsko objamejo z različnimi problemi s področja trajnostnega razvoja.

Andreja Rolih / OŠ Podgora Kuteževo / Uresničevanje ciljev programa Ekošola pri pouku slovenščine

Program Ekošola kot način življenja je mednarodni program, ki spodbuja okoljsko vzgojo in ozavešča učence o trajnostnem razvoju. Cilji programa so skrb za zdravo življenje, dobre medsebojne odnose, okolje ter naravo. So sestavni del vsebin vseh predmetov, tudi slovenščine. Ekološko zavest pri učencih spodbujamo z branjem literature z ekotematiko, z branjem strokovnih knjig ali člankov iz revij in časopisov. Ob izbranih besedilih se z učenci pogovarjamo, nato pa v skupinah pripravijo različne poustvarjalne izdelke, kot so npr. kratke zgodbe, plakati, stripi, zaigrani prizori ... Delo načrtujemo po elementih formativnega spremljanja. Najprej preverimo predznanje učencev o delovanju Ekošole in o konkretni temi, ki je predstavljena v besedilih, ki jih bomo brali (npr. odnos do živali in medsebojni odnosi v knjigi Dese Muck Nebo v očesu lipicanca, podnebne spremembe v časopisnem članku ipd.) Sledi skupno načrtovanje dela in oblikovanje ciljev. Učitelj učencem sproti podaja povratne informacije o njihovem skupinskem delu. Učenci predstavijo svoje kreativne izdelke, ostali pa jih kritično ovrednotijo in podajo predloge za izboljšavo. Če je potrebno, izdelke popravijo. O svojih dejavnostih napišejo poročilo, ki ga objavimo na spletni strani šole in v šolskem glasilu. Z naštetimi dejavnostmi ohranjamo pozitiven odnos do branja in okolja ter spodbujamo medvrstniško sodelovanje.

Tina Dolgan / OŠ Jelšane / Otrok prepozna geometrijska telesa in like

V predstavitvi bom povzela delo z otroki prepozna geometrijska telesa in like.

Najprej se bom na kratko dotaknila matematike v predšolskem obdobju, bolj pa se bom osredotočila na geometrijo. Poglobila se bom v dejavnosti ter vlogo odraslega za dosego

ciljev. Dotaknila se bom tudi novega pristopa učenja geometrije »od telesa k točki«, po katerem bodo zasnovane tudi nadaljnje vodene dejavnosti.

Na kratko bom opisali potek izvedbe vodenih dejavnosti, ki sem jih izvajala v vrtcu Sežana, enota Lehte, v skupini otrok starih od tri do štiri leta.

V zaključnem delu bom povzela sklepne ugotovitve, do katerih sem prišli z izvedbo načrtovanih dejavnosti.

Maja Slosar Jurečič / OŠ Antona Žnideršiča Ilirska Bistrica / Glasbena terapija pri pouku – utopija ali resničnost

Glasba je kot psihološki in fiziološki fenomen v vseh pojavnih oblikah pomembno povezana z otrokovim celostnim razvojem in učinkovito sredstvo pomoči otrokom z različnimi psihičnimi in fizičnimi težavami. Z različnimi glasbenoterapevtskimi metodami in oblikami ter ustreznimi glasbenimi dejavnostmi in izbranim glasbenim programom otroku pomagamo premagovati ali celo zdraviti različne psihične in telesne težave ali vzdrževati otrokova psihična in fizična stanja in njegovo počutje (Trošt, 2016:1).

Čeprav se številne raziskave v povezavi z učinkovitostjo glasbene terapije ukvarjajo predvsem z glasbo kot pomočjo otrokom s posebnimi potrebami, ne gre njenih učinkov zanemarjati v splošni rabi pri pouku, kjer (elementi) glasbena terapija kljub raziskovalnim potrditvam, ki jih ima, še ni prešla v splošno prakso in (u)porabo pri vsakdanjem pouku. Zato se pričujoči prispevek osredotoča ravno na možnosti implementacije glasbe (ne zgolj kot predmeta, v najožjem smislu) pri pouku. Na podlagi že znanih dejstev znova poudarja smiselnost tega početja in željo po razmisleku ter hkrati odpiranju kreativnosti in vpeljavo dokazano kakovostnih metod v klasične oblike pouka.

Darinka Dekleva / OŠ Antona Žnideršiča Ilirska Bistrica / Šolsko svetovalno delo in aktivnosti z živalmi

Generacije, ki smo rasle ob domačih živalih kot so krave, konji, pujski, kokoši, mačke in psi, smo spontano doživljali življenjski krog od rojstva do smrti. Starši so nas, brez posebne filozofije ob njih pripravljali na življenje. Ob živalih smo se učili empatije, vztrajnosti, igrivosti.

V diplomski nalogi avtorice Kristine Lovrinović, z naslovom pomoč s terapijo in aktivnostmi z živalmi, sem našla potrditev, kako dobro je vzgajati in učiti ob živalih. Utemeljuje, da so socialni delavci primerni za to metodo, ob primerni usposobljenosti. Slučajno sem dobila dva morskata prašička in se odločila za izobraževanje, da bi obogatila VIZ delo z otroki s posebnimi potrebami, s plašnimi ali takimi, ki slabše nadzirajo svoje vedenje. Od kar pujska potujeta enkrat tedensko z mano v službo, sem odkrila, da lahko projektno delam tudi z nadarjenimi učenci. Ob kletki se rada ustavi avtistična deklica. Veselje do kosmatih kepic je pokazal tudi največkrat kaznovan učenec na šoli. Ocenjujem, da je to perspektivna metoda, želim si izmenjave dobre prakse ali predstaviti idejo in možnosti drugim socialnim delavcem.

Anja Dobrovc / Švica / Uporaba učnih metod za poučevanje slovenščine v tujini: primeri dobre prakse iz oddelkov dopolnilnega pouka slovenščine v Švici

Tudi v tujini radi govorimo slovensko. Ker imamo Slovenci pravico učiti se in govoriti svoj materni jezik, se v tujini (v mojem primeru v Švici) srečujemo pri dopolnilnem pouku slovenščine. V okviru pouka se učimo slovenščino, ne samo na nivoju materinščine, vendar tudi na nivoju prvega ali drugega tujega jezika. pri tem pa se poslužujemo različnih učnih metod in z njimi ter preko njih dosegamo zastavljene cilje, kar pri jeziku predstavljajo govorjenje, pisanje, branje in slušno razumevanje. V svojem prpevku se bom osredotočila na učne metode, ki pokrivajo poučevanje in učenja jezika ter na praktičnih primerih iz razreda predstavila primere dobre prakse, ki se jih poslužujem in s katerimi učenci, po mojem mnenju,

lažje dosegajo zastavljene cilje. Učne metode so pomemben element poučevanja jezika, kajti z njimi lahko delamo čudeže in znanje jezika se z njimi okrepi, v razredu pa ustvarimo spodbudno in zanimivo učno klimo.

Kaja Čoh / Vrtec Tončke Čečeve, Celje / Razvijanje matematičnih konceptov z uporabo rastočih vzorcev v predšolskem obdobju

Mlade matematike v predšolskem obdobju spodbujamo predvsem s tem da jim postavljamo izzive v njihovem vsakdanjem okolju ter da smo aktivno vpeti v njihov sistem spoznavanja matematičnih struktur. Ena izmed temeljnih vsebin na področju matematike je algebra. Le-ta v zgodnjem obdobju predstavlja spoznavanje različnih vzorcev in raziskovanje, kako jih nadaljevati. Tekom izvedenih dejavnosti v vrtcu sem raziskovala uspešnost predšolskih otrok pri nadaljevanju rastočih vzorcev, in sicer glede na vrsto rastočega vzorca ter glede na stopnjo zahtevnosti vzorca. Prav tako sem preverjala razlike v uspešnosti nadaljevanja rastočih vzorcev glede na starost in matematične sposobnosti otrok. Raziskava je zajela skupno 70 otrok iz 2. starostnega obdobja in iz 1. razreda osnovne šole. Otrokom sem zastavila štiri realne in abstraktne rastoče vzorce, ki so jih morali nadaljevati v eno ali dve dimenziji, kar pomeni, da so se razlikovali po zahtevnosti.

Rezultati so pokazali, da so skoraj vsi otroci znali nadaljevati preprost realni in abstraktni rastoči vzorec ter zahtevnejši realni vzorec, medtem ko pri nadaljevanju zahtevnejšega abstraktnega vzorca večina otrok ni bila uspešna.

Teheira Leskovar Bolterstein / OŠ Milojke Štrukelj, POŠ Ledine / Igre, ki so se jih igrale naše babice in dedki

Letos smo se na naši šoli odločili, da bomo na področju trajnostnega razvoja približali učencem kulturno dediščino, ki jim jo lahko še posredujejo njihovi dedki in babice. Le - ti so lahko za nas neprecenljiv vir znanja, modrosti in seveda izkušenj, če jih le vprašamo in jim znamo prisluhniti.

Učencem smo želeli to znanje približati s temami, ki so njim blizu in so jim zanimive. Naš oddelek se je osredotočil na igre, ki so se jih igrali naši dedki in babice na prostem. Z učenci smo najprej naredili zbirnik iger, ki se jih sami najpogosteje igrajo na prostem. Nato so pri svojih dedkih in babicah, starejših sosedih, prijateljih... poiskali čim več iger, ki se jih danes otroci ne igrajo več oz. sploh še niso slišali zanje.

Zbirali smo podatke o tem, kakšna so pravila igre, kdaj in kje so se jo igrali ter katere pripomočke so potrebovali.

Z učenci smo se seveda vse te igre tudi igrali, iskali primerjave z današnjimi igrami, družili s starejšimi občani, se vsi zelo zabavali ter se ob še veliko naučili.

Julijana Makovec / Institut 49 / Realizacija ciljev učnega načrta predmetov petega razreda OŠ skozi izgradnjo elementov učilnice na prostem

V prispevku bo predstavljeno, kako so se pri procesu načrtovanja in gradnje posameznih elementov učilnice na prostem, realizirali različni cilji učnega načrta predmetov petega razreda OŠ in posamezne smernice vzgoje in izobraževanja za trajnostni razvoj. Učenci treh zaporednih generacij petošolcev na OŠ Ivana Cankarja v Ljutomeru so ob obstoječi učilnici v naravi postavil pet indijanskim tipijem podobnih šotorov ter čutne poti. Šotori so namenjeni delu po skupinah ali igri učencev v učilnici na prostem. Šotore in centralno učilnico povezujejo čutne poti. Po čutnih poteh otroci hodijo bos, kar sprošča, spodbuja razvoj nevronskih povezav in utrjuje sklepne vezi. V procesu nastajanja so še inštrumenti v naravi ter zasaditev rastlin, kar bo prostor popestrilo z zvokom, s prijetnim vonjem in barvami in učencem aktiviralo čutila za sluh, vonj in vid. Pri načrtovanju in izdelavi posameznih

elementov učilnice na prostem so bili realizirani posamezni cilji učnega načrta slovenskega jezika, družbe, likovne umetnosti, športa in matematike. Pouk je bil organiziran projektno in naravnano problemsko. Vsebine so se medpredmetno povezovale, dejavnosti in učne vsebine pa prepletale, kar je ena izmed smernic uresničevanja vzgoje in izobraževanja za trajnostni razvoj.

doc. dr. Barbara Kopačin / Pedagoška fakulteta Univerze na Primorskem / Voljnost študentov Pedagoške fakultete za poučevanje glasbene umetnosti na razredni stopnji osnovne šole

Od razrednega učitelja pričakujemo, da je enakovredno strokovno in didaktično usposobljen za poučevanje učnih vsebin vseh predmetnih področij na razredni stopnji osnovne šole. Praksa pa opozarja, da so med razrednimi učitelji opazne individualne razlike v strokovni pripravljenosti za poučevanje posameznih predmetov. Najbolj opazne individualne razlike so v strokovni pripravljenosti za poučevanje glasbene umetnosti, kar pomembno vpliva na uresničevanje temeljnih ciljev predmeta in na motivacijo in voljnost poučevanja, kar je pogoj za uspešnost pri pouku.

V študijskih letih 2009/10 in 2010/11 smo opravili raziskavo na vzorcu študentov četrtega letnika Pedagoške fakultete univerze na Primorskem, na oddelku za razredni pouk, s katero smo preučevali povezanost obiskovanja glasbene šole, petja v pevskem zboru, sodelovanja v plesnih skupinah in družinskega okolja z motivacijo in voljnostjo poučevanja glasbene umetnosti.

Rezultati raziskave potrjujejo, da sta motivacija in voljnost poučevanja glasbene umetnosti pomembno povezani z glasbeno formalnim izobraževanjem in njenim trajanjem, s sodelovanjem v glasbenih dejavnostih in glasbeno družinsko klimo ter ugotavljajo, da so med študenti opazne in pomembne individualne razlike v preučevanih lastnostih.

Neva Brce / Osnovna šola Košana / Koraki Osnovne šole Košana v mednarodni prostor

V prispevku bo predstavljenih nekaj mobilnih izmenjav zaposlenih preko programa Erasmus+. V okviru akcije KA1 je bilo izvedenih več mobilnosti: dvakrat v Italijo, na Nizozemsko, v Veliko Britanijo in na Švedsko. Mobilnosti so bile namenjene pedagoškim delavcem z namenom izobraževanje in usposabljanja za nove oblike dela z učenci ter IKT podporo pri vzgojno-izobraževalnem delu.

V okviru akcije KA2 - strateška partnerstva pa je bila OŠ Košana vključena v projekt, ki ga je koordinirala šola iz Madunic na Slovaškem. Naslov projekta je bil »V vilinskem gozdu« (»In the Fairy Forest«) in je tri leta povezoval umetnost in ekologijo. V projekt je bilo vključenih osem držav – poleg Slovenije in Slovaške še Turčija, Bolgarija, Grčija, Litva, Madžarska in Poljska. Projekt je vključeval mednarodna srečanja mentorjev in učencev v posameznih državah.

Ana Čeligoj / Osnovna šola Jelšane / Razvijanje čuječnosti skozi načrtovane dejavnosti v vrtcu

Čuječnost je način zavedanja svojega lastnega doživljanja, ki ga spremlja odnos sprejemanja, odprtosti in radovednosti. Ko smo čuječi, je naša pozornost usmerjena na trenutno izkušnjo.

Živimo v času, ko se celo otroci preveč pogosto znajdejo v stresnih situacijah, ko se počutijo preobremenjene in doživljajo neprijetne občutke. S tem, ko otroke učimo čuječnosti, delimo z njimi spretno načine, kako premagovati in se spopasti z neugodnimi in zahtevnimi trenutki v življenju.

V predstavitvi bomo izpostavili pomen razvijanja čuječnosti, razložili kaj čuječnost sploh je, kateri so njeni elementi in zakaj jo razvijamo pri otrocih. Predstavili bomo izvedene dejavnosti, ki smo jih načrtovali za predšolske otroke, in vključujejo elemente spodbujanja

čuječnosti. Dejavnosti so bile oblikovane tako, da so jih otroci doživljali sproščeno in igrivo, na neprisiljen način. Namen vključevanja čuječnosti v načrtovane dejavnosti je bil otroke naučiti prijemov, s katerimi bodo razvijali pozornost, se znali umiriti ter sprostiti in občutiti ter izražati trenutna občutja.

Jožef Knafelc / OŠ Jelšane / Računalnik, za ali proti?

Ali znamo živeti in poučevati brez sodobnih računalnikov in mobilnih telefonov?

Ali je vprašanje v naslovu sploh lahko še aktualno?

Ali učiteljice in učitelji (v nadaljevanju: učitelj) kljub nenehnemu izobraževanju dohajamo vse hitrejši razvoj informacijskih tehnologij?

Ali ste se kot učitelj že znašli v situaciji, ko se vam je zataknilo pri uporabi nekega računalniškega programa in je učenec rešil situacijo?

Učitelji imamo lahko težave v prilagajanju na vedno nove tehnologije, ki silijo v naše šole, učilnice in v naše življenje.

Na mnogih področjih uporabe sodobnih tehnologij lahko učenci prekašajo učitelje. Ampak naj nas to ne zavede, veliko je tudi otrok, ki ne obvladajo osnovne uporabe računalnika. Seveda se razmerje s starostjo učencev spreminja. Razlike so tudi med učenci iste starosti, ki hodijo v različne šole. Na to vplivata tudi dejavnika interes učenca ter izpostavljenost sodobnim informacijskim tehnologijam.

Vloga učitelja se v tej luči spreminja in počasi na novo opredeljuje. Učitelj v razredu ob uporabi IK tehnologij postaja vse bolj koordinator in organizator in vse manj klasični učitelj, edini vir znanja v razredu.

V razred se enako kot v naše vsakdanje življenje počasi, a vztrajno, vriva informacijska tehnologija.

Romana Kompan / OŠ Jelšane / Ekošola kot način življenja na OŠ Jelšane

Mednarodni program Ekošola razvija kakovostne vsebine in projekte, skladno z načrtanimi programskimi vsebinami FEE in Eco-Schools Internacional. Moj namen je predstaviti prehojeno pot delovanja ekošole Jelšane in se spomniti pomembnih dogodkov, ki so se zgodili na tej poti. Projekt na naši šoli izvajamo že 22 let, sama pa sem ekokoordinatorica zadnjih 14 let.

Projekt vseskozi deluje po metodologiji sedmih korakov in predstavlja postopek dela posamezne ustanove z namenom pridobiti oziroma ohraniti »zeleno zastavo«, ki je najvišje priznanje vključenosti in dela metodologije. V tem šolskem letu na naši šoli ponosno visi zelena zastava že enaindvajsetič, kar dokazuje, da smo izpeljali že veliko dogodkov in projektov, ki pa ne bi bili tako uspešni in odmevni brez zagnanih učencev, staršev, zaposlenih na šoli ter krajanov in vseh zunanjih sodelavcev.

P. A. Pavlenko je zapisal, da življenje niso dnevi, ki so minili, temveč dnevi, ki smo si jih zapomnili. Kot ekokoordinatorica na OŠ Jelšane lahko s ponosom zatrdim, da je bilo teh dni na naši šoli že veliko. Trudimo se za udeleževanje načel trajnostnega razvoja ter da bi otrokom privzgojili odgovoren odnos do okolja, narave in bivanja nasploh. Verjamem, da bomo tudi v bodoče marljivo in aktivno izvajali projekte, dejavnosti, ozaveščanja in gojili pristen odnos do narave in okolja v katerem živimo.

Iztok Žižek / Šolski center za pošto, ekonomijo in telekomunikacije / Trajnostni razvoj v športu

Trajnostni razvoj predstavlja vse bolj razširjen koncept delovanja držav, organizacij in posameznikov. Nacionalni program športa 2014-2023 opredeljuje prednostne ukrepe na področju trajnostnega razvoja v športu in jih povezuje z drugimi strategijami trajnostnega razvoja: športni objekti in površine za šport v naravi, športne prireditve, programi športa in

razvojne dejavnosti v športu. Večje mednarodne organizacije (MOK, FIFA, UEFA itd.) v svojih programih omenjajo strategijo trajnostnega razvoja. V Sloveniji pojem trajnostnega razvoja omenja nekaj nacionalnih športnih zvez, težava pa nastane pri njeni implementaciji v posamezne lokalne skupnosti, klube in posameznike. Za uresničevanje strategij trajnostnega razvoja v športu je potrebno s tem seznaniti posameznike, ki so posredno ali neposredno povezani z športom v zgodnji fazi njihovega udejstvovanja. To je mogoče na ravni klubov v mlajših selekcijah in v fazi osnovnošolskega in srednješolskega izobraževanja.

Ksenija Sever Žižek / Šolski center za pošto, ekonomijo in telekomunikacije / Izobraževanje za trajnostni razvoj na srednji tehnični in strokovni šoli

Izobraževanje za trajnostni razvoj ni le dodatek k sedanjemu splošnemu in strokovnemu izobraževanju, ampak je obsežen, celovit, skladen pedagoški proces, ki vključuje odnos med človekom, naravo in družbo. Izobraževanje za trajnostni razvoj vodi do razumevanja vsestranske zveze med naravnim, gospodarskim, družbenim in političnim sistemom ter soodvisnosti ljudi.

Cilj izobraževanja za trajnostni razvoj je, da vse aktivnosti, ki so povezane s trajnostnim razvojem integriramo v vse oblike učenja in izobraževanja. To izobraževanje je klic po spremembi načina izobraževanja dijakov in nas samih. S tako vlogo in pomenom izobraževanja, ki je trajnostno naravnano, se spremeni tudi ravnovesje v družbenem, ekonomskem in kulturnem okolju. Poudarjen je celovit, interdisciplinaren pristop k razvoju znanja in veščin, potrebnih za trajnostno prihodnost in za spremembo vrednot, vedenja in načina življenja. Pri izobraževanju za trajnostni razvoj gre za korenito spremembo miselnega vzorca in razmišljanja o razmerju med znanjem in osebnostjo, s tem pa so podani argumenti družbene odgovornosti sodobnika, da zmanjša svoje potrebe in upošteva prihodnjo generacijo kot dejavnik v sedanjosti.

Urška Valenčič / OŠ Jelšane / Kdo sem?

Motivacija je eden najpomembnejših psiholoških procesov. Človeka usmerja k določenemu cilju in spodbuja cilj doseči. Pogosto se nam postavlja vprašanje, kako učence dovolj spodbuditi, da bodo dosegli cilj. Motiviranost učencev za učenje matematike pogosto ni precej visoka, predvsem zaradi tega, ker učenci v matematiki ne vidijo uporabnosti. Posledica nemotiviranosti je slabše razumevanje in slabše doseganje ciljev. Učitelj z izbiro različnih didaktičnih pristopov zvišuje učno motivacijo in s tem učence spodbuja k aktivnemu učenju in s tem uspešnejšemu doseganju ciljev.

Helena Novak Obreza / OŠ heroja Janeza Hribarja Stari trg pri Ložu / Igre in igrače naših babic

Otroci se povsod po svetu radi igrajo. Igranje je zabavno, vznemirljivo, otrokom predstavlja izziv, jih na najrazličnejše načine razvija, združuje ter ustvarja prijateljstva med njimi. Ko razmišljam o svojem otroštvu, je v mojem spominu globoko zapisan doživljajski in izkustveni svet igre. Otroci smo poznali ogromno iger, družili smo se med seboj in si tudi velikokrat sami izdelali igrače. Velikokrat si zastavim vprašanje, kaj pa razveseli otroka danes. So to res plastične igrače, ki jih lahko kupimo v vsaki trgovini? Prav gotovo pa ga zelo razveseli preprosta igrača, ki jo lahko izdelam sam. Otrok je torej aktivno soudeležen pri nastajanju takšne igrače. Sam daje zamisli in odkriva nove možnosti.

Starši in stari starši otrok poznajo veliko število gibalnih in rajalnih iger, ki pa ji žal ne prenašajo na svoje otroke in se bodo le-te verjetno pozabile. Prav zato smo se v tem šolskem letu s prvošolci pri podaljšanem bivanju podali v raziskovanje starih iger in igrač. Zbrane informacije o igrah nekoč smo vsakodnevno uporabljali v praksi. Nekaj igrač smo si tudi sami izdelali. Učenci so imeli veliko idej za izdelavo igrač. Skupaj smo narisali idejo in načrt, kjer

smo ugotavljali praktičnost, uporabnost in estetsko vrednost. Učenci so v šolo prinašali material in slikovno gradivo, ki bi nam bilo v pomoč pri izdelavi igrače. Igre smo vključevali v naše vsakodnevne dejavnosti. Kajti otrokova igra je neizčrpna moč, ki pozitivno deluje na otroka. Potrebno jo je le pravilno razumeti. Potrudimo se, saj bomo tako otroku omogočili srečno otroštvo in ga razvili v uspešnega in zadovoljnega človeka.

Romana Kompan / OŠ Jelšane / Gospodinjstvo malo drugače

Vsi si želimo, da bi se naši otroci počutili čim bolj prijetno in zadovoljno v šoli, da bi bila naša šola bolj življenjska in uporabna, toda velikokrat jo tudi sami naredimo nezanimivo, predvsem pa neživljenjsko. Mislim, da lahko učitelj kljub učnemu načrtu ki mu mora slediti in ga tudi realizirati, pripravi zanimiv, pester, predvsem pa življenjski pouk, ki je otroku blizu.

V začetku šolskega leta so me učenci v kombiniranem oddelku 5. in 6. razreda prosili, da si želijo, da bi pouk pri gospodinjstvu potekal malo drugače. Radi bi se učili praktičnih in uporabnih stvari. Sklenila sem, da bom njihovi želji ugodila. Takoj naslednjo uro sem jim predstavila, kaj se moramo po učnem načrtu v letošnjem letu naučiti, in skupaj smo naredili načrt, kako se bomo dela lotili.

Naše ure so skozi celo leto potekale na bolj praktičen način. Naučili smo se veliko: kako zlikamo obleko, kako si očistimo čevlje, šivamo, pomivamo, urejamo domove, skrbimo za čisto okolico ... predvsem pa, kako lahko pripravimo zdrav in odličen obrok. K sodelovanju smo povabili starše ter stare starše, ki so nam posredovali veliko koristnega in uporabnega znanja.

Najbolj zanimivo je bilo kuhanje. Tega smo se lotili na poseben način. Odločili smo se, da poiščemo čim več jedi, ki so jih nekoč pripravljali v naših krajih. Učenci so o tem povprašali svoje stare starše, prababice ter domačine. Vsak otrok si je izdelal svojo knjigo receptov, jo naslovil in v njej zapisal vsaj deset receptov, ki jih je izvedel od domačih. Pri nastajanju knjig so se učenci naučili tudi veliko uporabnega: kako pravilno zapišemo recept, kaj vse mora vsebovati knjiga, kako oblikujemo kazalo, kako navajamo literaturo ter kako se zahvalimo. Vsak učenec si je izbral najzanimivejši recept, ga predstavil in skupaj smo nekatere jedi tudi pripravili v šoli. Spoznali smo veliko kuharskih skrivnosti, predvsem pa se preizkusili v kuhanju in pečenju domačih tipičnih jedi. K pouku smo povabili tudi babico, ki nam je pokazala in nas naučila, kako se speče pravi domači kruh ter pripravi nekaj velikonočnih jedi. Ugotovili smo pomen starega pregovora, da gre ljubezen skozi želodec, da je potrebno kuhati z ljubeznijo, da so naši predniki jedli zdravo in domačo hrano. Sestavine zanjo so pridelovali na podeželju. Ta hrana je bila zelo okusna in trudili se bomo, da ne bi utonila v pozabo.

Mislim, da smo skozi celo leto uživali vsi, da smo se veliko novega naučili, predvsem pa da smo realizirali cilje, ki nam jih narekuje naš učni načrt.

Tadej Braček / OŠ Jelšane / Praktični vidiki trajnostnega delovanja

Avtor bo po uvodnem nagovoru predstavil praktične aplikacije trajnostnega razvoja pri vodenju javnega zavoda, pri delovanju v vsakdanjem življenju in uporabi koncepta trajnostnega razvoja pri pouku z učenci. Izpostavil bo vidik dobrih medsebojnih odnosov, pomoči sočloveku, vpliv tehnologije na človeka in pomen izmenjave dobrih praks med izobraževalci.

Mirjana Tomažič / OŠ Dragotina Ketteja Ilirska Bistrica / Ponovna uporaba zavrženega tekstila

Vsakodnevno se srečujemo z aktualno problematiko, to je z onesnaževanjem našega planeta. Ozaveščanje ljudi o tej pereči temi vodi k izboljšavi. Zato otroke že zgodaj navajamo na racionalno rabo pitne vode, energije, embalaže in drugih stvari, ki končajo na odpadu. Z

učenci smo iskali načine, kako lahko tudi sami pripomorejo pri reševanju tega problema. Ena izmed idej je bila, da bi zavržene kose oblačil osvežili in naredili zopet uporabne in nosljive.

Martina Jenko Mavrič / OŠ Antona Žnideršiča Ilirska Bistrica / Andersen Tawil sindrom

Delo defektologa zahteva veliko znanja ne le s področja vzgoje in poučevanja, ampak tudi s področja nevrologije in anatomije telesa. Obravnava otrok s posebnimi potrebami je poseben izziv, ki nas nenehno sili k učenju in iskanju odgovorov na vedenje, ki ga posamezen otrok kaže.

Zadnji dve leti se poleg pestrega nabora otrok s primanjkljaji na posameznem področju učenja, avtisti, otrok z govorno-jezikovnimi težavami in otrok z dispraksijo, ukvarjam tudi z deklico s Andersen Tawil sindromom. Gre za gibalno ovirano deklico. O sindromu ni veliko znanega. Sindrom se pri deklici kaže kot motnja hoje, slabša mišična moč in posledično slabša energetska opremljenost in vzdržljivost. Deklici je dodeljen stalni spremljevalec. Zdravniki ne znajo predvideti poteka bolezni. Deklica je deležna le spremljanja, ne pa nikakršnih fizioterapevtskih obravnav. Starši niso dobili nobenih navodil, kaj naj z deklico počnejo, da bi bolezen omilili oz. upočasnili.

V prispevku bom predstavila, kako s posebnimi vajami vzdržujemo dekličino mobilnost in koliko je pri tem pomembno, da se bolezni ne ustrašimo, tudi takrat, ko smo prepuščeni sami sebi in nam medicinska stroka ne zna pomagati z nasveti.

Tina Dolgan / OŠ Jelšane / Narava in spremembe v njej

Eno izmed področij kurikulumuma je tudi narava. Ker se ti otroci premalo gibljejo v naravi, jih mi kot vzgojitelji, učitelj ali starš moramo spodbujati s pomočjo vodenih dejavnosti, da udeležijo radovednost ob opazovanju raziskovanju.

V naslednjih dejavnostih vam bom predstavila primere dobre prakse, ki sem jih izvajala v vrtcu Jelšane. Skratka gre za aktivnosti, ki ne neposredno podajajo znanja, ampak zagotavlja pogoje v katerem otrok pride sam do določenega spoznanja in znanja. Dejavnosti so otroke spodbujale k samostojni, skupinski in usmerjeni aktivnosti.

Gozd, travnik, reka,.. nam ponuja ogromno spodbudnega materiala kot so rastline, semena, kamenje, živa bitja, in drugi naravni material za opazovanje, eksperimentiranje in spremljanju naravnih procesov.

Martina Šajn / OŠ Jelšane / Postali smo arheologi – problemsko naravnan pouk

Učna ura je primerna za 6. razred zgodovine, kjer se med izbirnimi vsebinami lahko obravnava začetek znanosti v starem veku, in sicer razvoj medicine. Pri tej uri spoznajo učenci postopek balzamiranja. Učna vsebina je sama po sebi za učence precej zanimiva, kljub temu pa sem želela pri učencih spodbuditi še več zanimanja za zgodovino ter uro pripraviti tako, da bi se učenci prelevili v arheologe.

Učna ura je oblikovana tako, da učenci s pomočjo pisma izmišljenega arheologa sami spoznavajo in raziskujejo učno snov. Arheolog v pismu opiše svoja opažanja ter si zastavlja vprašanja, ki učence usmerjajo in vodijo pri raziskovanju. Predmet raziskovanja je sarkofag z mumijo in različnimi pridatki (doma narejena okrašena kartonasta škatla z mumijo iz papirja, lepilnega traka, povojev in začimb). Učenci raziskujejo in ugotavljajo, čemu so določeni predmeti služili, pri tem pa spoznavajo postopek balzamiranja in znanje medicine starega veka. Pomagajo si z različnimi knjigami, učbenikom in spletom. Cilj učne ure je odgovoriti na vsa zastavljena vprašanja. Učitelj učence usmerja ter jim svetuje, kje bi lahko našli iskane podatke in jih s podvprašanji spodbuja k razmišljanju. V zaključku učne ure, ki poteka v frontalni obliki, učenci povzamejo svoja spoznanja.

Učna ura je naravnana problemsko in doživljajsko, kar učence dodatno motivira za delo. Učenci so ves čas aktivni saj se trudijo priti do odgovorov. Pouk je zabaven, sproščen in učinkovit.

Alja Ogrinc / OŠ Ivana Cankarja Vrhnika / Svet v številkah

Svet v številkah je matematična naloga, ki v ospredje postavlja globalni problem današnjega časa, ki ni v skladu z definicijami o trajnostnem razvoju. Naloga govori o tem, kako je razdeljeno bogastvo po celinah. Cilj naloge je, da učenci razumejo velik razkol v premoženju med Zemljani, razumejo globalni problem revščine in posledice le-te, da iščejo rešitve in prihajajo do novih spoznanj. Prvi del je matematičen, povezan s sklopom decimalnih števil, ploščin, ponazarjanju števil in velikih števil. Drugi del pa primerjava rešene matematične naloge z izhodiščnim besedilom, ki sem ga našla na portalu rtslo.si.

Primerna je za 6. razred, trajanje 5. šolskih ur na dnevu dejavnosti. Nalogo delajo v skupinah po navodilih. Naučijo se urejati podatke, ponovijo zaokroževanje decimalnih števil, izdelajo pravokotnike, ki predstavljajo celine v pravem razmerju ter ob vodenem razgovoru interpretirajo dobljene izračune. Ob razlagi trajnostnega razvoja in ključnih idej hitro ugotovijo velike pomanjkljivosti, zavedajo se, da so tudi oni del tega. Zaključki, spoznanja, rešitve in razmišljanja učencev v 6. razredu so zelo zanimivi.

Tadej Braček / OŠ Jelšane / Praktični vidiki trajnostnega delovanja

Avtor bo v svojem samostojnem referatu predstavil delovanje trajnostnega razvoja z vidika ravnateljstva, in sicer na nivoju pedagoškega, organizacijskega in vsakodnevnega delovanja vodje šole. Vsebino bo podkrepil s primeri iz prakse.